

30.10.2025

Dnro 939/03.04.04.04.19/2024

Asia

Valitus ympäristölupa-asiassa

Sisällysluettelo

1 Valittaja ja luvan hakija	4
2 Päätös, josta valitetaan	4
2.1 Ympäristöluparatkaisu	4
2.2 Hakemuksen osittainen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen	4
2.3 Lupamääräykset tässä valitusasiassa oleellisin osin	5
2.4 Perustelut	14
3 Vaatimukset hallinto-oikeudessa	14
3.1 Vaatimukset	14
3.2 Perustelut	18
4 Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa	25
4.1 Lausunto ja vastineet hallinto-oikeudessa	25
4.2 Vastaselitys hallinto-oikeudessa	33
5 Hallinto-oikeuden ratkaisu.....	36
5.1 Ratkaisu	36
5.2 Perustelut	37
5.2.1 Sovellettuja oikeusohjeita	37
5.2.2 Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi.....	41
5.2.2.1 Jättemateriaalien hyödyntämistä jätelaitoksen alueella koskeva tarkennus.....	41
5.2.2.2 Jättemateriaalien hyötykäyttö jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa.....	45
5.2.2.3 Päätöksen numero 71/2014/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin vaaditut muutokset.....	49
5.2.2.3.1 Lupamääräys 2.....	49
5.2.2.3.2 Lupamääräys 14a	50
5.2.2.3.3 Lupamääräys 17b.....	50
5.2.2.3.4 Lupamääräys 27	53
5.2.2.3.5 Lupamääräys 28a	57
5.2.2.3.6 Lupamääräys 43	59
5.2.2.4 Päätöksen numero 10/2017/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin vaaditut muutokset.....	61
5.2.2.4.1 Lupamääräys 3b.....	61
5.2.2.4.2 Lupamääräykset 8 ja 9	61
5.2.2.4.3 Lupamääräys 13	67
5.2.3 Lopputulos	70
6 Julkinen kuulutus	70
7 Päätöksestä ilmoittaminen	70

8 Muutoksenhaku.....	71
9 Hallinto-oikeuden kokoonpano.....	71
Jakelu	72

1 Valittaja ja luvan hakija

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä

2 Päätös, josta valitetaan

Itä-Suomen aluehallintovirasto 10.6.2024 numero 59/2024

2.1 Ympäristöluparatkaisu

Aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristöluvan Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän Leppävirralla sijaitsevan Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan olennaiselle muutokselle. Lupa koskee jätteiden vastaanottoa, varastointia, käsittelyä ja loppusijoittamista, uutta vaarallisen jätteen kaatopaikkaa, jätteenkäsittelykentän 3 käyttöä hakemuksen mukaisesti, jätteiden hyödyntämistä jätteen käsittelykenttien ja vaarallisen jätteen kaatopaikan rakenteissa, vesien johtamista ja käsittelyä, kyllästetyn puujätteen vastaanottoa ja käsittelyä sekä laitoksen toiminnan ja vaikutusten tarkkailua.

Aluehallintovirasto on lisännyt aluehallintoviraston päätökseen numero 71/2014/1 lupamääräykset 2a, 14a, 17a, 17b, 19a, 19b, 19c, 27a, 28a, 34a, 43a, 43b, 43c, 43d, 43e, 43f, 45a sekä muuttanut lupamääräyksiä 2, 20, 27, 35, 43, 46 ja 49.

Aluehallintovirasto on lisännyt aluehallintoviraston päätökseen numero 10/2017/1 lupamääräykset 3a, 3b, 10a sekä muuttanut lupamääräyksiä 3, 8, 9, 11, 12 ja 13.

Aluehallintovirasto on kumonnut aluehallintoviraston päätöksen numero 10/2017/1 lupamääräyksen 14.

Aluehallintovirasto on korvannut aluehallintoviraston päätöksen numero 10/2017/1 vakuutta koskevan lupamääräyksen 15 päätöksen lupamääräyksellä 49.

Päätöksen mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu ympäristönsuojelulain nojalla korvattavaa haittaa vesistön pilaantumisesta.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, voimaan jäävien ja päätöksen lupamääräysten mukaisesti.

2.2 Hakemuksen osittainen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Aluehallintovirasto on osittain hylännyt hakemuksen hyötykäyttöä hakemuksessa esitettyjä jätemateriaaleja jätteenkäsittelykenttien rakentamisessa.

Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen hyötykäyttää jätemateriaaleja jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa.

Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen tavanomaisen kaatopaikan kaatopaikkakaasujen tarkkailuvelvoitteen poistamiseksi.

Aluehallintovirasto on osittain hylännyt hakemuksen poistaa jätelaitokselta vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavia jätevesiä koskevat päästörajat ja esikäsittelyvelvoitteen.

Aluehallintovirasto on jättänyt tutkimatta jätelaitoksen alueella hyödynnettävien materiaalien käyttöä koskevan tarkennuksen.

2.3 Lupamääräykset tässä valitusasiassa oleellisin osin

Päätöksen numero 71/2014/1 lisätyt ja muutetut lupamääräykset, siltä osin kuin nyt on hallinto-oikeudessa kysymys, kuuluvat seuraavasti:

2. Kaatopaikalle saa sijoittaa hakemuksen mukaisia, päätössiakirjan liitteenä 1 olevaan luetteloon käsittelykoodilla D1 merkittyjä vaarattomien jätteiden kaatopaikalle soveltuvia jätteitä seuraavin rajoituksin:

Kaatopaikalle ei saa sijoittaa asetuksen (331/2013) 14 §:n mukaisia jätteitä.

Kierrätykseen tai hyödyntämiseen soveltuvien jätteiden kaatopaikkasijoittamista on vältettävä mahdollisuuksien mukaan asetuksen 14 a §:n mukaisesti. Sijoitettavien jätteiden tulee olla etusijajärjestyksen mukaisesti esikäsiteltyjä asetuksen (331/2013) 15 §:n vaatimusten täyttämiseksi.

Sijoitettavien jätteiden on täytettävä valtioneuvoston kaatopaikoista antamassa asetuksen (331/2013) 5 luvussa säädetyt vaarattoman jätteen kaatopaikkakelpoisuusvaatimukset. Kelpoisuusvaatimusten täytyminen on osoitettava asetuksen mukaisesti. Jätettä ei saa laimentaa tai sekoittaa muuhun jätteeseen tai aineeseen kaatopaikkakelpoisuuden saavuttamiseksi.

Lietteet tulee esikäsitellä vesipitoisuuden pienentämiseksi ennen niiden sijoittamista jätetäyttöön.

Ennen 99-loppuisella koodilla merkittyjen jätteiden kaatopaikkasijoittamista niiden soveltuvuus on varmistettava Pohjois-Savon ELY-keskukselta. Kaatopaikkasijoittamiseen soveltumattomat jätteet on toimitettava viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

Eläinperäisiä jätteitä sijoitettaessa tulee huomioida myös sivutuote- ja eläintautilainsäädännön vaatimukset sekä kyseistä lainsäädäntöä valvovan viranomaisen antamat ohjeet.

2a. Kaatopaikalla saa hyödyntää pohja- ja pintarakenteiden mineraalisten tiivistyskerrosten välisissä kaatopaikan käytön kannalta olennaisissa ja välttämättömissä rakenteissa (jätteiden esipeitto, kaatopaikkatiet sekä kaatopaikan tuki- ja välipenkereet) uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen kelpaamattomia, tarvittaessa esikäsiteltyjä jättemateriaaleja, jotka täyttävät kaatopaikka-asetuksen mukaiset vaarattoman jätteen kelpoisuusvaatimukset. Hyödyntämisessä on noudatettava lisäksi lupamääräystä 34a.

14a. Uusi vaarallisen jätteen kaatopaikka (pohjan pinta-ala enintään 2,5 hehtaaria) on sijoitettava päätöksen kuvan 1 mukaisesti.

Kaatopaikan jätetäytön yläpinta saa olla enintään tasolla +116 (N60) ja sen täyttötilavuus enintään 165 000 m³rtr 5.1.2024 toimitetun yleissuunnitelmapiirustuksen nro 10053_8B (päivitetty 28.11.2023) mukaisesti.

Uusi kaatopaikka luokitellaan vaarallisen jätteen kaatopaikaksi.

Kaatopaikalle saa sijoittaa vain päätösasiakirjan liitteenä 1 olevaan luetteloon käsittelykoodilla D1 merkittyjä vaarallisia jätteitä, joiden kaatopaikkakelpoisuus on osoitettu kaatopaikka-asetuksen mukaisesti.

Kaatopaikkaa on täytettävä suunnitelmallisesti. Jätetäyttösuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ja se on toimitettava aina päivityksen jälkeen Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Leppävirran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

17b. Uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alapuolisessa pengerryksessä voidaan hyödyntää seuraavia jätteitä, kun ne täyttävät pysyvän jätteen kaatopaikkaluokituksen vaatimukset:

- Naarajärven ratapihan sora ja hiekka (17 05 04), enintään 19 035 tonnia
- Joensuun ratapihan ratasepeli (17 05 08), enintään 1 574 tonnia.

Hyödynnettävät jätteet eivät saa vaarantaa kaatopaikan tiivistysrakenteiden tiiveyttä.

Rakenne on toteutettava hakemuksen täydennyksen 5.1.2024 liitteenä 2.2 olevan yleissuunnitelmapiirustuksen Nro 10053, 6.1 (Varastokenttä 1, leikkauspiirustus 1–1 ja 2–2) mukaisesti.

Jätettä sisältävän rakenteen etäisyys pohjaveden enimmäiskorkeudesta tulee olla vähintään yksi metri. Hyödyntämisessä on noudatettava lisäksi lupamääräystä 34a.

27. Kaatopaikkojen suotovedet, jätteenkäsittelykenttien jäterakenteiden suotovedet ja jätteenkäsittelykenttien hulevedet lupamääräyksen 12 mukaisin poikkeuksin on kerättävä hallitusti ja johdettava jätelaitoksen tasausaltaan kautta vesihuoltolaitoksen viemäriin.

Ainepitoisuudet laitoksen tasausaltaasta viemäriin johdettavassa jätevedessä saavat laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa olla enintään seuraavat:

Haitta-aine	Pitoisuus (mg/l)
Elohopea	0,005
Kadmium	0,01
Arseeni	0,05
Kokonaiskromi	0,15
Kupari	0,5
Lyijy	0,1
Nikkeli	0,5
Sinkki	1,0
Öljyn hiilivetyindeksi	10

Vedet on esikäsiteltävä tarvittaessa ennen niiden johtamista jätelaitoksen tasausaltaaseen raja-arvojen saavuttamiseksi. Jätelaitoksen nykyinen reaktiiviseen suodatukseen perustuva esikäsitelyjärjestelmä on pidettävä toimintavalmiudessa niin kauan, kunnes mahdollinen uusi selvitysvelvoitteen perusteella edellytettävä käsittelyjärjestelmä on käytössä.

Pitoisuusvaatimukset koskevat tasausaltaasta vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavasta jätevedestä (tarkkailupiste P1) edustavasti 8 tunnin aikana otettuja vähintään neljästä osanäytteestä koostuvia kokoomanäytteitä. Raja-arvoja katsotaan noudatetun, jos kalenterivuoden aikana pisteestä P1 neljä kertaa vuodessa otetuista kokoomanäytteistä vähintään kolme alittaa raja-arvon eikä yhdenkään yksittäisen näytteen pitoisuus ylitä raja-arvoa 100 prosentilla. Mittaustulosta on verrattava raja-arvoon mittaasepävarmuutta vähentämättä.

Pitoisuusvaatimukset ovat voimassa, kunnes määräyksen 28a mukaisen selvitysvelvoitteen perusteella annettu päätös on lainvoimainen.

28a. Luvan saajan on tehtävä teknis-taloudellinen selvitys jätelaitoksen alueella muodostuvien vesien hallinnasta eli viemäroitävien jätevesien sekä ympäristöön johdettavien hulevesien johtamisen ja käsittelyn järjestelyistä sekä esikäsitelyn tehostamisesta.

Yleissuunnitelmatasoisessa selvityksessä on esitettävä:

- Vesien keräilyyn ja käsittelyyn liittyvät nykyiset ja suunnitellut rakenteet (mukaan lukien kaikki viemärit, tarkastus-, hiekan-, öljynerotus- ja sulkuventtiilikaivot sekä tarkkailu- ja purkupisteet) asemapiirroksen merkittynä
- Kenttäalueiden hulevesien keräily- ja johtamisreitit jätelaitoksen alueella asemapiirroksen merkittynä
- Viemäroitävien vesien ja ympäristöön johdettavien vesien tasausaltaiden (myös suunnitteilla olevat) sijainnit, tilavuudet rakenteet ja tiiveys. Vielä rakentamattomien altaiden osalta myös pohjatutkimukset ja alustava

toteutusaikataulu. Tiedot on esitettävä selkeästi niin, että altaat voidaan yksilöidä.

- Laskelma tasausaltaiden kapasiteettien riittävydestä mitoitustulvan tilanteessa, jossa kaikki lupapäätösten mukainen kenttäpinta-ala on rakennettu
- Laitoksen jätevesipäästöjä koskevan inventaarion päivittäminen seuraavasti:
  - o Kattava yhteenveto laitoksen viemäritäviä jätevesipäästöjä koskevan tarkkailun tuloksista vuosilta 2024–2027 ja tulosten vertailu tässä päätöksen asetettuihin raja-arvoihin. Yhteenvetoon on sisällytettävä määräyksen 43b mukaisen määräaikaisen tarkkailun tulokset
  - o Viemäriin johdettavia jätevesiä koskevan päästöinventaarion täydentäminen jätevesien sisältämien aineiden (erityisesti määräyksissä 27 ja 43b mainittujen) merkityksellisyyden arvioinnilla
  - o Kenttävesien tarkkailutulosten kenttäkohtaisesti eritelty kattava yhteenveto, johon tulee sisällyttää tiedot kenttien käytöstä eri jätteenkäsittelyprosesseihin sekä määräyksen 12 mukaisten kenttien hulevesien tarkkailutulosten vertailu asetettuihin tavoitearvoihin
- Suunnitelma vaarallisen jätteen kaatopaikkojen ja käsittelykentillä muodostuvien jätevesien paikallisen esikäsittelyn tehostamisesta, käsittelymenetelmien mitoituslaskelmat ja arvio saavutettavista puhdistustuloksista. Käsittelymenetelmän puhdistustavoitteiden perusteena tulee käyttää tasausaltaaseen johdettaville vesille määräyksessä 13 asetettuja raja-arvoja
- tarvittaessa suunnitelma ympäristöön johdettavien laimeiden kenttävesien paikallisesta käsittelymenetelmästä, menetelmien mitoituslaskelmat ja arvio saavutettavista puhdistustuloksista
- laskelma suoraan ympäristöön johdettavien vesien määrästä ainekuormituksesta (laatu ja määrä) sekä arvio päästöjen ympäristövaikutuksista
- kuvaus (sanallisesti ja kartalla) ympäristöön johdettavien vesien purkureitistä sekä tiedot vaikutusalueen kiinteistöistä ja vesialueista omistajatietoineen
- esitys kaikkien eri purkupisteiden vesien laadun ja määrän tarkkailusta (puhtaat kuivanapitovedet, ympäristöön johdettavat hulevedet ja viemäritäviä jätevedet).

Selvitys on toimitettava aluehallintovirastolle viimeistään 31.8.2028 ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaisena selvityksenä. Selvityksen perusteella aluehallintovirasto voi täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa.

34a. Jätelaitoksella hyödynnettävien jätteiden on oltava teknisiltä ja ympäristöominaisuuksiltaan suunniteltuun käyttötarkoitukseensa soveltuvia. Jätteitä saa hyödyntää vain kyseisen rakenteen kestävyuden ja toimivuuden kannalta ehdottoman tarpeellisen määrän. Jätteiden hyödyntäminen kaatopaikalla ei saa vaarantaa kaatopaikka- tai kenttärakenteiden fysikaalista tai kemiallista kestävyyttä eikä tiiviysvaatimusten täyttymistä.

Jätteiden hyödyntämisen on oltava suunnitelmallista. Pohjois-Savon ELY-keskukselle on toimitettava selvitys hyödynnettävien jätteiden alkuperästä, määrästä ja laadusta sekä jätteiden suunnitellusta käytöstä ja soveltuvuudesta suunniteltuun käyttötarkoitukseen sekä jätteen hyödyntämistä koskevien lupamääräysten vaatimusten täyttymisestä hyvissä ajoin ennen jätteiden hyödyntämistä. Tarvittaessa ELY-keskus voi edellyttää suunnitelmaa täydennettäväksi esimerkiksi tarkemmilla tiedoilla, jotka koskevat kyseisen jäte-erän laatua tai muuta soveltuvuutta suunniteltuun käyttötarkoitukseen.

43. Jätelaitoksen toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailu ja niistä raportointi tulee toteuttaa hakemuksen liitteenä esitetyn Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan ja ympäristövaikutusten tarkkailusuunnitelman (päiväty 30.4.2021) mukaisesti seuraavalla tavalla täydennettynä ja korjattuna:

- Uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjavesivaikutuksia on tarkkailtava vastaavasti kuin olemassa olevan vaarallisen jätteen kaatopaikan. Tarkkailukaivojen sijainnista ja lukumäärästä on tehtävä esitys Pohjois-Savon ELY-keskukselle ennen kaatopaikan käyttöönottoa.
- uusien jätteenkäsittelykenttien hulevesien ja jäterakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailu sekä tarkkailupisteiden sijainnit
- kaikki päästöraja-arvot ja tarkkailupisteet, joihin vesipäästöjä verrataan, tulee korjata tämän päätöksen mukaisiksi
- kenttärakenteiden rakentamisen aikana pintavesitarkkailun näytteistä tulee määrittää jokaisella tarkkailukerralla raskasmetallien liukoiset ja biosaatavat pitoisuudet sekä naftaleenin ja BTEX-yhdisteiden pitoisuudet siinä tapauksessa, että niitä sisältäviä materiaaleja hyödynnetään rakentamisessa.

Tarvittaessa näytteistä tehtävien analyysien valikoimaa tulee täydentää, jotta tässä päätöksessä määrättyjen raja-arvojen tarkkailu mahdollistuu.

Luvan saajan on pidettävä kirjaa toiminnasta. Kirjanpidon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- Täyttöalueiden ja vesienkeräysjärjestelmän rakenteiden tarkkailu ja kunnossapito

- vastaanotettujen jätteiden määrä, laji, laatu ja alkuperä sekä niiden käsittely tai toimittaminen muualle käsiteltäviksi
- jätteiden kaatopaikkakelpoisuuden valvonta
- vastaanottamatta jätetyt jätteet ja niiden palauttaminen tai toimittaminen muualla käsiteltäviksi
- jätekeskuksesta vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin johdettavien vesien määrä (m³/vrk) sekä
- poikkeukselliset tilanteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Vaarattoman jätteen täyttöalueelta suotautuvaa vettä tulee tarkkailla keräyskaivosta P15. Näytteistä tulee tehdä samat määritykset kuin nykyisen täyttöalueen tarkkailussa pisteestä P9.

Täyttöalueelle asennetaan täytön edetessä havaintoputki sisäisen veden tarkkailua varten. Tarkkailuun sisältyy vedenpinnan korkeuden ja lämpötilan mittaus kerran vuodessa. Havaintoputken sijainti tulee ilmoittaa Pohjois-Savon ELY-keskukselle ennen sen asentamista.

Vaarallisen jätteen kaatopaikoilta lähtevistä vesistä on tutkittava näytteenottoaivosta otettavista vähintään kahdeksan tunnin kokoomanäytteistä raskasmetallit neljä kertaa vuodessa ja muista aineista, joiden hyväksyttävät enimmäispitoisuudet on määritetty lupamääräyksessä 13, kaksi kertaa vuodessa.

Kaatopaikkakaasua tarkkaillaan vaarattoman jätteen kaatopaikalla täyttöalueen käytön aikana kuukausittain ja jälkihoidon aikana puolivuositain. Vanhalla täyttöalueella tarkkailu tehdään kahdesta pohjavesiputkesta ja uudella täyttöalueella kahdesta pohjavesiputkesta, josta asennetaan täytön edistymisen mukaan. Tarkkailuun kuuluu kaasun määrän ja paineen mittaus sekä metaanin, hiilidioksidin ja hapen pitoisuuksien määrittäminen.

Lupamääräyksen 8 mukaisten käsittelykenttien 1, 2 ja 4 suotovesien tarkkailukaivoista tulee ottaa vesinäytteet kuuden kuukauden välein viiden vuoden ajan kenttien käyttöönotosta. Sen jälkeen näytteet voidaan ottaa kolmen vuoden välein valvontaviranomaisen suostumuksella, mikäli mittaustulokset näin osoittavat. Näytteet otetaan, jos kaivoissa on häiriötöntä näytteenottoa varten riittävästi vettä.

Päätöksen numero 10/2017/1 lisätyt ja muutetut lupamääräykset, siltä osin kuin nyt on hallinto-oikeudessa kysymys, kuuluvat seuraavasti:

3b. Jätelaitoksella saa vastaanottaa ja käsitellä murskaamalla vaarallista puujätettä (jätenimike 17 02 04*) enintään 6 000 tonnia vuodessa. Murskausjakoja saa olla enintään viisi vuodessa. Laitoksella varastoitavan kyllästetyn puujätteen kertavarasto saa olla enintään 5 000 tonnia.

Kyllästetyn puujätteen vastaanotto, murskaus ja murskeen varastointi tulee sijoittaa nestetiiviiksi pinnoitetulle alustalle. Murskatun puujätteen varastointi jätelaitoksen alueella tulee pitää mahdollisimman lyhyenä.

Toiminnassa tulee käyttää mahdollisimman vähän meluavia laitteita. Murskain on sijoitettava niin, ettei melu pääse esteettömästi leviämään asutuksen suuntaan.

Kyllästetyn puun käsittely murskaamalla sekä murskeen varastointi tulee toteuttaa siten, että roskaantumista ja pölyämistä aiheutuu mahdollisimman vähän. Käsittelyn ja varastoinnin pölyämisen vähentämiseksi tulee käyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä, kuten kastelua, peittämistä tai pölynpoistolaitteistoja.

Kyllästetyn puun varastointiin ja käsittelyyn varatun alueen kallistukset ja viemäröinti on toteutettava niin, että alueella muodostuvat hulevedet keräillään ja johdetaan hallitusti erillään laitoksen muista jätevesistä. Hulevesien laatua ja määrää on tarkkailtava. Tarvittaessa ne on esikäsiteltävä laitokselta pois johdettavia jätevesiä koskevien pitoisuusvaatimusten täyttämiseksi.

8. Jätteenkäsittelykenttien 1 (pinta-ala 2 hehtaaria), 2 (5,7 ha) ja 4 (4,3 ha) rakenteessa (suodatinkerros, pengerrys/tukikerros ja profilointi/kantavakerros) voidaan käyttää seuraavia maanrakentamiseen teknisesti soveltuvia jätteitä:

- Betonimurske sekä kevytbetoni- ja kevytsorajätteet (10 13 14, 17 01 01, 17 01 07 ja 19 12 12)
- Kivihiilen, turpeen ja puuperäisen aineksen polton lentotuhkat (10 01 02, 10 01 03, 10 01 17 ja 19 01 14), pohjatuhkat (10 01 01, 10 01 15 ja 19 01 12) ja leijupetihiekka (10 01 24 ja 19 01 19)
- Tiilimurske (10 12 08 (vain tiilijäte) ja 17 01 02)
- Asfalttimurske ja -rouhe (17 03 02)
- Metallien poistamiseksi käsitelty yhdyskuntajätteen polton kuona (19 01 12, 19 12 09 tai 19 12 12)
- Teollisuudessa syntyvät osittain tai kokonaan palaneet kalkit (10 13 04, 10 13 01, 10 13 13)
- Rengasrouhe (16 01 03)

Hyödynnettävien jätteiden sisältämien haitallisten aineiden liukoisuus ja pitoisuus eivät saa ylittää valtioneuvoston eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa antaman asetuksessa 843/2017 (ns. MARA-asetus) säädettyjä päällystetyssä kenttärakenteessa käytettäviä jätteitä koskevia raja-arvoja. Hyödynnettävien jätteiden tulee täyttää myös muut asetuksen 843/2017 mukaiset laatuvaatimukset. Jätteiden ympäristökelpoisuus tulee varmistaa asetuksen liitteessä 3 edellytetyllä tavalla.

Rakenteessa hyödynnettävien jätteiden tulee olla soveltumattomia uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen.

Kentillä 1 ja 2 saa edellisten jätemateriaalien lisäksi hyödyntää pilaantuneita maa-aineksia (17 05 04, 17 05 08), kun niiden sisältämien haitta-aineiden pitoisuudet alittavat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (ns. PIMA-asetus, 214/2007) mukaiset ylempät ohjearvot.

9. Lupamääräyksen 8 mukaisia jätteitä saa hyödyntää kenttä- ja rakennekohtaisesti vain sen määrän, joka on ehdottoman tarpeellista kyseisen rakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta.

Hyödynnettävien jätteiden määrä voi, edellä mainittu rajausta huomioiden, olla enintään seuraava:

Kenttä	Suodatin-kerros m ³ rtr	Pengerrys/ tukikerros m ³ rtr	Profilointi/ kantava kerros m ³ rtr	Yhteensä m ³ rtr
1	6 000	23 300	7 000	36 300
2	14 700	21 400	17 000	53 100
4	13 000	130 000	14 000	157 000
Yhteensä				246 400

Tarvittavat massanvaihdot on tehtävä pilaantumattomilla maa- ja kiviaineksilla. Ennen jäterakenteen tekemistä pohjamaa on tasattava ja tiivistettävä. Jätemateriaalit on sijoitettava kenttien 1 ja 2 rakenteissa vähintään 0,5 metriä ja kentän 4 rakenteessa vähintään yksi (1) metri korkeimman pohjavesitason yläpuolelle. Riittävä etäisyys pohjaveteen ja mahdollinen pohjaveden paineellisuus kenttäalueella on varmistettava mittauksin ennen kunkin kenttäalueen lopullisten rakennussuunnitelmien laatimista ja rakentamisen aloittamista.

Jätteestä tehdyn rakenteen alapuolella on oltava salaojarakenne, josta suotoveden laatua voidaan tarkkailla ja ohjata vedet käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle. Suodatinkerroksen ja sen alapuolisen salaojarakenteen väliin on tarvittaessa asennettava suojakangas tai -kerros salaojituksen tukkeutumisen estämiseksi.

Kenttä 2 tulee toteuttaa niin, että se yhdistyy koroltaan alueelle jo tehtyyn kentän osaan.

Rakenteet tulee toteuttaa seuraavien hakemuksen liitteinä (täydennys 5.1.2024) olevien suunnitelmapiirustusten periaatteiden mukaisesti

- Varastokenttä 1, leikkauspiirustus 1–1 ja 2–2, 10053_6.1, rev. B, 29.12.2023
- Varastokenttä 2, leikkauspiirustus 3–3 ja 4–4, 10053_6.2, 14.9.2021

- Varastokenttä 4, leikkauspiirustus 5–5 ja 6–6, 10053_6.3, 14.9.2021
- Varastokentät 1–4 ja loppusijoitusaluevaraus sekä vesienjohtaminen, 10053_4, rev. B, 28.11.2023

Jättemateriaaleja sisältävät kenttärakenteet on peitettävä reunoiltaan pilaantumattomilla maa- tai kiviaineksilla. Kentät tulee päällystää vähintään 50 mm:n asfalttikerroksella, jonka tyhjätila on vaarallisen jätteen käsittelykentällä enintään kolme prosenttia ja vaarattoman ja/tai pysyvän jätteen käsittelykentillä enintään viisi prosenttia, tai muulla tiiveydeltään vastaavalla päällysteellä.

Rakenteissa hyödynnettävien jätteiden varastoinnissa ja kenttien rakentamisen aikana tulee huolehtia jätteistä ja avoimista jäterakenteista aiheutuvien päästöjen estämisestä. Käsittelykentät 1, 2 ja 4 tulee rakentaa yksi kerrallaan valmiiksi ennen seuraavan kentän rakentamisen aloittamista. Kaikkien päätöksen mukaisten kenttärakenteiden tulee olla rakennettu ja päällystetty kuuden vuoden kuluessa rakentamisen aloittamisesta.

12. Jätteenkäsittelykenttien hulevedet voidaan johtaa ympäristöön vain seuraavien edellytysten täytyessä:

- kentillä ei ole vaarallisten tai vaarattomien jätteiden varastointia tai käsittelyä ja kentät on puhdistettu näiden toimintojen jälkeen
- kentillä on vain pysyvän jätteen kaatopaikkakelpoisuusvaatimukset täyttäviä jätteitä ja
- vesien ainepitoisuudet ovat enintään seuraavat: kemiallinen hapenkulutus (COD) 100 mg O₂/l tai orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC) 35 mg/l, kiintoaine 30 mg/l, kokonaistyyppi 10 mg/l, kokonaisfosfori 0,5 mg/l ja öljyn hiilivetyindeksi 5 mg/l.

Ennen ympäristöön johtamista kenttien hulevedet on kerättävä erilliseen laskeutus-/viivästysaltaaseen niin, että vesien laatua voidaan tarkkailla ja niistä aiheutuva kuormitus arvioida. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa purkureitin roskaantumista.

Vedet tulee tarvittaessa esikäsitellä ennen vesistöön johtamista. Vesien hallinnasta ja johtamisesta, mahdollisesta esikäsitelyjärjestelmästä ja sen käytöstä sekä näytteenotosta ja tarkkailusta on laadittava suunnitelma.

13. Vaarallisen jätteen kaatopaikkojen suotovedet ja jätteenkäsittely- ja varastokenttien hulevedet on esikäsiteltävä ennen niiden johtamista tasausaltaaseen, jos niiden laatu ylittää kahden peräkkäisen näytteen tulosten perusteella seuraavat ainepitoisuudet:

Haitta-aine	Pitoisuus (mg/l)
Elohopea	0,01
Kadmium	0,01
Arseeni	0,1
Kokonaiskromi	0,5
Kupari	0,5
Lyijy	0,5
Nikkeli	0,5
Sinkki	2,0
Ammoniumtyppi	40
Öljyhiilivedyt	10

Määräyksen mukaiset jätevedet on johdettava esikäsittelyyn kuukauden kuluessa raja-arvon ylityksen toteamisesta.

Raja-arvojen saavuttamista tarkastellaan kaatopaikka- ja kenttäkohtaisesti otettujen edustavien kokoomanäytteiden perusteella.

2.4 Perustelut

Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään valituksenalaisesta päätöksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla.

3 Vaatimukset hallinto-oikeudessa

3.1 Vaatimukset

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä (jäljempänä myös liikelaitoskuntayhtymä) on valituksessaan ja myöhemmin toimittamassaan valituksen täydennyksessä vaatinut jätelaitoksen alueella hyödynnettävien materiaalien käytön tarkentamista hakemuksen mukaisesti, ympäristöluvan myöntämistä jättemateriaalien hyötykäytölle jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa hakemuksen mukaisesti, valituksenalaisella päätöksellä lisättyjen ja muutettujen päätöksen numero 71/2014/1 lupamääräysten 2, 14a, 17b, 27, 28a ja 43 muuttamista sekä valituksenalaisella päätöksellä lisättyjen ja muutettujen päätöksen numero 10/2017/1 lupamääräysten 3b, 8, 9 ja 13 muuttamista.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 71/2014/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Lupamääräyksen 2 kuudetta kappaletta on muutettava siten, että siitä poistetaan määräys varmistaa 99-loppuisella koodilla merkittyjen jätteiden kaatopaikkasijoittamisen soveltuvuus ennakkoon Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Lupamääräyksen 14a kolmannessa kappaleessa oleva vaarattoman jätteen kaatopaikkaa koskeva loppukäsittelykoodi D1 on muutettava vaarallisen jätteen kaatopaikan loppukäsittelykoodiksi D5.

Lupamääräyksen 17b ensimmäisestä kappaleesta on kumottava syntypaikaltaan yksilöityjä ratapihoja koskevat määräykset ja hyödynnettävän jätteen enimmäismäärä ja ne on korvattava seuraavilla määräyksillä:
 -Ratapenkereiden sorapäällysteet ja sepelit (17 05 04, 17 05 08) ja lievästi pilaantuneet maa-ainekset (17 05 04)
 - Betoni- ja tiilijätteet (palakoko <150 mm) (10 12 08, 10 13 14, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 07, 19 12 12)

Lupamääräyksen 27 toinen kappale on muutettava kuulumaan: ”Laitoksen tasausaltaasta viemäriin johdettavien vesien on normaaleissa olosuhteissa täytettävä teollisuusjätevesisopimuksen mukaiset viemäriin johdettavien laatuvaatimukset. Tällä hetkellä ovat voimassa seuraavat teollisuusjätevesisopimuksen mukaiset raja-arvot:”

Lupamääräyksen 27 toisen kappaleen taulukossa asetettuja raja-arvoja on muutettava teollisuusjätevesisopimuksen mukaisesti seuraavasti: elohopean raja-arvo on korotettava arvosta 0,005 mg/l arvoon 0,01 mg/l, arseeni arvosta 0,05 mg/l arvoon 0,1 mg/l, kokonaiskromi arvosta 0,15 mg/l arvoon 1,0 mg/l, kupari arvosta 0,5 mg/l arvoon 2,0 mg/l, lyijy arvosta 0,1 mg/l arvoon 0,5 mg/l ja sinkki arvosta 1,0 mg/l arvoon 3,0 mg/l. Öljyn hiilivetyindeksin (HOI) raja-arvo on poistettava. Taulukossa esitetään lisäksi teollisuusjätevesisopimuksen mukaisesti seuraavat raja-arvot: tina 2,0 mg/l, pH 6,0–11,0, lämpötila 40°C, sulfaatti 400 mg/l, tiiosulfaatti 400 mg/l, sulfiitti 400 mg/l ja syanidi 0,5 mg/l.

Lupamääräyksen 27 kolmannen kappaleen ensimmäisen virkkeen määräys jätevesien esikäsittelystä tarvittaessa ennen niiden johtamista jätelaitoksen tasausaltaaseen raja-arvojen saavuttamiseksi on muutettava koskemaan jätevesien esikäsittelyä tarvittaessa raja-arvojen saavuttamiseksi ennen niiden johtamista jätelaitoksen tasausaltaasta viemäriin.

Lupamääräyksen 28a toisen kappaleen yleissuunnitelmatasoista selvitystä koskevan määräyksen laskelma tasausaltaiden kapasiteettien riittävydestä mitoitustulvan tilanteessa on muutettava muodosta ”jossa kaikki lupapäätösten mukainen kenttäpinta-ala on rakennettu” muotoon ”jossa on huomioitu lupapäätösten mukaisesti rakennettu kenttäpinta-ala”.

Lupamääräyksen 28a toisen kappaleen yleissuunnitelmatasoista selvitystä koskevan määräyksen mukaan jätevesipäästöjä koskeva inventaario on päivitettävä. Inventaarion kenttävesien tarkkailutulosten kenttäkohtaisesti eriteltyä kattavaa yhteenvetoa koskevasta määräyksen kohdasta on poistettava määräys sisällyttää yhteenvetoon tiedot kenttien käytöstä eri jätteenkäsittelyprosesseihin sekä määräyksen 12 mukaisten kenttien hulevesien tarkkailutulosten vertailu asetettuihin tavoitearvoihin.

Lupamääräyksen 28a toisen kappaleen yleissuunnitelmatasoista selvitystä koskevan määräyksen vaarallisen jätteen kaatopaikkojen ja käsittelykentillä

muodostuvien jätevesien tehostamista koskevasta osasta on poistettava määräys tasausaltaaseen johdettaville vesille määräyksessä 13 asetettujen raja-arvojen käyttämisestä käsittelymenetelmän puhdistustavoitteiden perusteena.

Lupamääräyksen 28a kolmannen kappaleen määräaika on muutettava muotoon ”neljän vuoden kuluessa siitä, kun tästä päätöksestä on tullut lainvoimainen”.

Lupamääräyksen 43 ensimmäisessä kappaleessa määrätty jäterakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailu on muutettava koskemaan tilanteita, joissa jäterakenteessa hyödynnetään jätemateriaaleja, jotka eivät täytä eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen 843/2017 (niin sanottu MARA-asetus) mukaisia päällystetyssä kenttärakenteessa käytettävien jätteiden raja-arvoja.

Lupamääräyksen 43 ensimmäisestä kappaleesta on poistettava määräys kaikkien päästöraja-arvojen, joihin vesipäästöjä verrataan, korjaamisesta päätöksen mukaisiksi.

Lupamääräyksen 43 seitsemäs kappale, joka koskee kaatopaikkakaasun tarkkailua vaarattoman jätteen kaatopaikalla, on kumottava.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 10/2017/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Lupamääräyksen 3b viimeisen kappaleen ensimmäisen virkkeen määräys kyllästetyn puun varastointialueen hulevesien keräilemisestä ja johtamisesta ”erillään laitoksen muista jätevesistä” on muutettava muotoon ”jätelaitoksen tasausaltaaseen”.

Lupamääräyksen 8 kaksi ensimmäistä kappaletta on kumottava ja korvattava seuraavilla määräyksillä:

”Jätteenkäsittelykenttien 1 (pinta-ala 2 hehtaaria) ja 2 (5,7 ha) rakenteessa (suodatinkerros, pengerrys/tukikerros ja profilointi/kantava kerros) voidaan käyttää hakemuksen mukaisia maanrakentamiseen teknisesti soveltuvia jätteitä. Jätteenkäsittelykentän 4 (4,3 ha) vastaavissa rakenteissa voidaan käyttää MARA-asetuksen mukaisia materiaaleja.”

”Hyödynnettävien jätteiden on täytettävä seuraavat ympäristökelpoisuusehdot:

Haitta-aine	Suurin sallittu liukoinen pitoisuus L/S 10 (mg/kg)
Antimoni	0,7
Arseeni	2
Barium	100
Kadmium	0,09
Kromi	10
Kupari	5
Lyijy	10
Molybdeeni	10
Nikkeli	10
Seleen	0,5
Sinkki	22
Vanadiini	4
Elohopea	0,053
Kloridi	11 000
Sulfaatti	20 000
Fluoridi	150

Haitta-aine	Suurin sallittu pitoisuus (mg/kg)
Bentseeni	0,2
TEX summa ¹⁾	25
Naftaleeni	2

1) Tolueeni, etyylibentseeni ja ksyleeni

”

Lupamääräyksen 9 toinen kappale ja siihen liittyvä taulukko, jossa on määrätty hyödynnettävien jätteiden enimmäismäärästä, on kumottava.

Lupamääräyksen 9 viimeisen kappaleen viimeinen virke, jossa on määrätty kaikkien päätöksen mukaisten kenttärakenteiden rakentamisesta ja päällystämisestä kuuden vuoden kuluessa rakentamisen aloittamisesta, on muutettava kuulumaan ”Kukin kenttä 1, 2 ja 4 voidaan rakentaa vaiheittain. Kukin vaihe tulee toteuttaa käyttökuntoon kahden vuoden aikana rakentamisen aloittamista.”

Lupamääräys 13 on muutettava kokonaisuudessaan kuulumaan seuraavasti: ”Vaarallisen jätteen kaatopaikkojen suotovedet ja jätteenkäsittely- ja varastokenttien hulevedet on tarvittaessa esikäsiteltävä ennen niiden johtamista jätelaitoksen tasausaltaaseen. Esikäsitellyn tarvetta tarkastellaan kaatopaikka- ja kenttäkohtaisesti otettujen edustavien kokoomänäytteiden perusteella. Tasausaltaaseen johdettaville vesille ei ole erillisiä raja-arvoja.”

3.2 Perustelut

Liikelaitoskuntayhtymä on perustellut vaatimuksiaan muun ohella seuraavasti:

Jätelaitoksen alueella hyödynnettävien materiaalien käytön tarkentaminen

Liikelaitoskuntayhtymä on aluehallintoviraston 30.6.2021 päivätyn täydennyspyynnön jälkeen täydentänyt hakemustaan 17.9.2021 päivätyllä täydennyksellä. Hakemuksessa esitetyn tarkennetun kuvauksen mukainen jätteiden hyödyntäminen on yleisesti jätekeskusten tai vastaavien laitosten ympäristöluvuissa hyväksytyn mukaista toimintaa. Koska liikelaitoskuntayhtymän voimassa olevissa ympäristölupapäätöksissä jätteiden hyödyntämistä ei ole yksityiskohtaisesti esitetty, on asiaa tarkennettu nyt kysymyksessä olevassa hakemuksessa. Pohjois-Savon ELY-keskus on hyväksynyt voimassa oleviin ympäristölupiin perustuen hakemuksessa esitetyn kuvauksen mukaisen jätteiden hyödyntämisen. ELY-keskukselle toimitetaan vuosittain jätteiden hyötykäyttösuunnitelma, jossa kuvataan mitä materiaaleja, minkä verran ja missä tarkoituksessa laitoksella on tarkoitus käyttää hyödyksi. Hyötykäytetyt massat on raportoitu ELY-keskukselle vuosittain sekä YLVA-raportoinnissa että seuraavan vuoden hyötykäyttöesityksessä.

Se, että asia on hakemuksessa esitetty nykyisen toiminnan tarkennuksena eikä toimintana, johon haettaisiin muutosta, ei voi olla peruste asian tutkimatta jättämiselle. Jätteiden hyödyntämisellä hakemuksen mukaisissa tarkoituksissa vähennetään merkittävästi tarvetta neitseellisten materiaalien käytölle vastaavissa tarkoituksissa. Jätteiden hyödyntämisestä esitetyissä käyttötarkoituksissa ei aiheudu myöskään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Jätteiden hyödyntäminen hakemuksen mukaisissa käyttötarkoituksissa on huomioitu jätelaitoksen vaikutusarvioinneissa.

Aluehallintovirasto on pyytänyt täydentämään tai tarkentamaan hakemusta useaan otteeseen 30.6.2021 toimitetun täydennyspyynnön ja siihen liittyvien täydennysten jälkeen. Hakemuksesta on pidetty myös useita neuvotteluita käsittelyn aikana. Täydennys- tai tarkennuspyynnöissä tai neuvotteluissa aluehallintovirasto ei ole ottanut asiaa uudelleen esille tai pyytänyt täydentämään hakemusta tältä osin. Hakijan käsitys on hakemuksen käsittelyn aikana koko ajan ollut, että esitetyt selvitykset ovat tämän asian osalta olleet riittävät.

Jättemateriaalien hyötykäyttö jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa

Hakemuksessa kuvatun mukaisesti suojavalli estää pölyn ja roskien leviämistä jätelaitoksen ulkopuolelle. Jätteenkäsittelykenttää laajennetaan valituksenalaisen päätöksen mukaisesti siten, että kentän pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 5,2 ha. Kentälle sijoitetaan hakemuksen mukaisesti jätteenkäsittelyä ja jätteiden varastointia, joista voi aiheutua nykyisin käytössä olevaan kenttään ja sen toimintoihin verrattuna enemmän pölyämistä ja

roskaantumista. Suojavallille on siis kentän laajentaminen ja sinne jatkossa sijoittuvat toiminnot huomioiden perusteltu tarve.

Suojavallin rakentamisessa hyödynnettävien materiaalien määrä on hakemuksen mukaisesti noin 13 500 m³rtr. Suojavallin korkeus on noin 4 metriä maanpinnasta. Suojavallia ei ole suunniteltu ylikorkeaksi, kun huomioidaan kentälle suunnitellut toiminnot. Kentällä muun muassa varastoidaan jätemateriaaleja aumoissa, joiden korkeus voi olla 3–6 metriä.

Rakentamisessa hyödynnettäville materiaaleille on hakemuksessa ja sen täydennyksissä esitetty ympäristökelpoisuuskriteerit. Hakemukseen on liitetty riskinarviointi koskien hakemuksen mukaisten jätteiden hyödyntämistä vallin ja kenttärakenteissa. Riskinarvioinnissa on tarkasteltu erikseen hakemuksen mukaisten eri kenttien ja suojavallin vaikutuksia rakennekohtaisesti. Riskinarvioinnissa on tarkasteltu haitta-aineiden kulkeutumista, altistumista, terveystarpeita sekä ekologisia riskejä. Riskinarviossa suurimmat sallitut liukoisuudet on arvioitu laskennallisesti haitta-aineista aiheutuvien kulkeutumis- ja altistumisriskien ja ekologisten vaikutusten ja herkkyydestä tarkastelun perusteella. Riskinarvioinnin mukaan suojavallin rakenteesta aiheutuvat pitoisuuslisäykset ovat hyvin pieniä molemmissa tarkastelluissa kuormituspisteissä. Arvioinnin perusteella terveydellisiä vaikutuksia ei ole mahdollista aiheutua. Riskinarvioinnin perusteella on osoitettu, ettei jätteiden hyötykäytöstä suojavallin rakenteesta aiheudu haitallisia ympäristövaikutuksia.

Valituksenalaisen päätöksen perustelu hyödynnettävien jätteiden ostamisesta niiden tuottajalta tai haltijalta estää jätteiden hyödyntämisen mahdollisuudet. Lisäksi hakemusvaiheessa on mahdotonta esittää yksityiskohtaisesti rakenteeseen käytettävien materiaalien tietoja, koska rakenteen hyväksymisestä ei ole tietoa. Rakenteeseen käytettäviä materiaaleja on saatavilla teollisuudesta riittävästi, mutta niiden hankintaa rakentamista varten ei voi tehdä, ennen kuin rakenteen toteuttamiselle on olemassa lainvoimainen lupa.

Ilmastonmuutoksen aiheuttaman tuulisuuden muutosten ennustaminen on vaikeampaa kuin lämpötilannousun ennustaminen. Vallien rakentamisella pyritään varautumaan ilmastonmuutoksen aiheuttamiin poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin rakentamalla suojaa ja rikkomalla valleilla tuulen voimaa avoimille kenttäalueille tuulenpuuskien ja rajuilmojen vaikutusten lieventämiseksi.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 71/2014/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Lupamääräyksen 2 kuudennessa kappaleessa määrätylle 99-loppuisella koodilla merkittyjen jätteiden kaatopaikkasijoittamisen soveltuvuuden varmistamiselle Pohjois-Savon ELY-keskukselta ei ole tarvetta, koska jätteen koodista riippumatta jätteen on täytettävä kaatopaikka-asetuksen ja määräyksen 2 mukaiset vaatimukset loppusijoittamiselle. Soveltuvuuden varmistaminen lisää tarpeettomasti sekä ELY-keskuksen että

toiminnanharjoittajan hallinnollista työtä. Kaikkien tunnusnumerolla 99 vastaanotettavien jätteiden jäteluokan (xx xx 99) perään kirjataan myös sanallinen tarkenne jäte-erän koostumuksesta. Kaikki jätenimikkeet esitetään vuotuisessa toiminnanharjoittajan raportoinnissa YLVA-tietojärjestelmään, jolloin ELY-keskuksen valvojan on mahdollisuus puuttua jätenimikkeiden tunnusnumeroihin, jos katsoo sen aiheelliseksi.

Lupamääräyksen 14a kolmannessa kappaleessa määrätty käsittelykoodi D1 koskee jätteiden sijoittamista vaarattoman jätteen kaatopaikalle ja käsittelykoodi D5 sijoittamista vaarallisen jätteen kaatopaikalle. Koska kyseessä on vaarallisen jätteen kaatopaikkaa koskeva määräys, on määräystä muutettava käsittelykoodin osalta.

Lupamääräyksen 17b ensimmäisessä kappaleessa määrätyle pohjarakenteiden alapuolisessa pengerryksessä hyödynnettävien materiaalien rajaamiselle vain valituksenalaisen päätöksen mukaisiin syntypaikaltaan yksilöityihin jäte-eriin ei ole laillista perustetta. Määräys ei ole ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi tarpeellinen annetussa muodossaan. Määräystä on muutettava siten, että pengerryksessä voidaan hyödyntää lupamääräykseen nähden vastaavia, vastaavat tekniset ja ympäristökelpoisuuskriteerit täyttäviä materiaaleja niiden syntypaikasta riippumatta. Valituksenalaisen päätöksen mukaisessa muodossa lupa tarkoittaa kertaluonteista hyödyntämishanketta kahden kohteen jätteillä, mitä ei oltu hakemuksessa tarkoitettu.

Lupamääräyksen 27 toista kappaletta ja sen taulukkoa on muutettava siten, että viemäritäviin vesien on täytettävä teollisuusjätevesisopimuksen mukaiset vaatimukset. Kun viemäritävät vedet täyttävät nämä vaatimukset, ei niiden johtamisesta viemäriin aiheudu haittaa viemäriverkolle, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai jätevedenpuhdistamon purkuvedelle. Liikelaitoskuntayhtymä on liittännyt valituksen täydennykseen Keski-Savon Vesi Oy:n asiasta antaman lausunnon.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on 21.12.2021 antanut päätöksen numero 118/2021, joka sisältää muun muassa Riikinnevan jätelaitoksen ympäristöluvan tarkistamisen jätteenkäsittelyä koskevien BAT-päätelmien vuoksi. Aluehallintovirasto ei ole päätöksellään muuttanut voimassa olevan ympäristöluvan (numero 71/2014/1) viemäritäviä vesiä koskevia määräyksiä. Voimassa olevan ympäristöluvan on katsottu vastaavan voimassa olevia BAT-päätelmiä.

Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien kohdan BAT20 taulukon 6.2 (Parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukaiset BAT-päästötasot epäsuorille päästöille vastaanottavaan vesistöön) alaviitteen 2 mukaan BAT-päästötasoa ei ehkä voida soveltaa, jos kyseiset epäpuhtaudet puhdistetaan tuotantoketjun loppupään jätevedenkäsittelylaitoksessa, mikäli tämä ei lisää ympäristön pilaantumista. Lisäksi alaviitteessä 3 on todettu, että BAT-päästötasoa sovelletaan vain, jos kyseinen aine on yksilöity merkitykselliseksi kohdassa BAT 3 mainitussa jätevässä koskevassa inventaariossa. Molemmat alaviitteet pätevät Riikinnevan jätelaitoksen tapauksessa.

Valituksenalaisen päätöksen mukaiset Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan muutokset eivät ole jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalaan kuuluvia toimintoja. Koska jätteenkäsittelyn BAT-päätelmiä ei sovelleta valituksenalaisen päätöksen mukaisesti Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan muutoksiin ja koska Itä-Suomen aluehallintovirasto on 21.12.2021 antamallaan päätöksellä todennut Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan olevan jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien mukaista, on kohtuutonta ja perustelematonta muuttaa jätelaitokselta viemäriin johdettavien jätevesien raja-arvoja valituksenalaisen päätöksen mukaisesti.

Lupamääräyksen 27 kolmannen kappaleen ensimmäistä virkettä on muutettava siten, että vedet on tarvittaessa esikäsiteltävä ennen niiden johtamista viemäriin teollisuusjätevesisopimuksen mukaisten raja-arvojen saavuttamiseksi. Oleellista on se, minkä laatuista vettä jätelaitokselta johdetaan viemäriin eikä se, minkä laatuista vettä eri toiminta-alueilta johdetaan tasausaltaaseen.

Lupamääräyksen 28a toisen kappaleen määräys tasausaltaiden kapasiteetin riittävydestä on muutettava siten, että lupamääräyksen mukainen laskelma tasausaltaiden kapasiteettien riittävydestä mitoitustulvan tilanteessa laaditaan sille kenttäpinta-alalle, joka on rakennettu. Koska kenttiä rakennetaan vaiheittain, ei ole perusteltua laatia laskelmaa, jossa kaikki lupapäätösten mukainen kenttäpinta-ala olisi huomioitu, vaikka kenttiä ei todellisuudessa olisi rakennettu.

Lupamääräyksen 28a toisen kappaleen määräyksestä koskien kenttävesien tarkkailutulosten yhteenvetoa on poistettava vaatimus kenttien käytön kuvauksesta sekä tarkkailutulosten vertailemisesta lupamääräyksen 12 mukaisesti tavoitearvoihin. Kenttien toiminnot vaihtelevat kulloistenkin tarpeiden mukaan nopeassakin aikataulussa. Siten tarkkailutulosten vertailu toiminnoittain ei ole perusteltua. Jos kentillä on käytössä jätteenkäsittelyprosesseja, ei kentiltä lähtökohtaisesti ole mahdollista johtaa hulevesiä ympäristöön, vaan vedet johdetaan tasausaltaisiin ja edelleen jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Siten lupamääräyksen mukainen vaatimus hulevesien tarkkailutulosten vertailusta ympäristöön johdettavien vesien tavoitearvoihin ei ole tarpeen. Mikäli kentillä ei ole käytössä toimintoja tai varastointia, niiltä ei muodostu vesiä, joiden laatua tarvitsisi seurata, varsinkaan erikseen.

Lupamääräyksen 28a toisen kappaleen määräyksestä koskien vaarallisen jätteen kaatopaikkojen ja käsittelykenttien jätevesien esikäsittelyä on poistettava vaatimus lupamääräyksessä 13 asetettujen raja-arvojen käyttämisestä käsittelymenetelmän puhdistustavoitteiden perusteena. Lupamääräykseen 13 haetaan muutosta jäljempänä esitetyillä perusteilla, minkä vuoksi myös lupamääräystä 28a haetaan muutettavaksi.

Vaarallisen jätteen kaatopaikkojen ja käsittelykenttien jätevedet johdetaan tasausaltaaseen, mistä vedet johdetaan edelleen teollisuusjätevesisopimuksen mukaisesti viemäriin ja jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Viemäriverkoston ja jätevedenpuhdistamon kannalta on olennaista se, minkä

laatuista vettä viemäriin johdetaan, eikä se, minkä laatuista vettä jätelaitoksen eri osaprosesseissa muodostuu. Eri alueilla muodostuvien ja tasausaltaaseen johdettavien vesien laatua tarkkaillaan määräysten mukaisesti, jolloin vesien paikallista esikäsittelyä voidaan tarvittaessa suunnitella ja tehostaa. Se, että eri vesijakeille asetetaan raja- tai tavoitearvoja tämän lisäksi, ei ole tarpeellista, eikä jätelaitosten ympäristöluvuissa yleisesti käytetty periaate.

Lupamääräyksen 28a kolmannessa kappaleessa asetettua määräaikaa on muutettava siten, että siinä huomioidaan muutoksenhakuun kuuluva aika.

Lupamääräyksen 43 ensimmäisessä kappaleessa määrättyä jätteenkäsittelykenttien hulevesien ja jäterakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailua on muutettava siten, että siinä käsitellään erikseen jätteenkäsittelykenttien hulevesien tarkkailu ja jäterakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailu. Hulevesien tarkkailuun ei muutoin haeta muutosta.

Uusien jätteenkäsittelykenttien jäterakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailua koskevaa lupamääräystä on muutettava siten, että rakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailua on tehtävä siinä tapauksessa, että rakenteessa käytettävät materiaalit eivät täytä MARA-asetuksen mukaisia päällystetyssä kenttärakenteessa käytettävien jätteiden raja-arvoja. Jos kenttärakenne toteutetaan neitseellisistä materiaaleista, ei suotautuvien vesien tarkkailulle ole tarvetta. Tarkkailulle ei ole tarvetta myöskään, jos rakenteessa hyödynnetään MARA-asetuksen päällistetyntä kenttärakenteen raja-arvot täyttäviä jätteitä. Myöskään MARA-asetuksen mukaisessa jätteiden hyödyntämisessä suotautuvien vesien tarkkailua ei edellytetä. Kentät sijoittuvat Riikinnevan jätelaitoksen alueelle, joka ei ympäristönä ole herkkä eikä MARA-asetuksesta poikkeaville, tiukemmille vaatimuksille myöskään tarkkailun suhteen ole perusteita.

Lupamääräyksen 43 seitsemäs kappale vaarattoman jätteen kaatopaikan kaatopaikkakaasun tarkkailusta on kumottava. Suljetulla, vanhalla vaarattoman jätteen kaatopaikalla muodostuvat kaatopaikkakaasut kerätään hallitusti pintasulkurakenteen kaasunkeräyskerroksella ja putkituksilla kaasunkeräyskaivoihin, joista kaasu ohjataan biologiseen käsittelyyn hapetuspatjoilla. Kaasupäästöjä on mitattu vuonna 2016 sekä kaasukaivoista että niitä ympäröivien hapetuspatjojen rakenteesta ja hapetuspatjojen pinnalta. Mittausten perusteella vanhassa jätetäytössä muodostui tuolloin hiilidioksidia ja metaania noin 16 m³/h/ha. Suurin osa metaanista hapettui hiilidioksidiksi hapetuspatjassa ja biologisen käsittelyn todettiin toimivan riittävän hyvin. Tarvetta kaatopaikkakaasujen keräämiselle ja hyödyntämiselle ei todettu vähäisen kaasumäärän vuoksi. Muodostuvien kaatopaikkakaasujen määrä vähenee yhä ajan kuluessa.

Nykyinen vaarattoman jätteen kaatopaikka on otettu käyttöön vuonna 2010. Kaatopaikalle on loppusijoitettu orgaanista hajoavaa ainesta sisältävää sekalaista yhdyskuntajätettä vuodesta 2010 vuoden 2017 alkuun noin 18 000 tonnia vuodessa. Tämän jälkeen kaatopaikalle ei ole sijoitettu juurikaan orgaanista ainesta sisältävää jätettä. Käytössä olevalle vaarattoman jätteen kaatopaikalle loppusijoitettavan orgaanisen, kaatopaikkakaasua muodostavan

jätteen määrä on näiden jätteiden kaatopaikkakiellonkin vuoksi vähäistä ja kaasunmuodostusta ei juurikaan tapahdu. Siten kaatopaikkakaasujen tarkkailulle myöskään käytössä olevalla vaarattoman jätteen kaatopaikalla ei nähdä tarvetta.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 10/2017/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Lupamääräyksen 3b viimeisen kappaleen ensimmäisessä virkkeessä määrätty kyllästetyn puun varastointi- ja käsittelyalueen hulevesien johtaminen erillään laitoksen muista jätevesistä ei ole tarkoituksenmukaista tai perusteltua.

Määräys jättää epäselväksi sen, olisiko vedet johdettava jätevedenpuhdistamolle saakka erillään laitoksen muista jätevesistä eli olisiko vesien viemärointiä varten rakennettava uusi viemäri. Määräystä on muutettava siten, että hulevedet on johdettava hallitusti jätelaitoksen tasausaltaaseen ja siten, että hulevesien laatua ja määrää voidaan erikseen tarkkailla. Tämä vastaa myös määräyksen perusteluita.

Lupamääräyksen 8 kahdessa ensimmäisessä kappaleessa määrätty kenttien 1 ja 2 rakenteissa hyödynnettävien materiaalien rajaaminen vain MARA-asetuksen mukaisiin materiaaleihin ei ole perusteltua. Riippumatta siitä, mikä hyödynnettävän materiaalin jättekoodi on, on sen oltava maanrakentamiseen teknisesti soveltuva. Siten jättekoodilla ei ole merkitystä teknistä kelpoisuutta tarkasteltaessa. Kentällä 4 rajaaminen vain MARA-asetuksen mukaisiin materiaaleihin on hakemuksen täydennyksen mukainen.

Valituksenalaisessa lupamääräyksessä on edellytetty, että kenttien rakentamisessa hyödynnettävät materiaalit täyttävät MARA-asetuksen mukaiset päällystetyn kentän rakentamisessa käytettävien materiaalien kelpoisuusehdot. Liikelaitoskuntayhtymän hakemukseen liitetyssä ja myöhemmin täydennetyissä riskinarvioinneissa on osoitettu, ettei sellaisten materiaalien käytöstä, joissa raja-arvot ovat valituksenalaisen päätöksen mukaisiin MARA-asetuksen raja-arvoihin verrattuna korkeampia, aiheudu haitallisia ympäristövaikutuksia. Lupamääräyksessä asetettuja ympäristökelpoisuusehtoja on muutettava valituksessa esitetystä hakemuksen mukaiseksi siten, että kaikki liukoisuuksien raja-arvot (L/S 10) alittavat vaarattoman jätteen kaatopaikalle loppusijoitettavan jätteen liukoisuuskriteerit. Tällöin ne ovat riskinarvioinnissa määritettyihin raja-arvoihin verrattuna alhaisempia. Osin esitetyt raja-arvot ovat vaarattoman jätteen kaatopaikan liukoisuuskriteereitä alhaisempia, mikä vastaa hakemuksessa esitettyä. Haitta-aineiden suurimmat sallitut pitoisuudet vastaavat MARA-asetuksen päällystetyn kentän rakenteessa hyödynnettävien jätteiden raja-arvoja ja ovat siten myös valituksenalaisen päätöksen mukaiset.

Riikinnevan jätelaitoksen alue ei ole herkkä ympäristö, vaan pitkään jätteenkäsittelytoiminnassa ollut alue. MARA-asetuksen mukaisten kriteerien käyttäminen alueelle rakennettavien kenttien osalta ei siten ole perusteltua. Liikelaitoskuntayhtymällä on perusteltu tarve kenttien rakentamiselle. Jätteiden hyödyntäminen valituksen mukaisesti muutettuna on myös ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaista.

Lupamääräyksen 9 toinen kappale ja sen taulukko on kumottava. Eri kenttien rakentamisessa hyödynnettävien materiaalien enimmäismäärää (m^3) ei ole tarpeen päätöksessä rajata. Määrät ovat todennettavissa yleissuunnitelmasta, jonka piirustuksiin hakemuksessa ja määräyksessäkin viitataan. Määräyksessä on jo todettu, että jätemateriaaleja saa hyödyntää kenttä- ja rakennekohtaisesti vain sen määrän, joka ehdottoman tarpeellista kyseisen rakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta, mikä katsotaan riittäväksi määräykseksi. Määräyksen mukaiset enimmäismäärät (m^3) perustuvat hakemuksen täydennyksessä esitettyyn arvioon rakentamisessa tarvittavien materiaalien määrästä, joka voi kuitenkin muuttua tarkemman suunnittelun yhteydessä, kun esimerkiksi massanvaihtojen tarve tehtävissä tutkimuksissa ja rakentamisen aikana tarkentuu.

Lupamääräyksen 9 viimeisen kappaleen määräys kaikkien päätöksen mukaisten kenttien rakentamisesta kuuden vuoden kuluessa rakentamisen aloittamisesta on tarpeeton. Määräyksen mukainen toimintatapa tarkoittaisi siis sitä, että kaikki päätöksen mukaiset kentät tulee rakentaa kuuden vuoden kuluessa täysin valmiiksi, ja mikäli kaikkia kenttiä ei tässä ajassa saada rakennettua, olisi tilanne luvanvastainen. Kenttiä rakennetaan kulloistenkin tarpeiden mukaan, eikä kaikkia kenttiä ehditä rakentaa ja päällystää kuudessa vuodessa. Valituksen vaatimuksen mukaisesti kentät voidaan rakentaa vaiheittain ja jokainen vaihe tulee toteuttaa käyttökuntoon kahden vuoden aikana rakentamisen aloittamisesta vastaa perusteluissa esitettyyn, eli kenttärakenteet päällystetään järjestelmällisesti ja jäterakenteet pidetään avoimina mahdollisimman lyhyen aikaa.

Lupamääräyksessä 13 asetetuille vaarallisen jätteen kaatopaikan suotovesien erillisille raja-arvoille ei ole perusteita. Liikelaitoskuntayhtymän hakemuksessa on esitetty perustelut vaarallisen jätteen kaatopaikan suotovesien erillisistä raja-arvoista luopumiselle. Kaikki jätelaitoksen alueella muodostuvat jätevedet tasausaltaan kautta teollisuusjätevesisopimuksen mukaisesti viemäriin ja edelleen jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Jätelaitoksen alueen sisäisissä osaprosesseissa muodostuville, tasausaltaaseen johdettaville vesille ei ole perusteltua asettaa erillisiä raja-arvoja. Merkityksellistä on se, minkä laatuista vettä johdetaan viemäriin. Tarvittaessa eri toiminta-alueilla muodostuvat vedet esikäsitellään, mikäli sille on tarvetta otettavien näytteiden ja niiden analyysitulosten perusteella.

Valituksenalaisessa päätöksessä viitatu vuoden 2019 tulokset johtuivat pääosin kuivan ajan näytteenotoista, jolloin kaatopaikan jätevesimäärä oli hyvin vähäinen ja tästä syystä pitoisuudet olivat rikastuneet veteen. Vastaavasti kentiltä lähtee virtaavaa vettä ainoastaan sateiden tai lumien sulamisen aikana. Muutoin näytteet joudutaan ottamaan tarkkailukaivosta seisovasta rikastuneesta vedestä ja pahimmillaan pohjalle saostuneesta lietteestä. Näille vesille ei voi asettaa enimmäispitoisuuksia ja käsittelyvelvoitetta, koska tulokset ja niiden perusteella laskettavat kuormitukset eivät vastaa todellista. Toimenpiteisiin ryhdytään, jos tasausaltaan vedessä havaitaan merkittävää pitoisuustasojen nousua. Nykyinen vaarallisen jätteen loppusijoitusalue on suurelta osin suljettu pintarakenteilla, mikä aiheuttaa suotoveden määrän vähenemisen ja konsentroitumisen.

Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on viitattu jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien mukaisiin raja-arvoihin. Kaatopaikat eivät kuulu jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalaan. Siten raja-arvojen asettaminen BAT-päätelmien mukaisesti vaarallisen jätteen kaatopaikan suotovesille ei ole perusteltua.

4 Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Itä-Suomen aluehallintovirasto on toimittanut hallinto-oikeudelle tiedoksi 12.9.2024 antamansa päätöksen numero 81/2024, jolla se on myöntänyt Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymälle oikeuden aloittaa Leppävirran kunnassa sijaitsevan Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan noudattaen aluehallintoviraston 10.6.2024 antamaa päätöstä toiminnan olennaisesta muuttamisesta numero 59/2024 ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Aloittamislupa koskee jätteiden hyödyntämistä uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan ensimmäisen vaiheen (1 ha) rakenteissa, kaatopaikan käyttöönottoa sekä päätöksen numero 59/2024 lupamääräyksen 10a mukaisten jätteiden sijoittamista vaarallisen jätteen kaatopaikalle.

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Leppävirran ja Joroisten kunnissa sekä Varkauden kaupungissa.

Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Itä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja kalatalousviranomaiselle, Leppävirran ja Joroisten kunnille sekä Varkauden kaupungille, Leppävirran ja Joroisten kuntien sekä Varkauden kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille ja Keski-Savon Vesi Oy:lle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

4.1 Lausunto ja vastineet hallinto-oikeudessa

Itä-Suomen aluehallintovirasto on valituksen johdosta antamassaan lausunnossa todennut muun ohella, että myönnetty ympäristölupa ei ole valituksessa esitetyiltä osin lainvastainen eikä muutoinkaan virheellinen.

Luvan tarkentaminen jätelaitoksen alueella hyödynnettävien jätemateriaalien käytön osalta

Jätekeskuksen lainvoimaisen ympäristölupapäätöksen numero 71/2014/1 lupamääräyksessä 2 oli sallittu vaarattoman jätteen kaatopaikan pohja- ja pintarakenteiden mineraalisten tiivistyskerrosten välissä hyödynnettäväksi vaarattomiksi jätteiksi luokiteltavia maa- ja kiviainesjätteitä, joiden sisältämien haitallisten aineiden pitoisuudet ovat alle maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) säädettyjen ylempien ohjearvojen. Saman päätöksen

pilaantuneiden maa-ainesten ja teollisuusjätteiden käsittelyä koskevan määräyksen 40 mukaan jätemateriaaleja voitiin käsitellä hakemuksen mukaisesti sekoittamalla, seulomalla, stabiloimalla ja kompostoimalla tai muulla tavalla, jolla vähennetään massojen haitta-aineiden ympäristövaikutuksia. Päätöksessä tai kyseisessä hakemuksessa ei ollut yksilöity stabilointimenetelmiä eikä toiminnan luonnetta ollut määritetty jätteen hyödyntämiseksi. Saman päätöksen määräyksen 3 mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteessa voitiin käyttää kuitusavea. Ennen valituksenalaista päätöstä annettuihin, voimassa oleviin lupapäätöksiin ei aluehallintoviraston käsityksen mukaan sisälly muita määräyksiä, jotka sallisivat jätteiden hyödyntämisen kaatopaikan pinta- ja pohjarakenteissa.

Aluehallintovirasto on täydennyspyynnöllään 30.6.2021 pyytänyt hakijaa selventämään, miten nyt kysymyksessä oleva hakemuksen kohta 8.8. erosi hakijan aiempien lupapäätösten sallimasta toiminnasta. Vastauksena täydennyspyyntöön hakija toimitti uuden version lupahakemuksesta, jossa kyseinen kohta 8.8 on identtinen alkuperäisen hakemuksen kanssa. Koska hakemukseen ei myöskään sisällynyt tietoja hyödynnettäväksi suunniteltujen jätteiden laadusta tai määrästä eikä asiaan ole saatu täydennyspyynnöstä huolimatta muutakaan selvennystä, jotta aluehallintovirasto olisi voinut arvioida kyseisten jätteiden osalta hyödyntämisen tunnusmerkistön täyttymistä mainituissa toiminnoissa ja hyödyntämisen ympäristövaikutuksia, pyyntö oli jätettävä tutkimatta.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksellä 2a tarkennettiin kuitenkin hakijan toisaalla hakemuksessa esittämää päätöksen numero 71/2014/1 lupamääräystä 2, jonka mukaan vaarattoman jätteen kaatopaikalla saa hyödyntää pohja- ja pintarakenteiden mineraalisten tiivistyskerrosten välisissä kaatopaikan käytön kannalta olennaisissa ja välttämättömissä rakenteissa (jätteiden esipeitto, kaatopaikkatiet sekä kaatopaikan tuki- ja välipenkereet) uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen kelpaamattomia, tarvittaessa esikäsiteltäviä jätemateriaaleja, jotka täyttävät kaatopaikka-asetuksen mukaiset vaarattoman jätteen kelpoisuusvaatimukset. Hyödyntämisessä on noudatettava lisäksi lupamääräystä 34a.

Jättemateriaalien hyötykäyttö jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa

Valituksenalaisen päätöksen kappaleessa 6.2.1.1 on esitetty ne lainsäädännölliset edellytykset, joiden tulee täytyä, jotta jätemateriaaleja voidaan hyödyntää haetuissa suojavalleissa. Nämä edellytykset eivät täyty hyödyntämistä koskevien laadullisten kriteerien ja käytettävien jätemäärien osalta eivätkä myöskään vallin tarpeellisuuden osalta. Samaan paikkaan aiemmin haettu melu- ja maisemavallin rakentaminen jätemateriaaleja hyödyntäen on hylätty Itä-Suomen aluehallintoviraston 2.3.2017 antamalla päätöksellä numero 10/2017/1 ilmeisen tarpeettomana. Lisäksi Vaasan hallinto-oikeus on hylännyt hakijan valituksen edellä mainitusta päätöksestä 29.11.2018 antamallaan päätöksellä numero 18/0537/3. Nyt vallia haettiin pölyämisen estämiseksi. Tämä viittaa siihen, että hakijallakaan ei ole selkeää

käsitystä vallin käyttötarkoituksesta. Mikäli vallille olisi ollut aito tarve, hakija olisi voinut rakentaa vallin jo aiemmin, muita kuin jätemateriaaleja käyttäen.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 71/2014/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Lupamääräyksen 2 osalta aluehallintovirasto on viitannut valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 16 §:n kohtaan 3, jonka mukaan kaatopaikkaa koskevassa lupapäätöksessä on oltava määräys muun muassa kaatopaikalle sijoitettavaksi hyväksytyyn jätteen lajista jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) 4 §:ssä tarkoitetun luettelon mukaisesti. Valittajan esittämä vuosiraportointiin perustuva jälkivalvonta ei turvaa määräyksen tarkoituksen toteutumista. Määräyksessä edellytetty ennakoivalvonta on mahdollista toteuttaa yksittäisiä jäte-eriä koskevien hyväksyntöjen ohella myös esimerkiksi tarkentamalla kyseiseen jätenimikkeeseen lukeutuvat jätteet valvontaviranomaiselle tarkistettavaksi toimitettavaan jätteenkäsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaan.

Lupamääräyksessä 14a aluehallintovirasto on edellä mainitussa säännöksessä asetetun velvoitteen täyttämiseksi esitystavan selkeyden vuoksi viitannut uudelle vaarallisen jätteen kaatopaikalle vastaanotettaviksi sallittavien jätteiden osalta hakemuksen liitteenä toimitettuun ja päätökseen liitettyyn jätelaitokselle vastaanotettavien jätteiden luetteloon sen sijaan, että kyseisessä lupamääräyksessä olisi esitetty loppusijoitettavaksi sallittujen jätteiden luettelo. Korostamalla kyseistä käsittelykoodia D1 aluehallintoviraston tarkoituksena on ollut selventää viittausta jäteluettelossa mainittuihin kaatopaikalle sijoitettavaksi tarkoitettuihin jätteisiin. Jos hallinto-oikeus katsoo tulkinnan virheelliseksi, aluehallintovirasto ei vastusta käsittelykoodin muuttamista tai poistamista määräyksestä.

Lupamääräyksessä 17b myönnettiin jätteen hyödyntäminen kyseisessä rakenteessa hakemuksen mukaisena, joten valitus on siltä osin perusteeton. Rakenne on mahdollisesti jo toteutettu, sillä sitä koskeva toiminnan aloittamislupa on myönnetty 12.9.2024 annetulla päätöksellä numero 81/2024.

Lupamääräyksen 27 osalta aluehallintovirasto on todennut, että valituksenalaisella päätöksellä mahdollistetaan uusien kenttäalueiden käyttö ja muun muassa uuden vaarallisen jätteen käsittelykentän perustaminen sekä vaarallisen puujätteen varastoinnin merkittävä lisäys ja kokonaan uutena toimintana vaarallisen puujätteen murskaus. Kyllästetty puujäte voi sisältää lukuisia erilaisia ympäristölle haitallisia aineita, kuten kromia, kuparia, arseenia ja kreosoottia, ja näitä aineita voi huuhtoutua murskatusta puujätteestä hulevesiin. Toimintojen sijoittumisesta uusille kenttäalueille ei ole vielä selkeää suunnitelmaa eikä niiden hulevesien laadusta, mukaan lukien merkitykselliset aineet, riittävää tietoa. Tästä syystä jätelaitoksen toiminnan olennaisesta muuttamisesta aiheutuva jätevesien päästörajien muuttamistarpeen arviointia ei ole voitu tehdä ennakoivasti jätelaitoksen ympäristöluvan BAT-tarkistusta koskevassa päätöksessä numero 118/2021, vaan sitä tarkastellaan määräyksen 28a mukaisen selvityselvoitteen perusteella myöhemmin vireille tulevassa asiassa.

Hakemuksessa esitettyjen tarkkailutietojen perusteella lupamääräyksen 27 mukaiset tasausaltaasta vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettaville vesille asetetut päästöraja-arvot ovat helposti saavutettavissa, joten niiden asettaminen ei ole valittajan kannalta kohtuutonta. Tasausaltaassa eri vesijakeiden ja altaaseen tulevien sadevesien sekoittumisen vuoksi väkevämmät vedet laimenevat. Laimentaminen ei ole kuitenkaan jätevesien parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista käsittelyä, vaan väkevät vesijakeet on edelleen tarpeen pitää ja tarvittaessa esikäsitellä erikseen. Päästörajoja on tarkoitus tarkastella uudelleen lupamääräyksen 28a mukaista selvitysvelvoitetta koskevassa päätöksessä, kun lupaviranomaisen käytettävissä on selvitykseen edellytetyt tiedot.

Lupamääräystä 28a ei tule muuttaa. Valituksenalaisella päätöksellä mahdollistetaan jätelaitoksen käsittelykenttien pinta-alan huomattava kasvu, mikä lisää merkittävästi alueella muodostuvien ja mahdollisesti käsiteltäviä edellyttävien hulevesien määrää. Hulevesien hallitun keräämisen ja käsittelyn mahdollistamiseksi jätelaitoksella tasausallaskapasiteettia on rakennettava tarvittaessa lisää. Allaskapasiteetin riittävyys on varmistettava valituksenalaisella päätöksellä muutetun lupamääräyksen 11 mukaisesti viimeistään ennen jätteenkäsittelykentän 4 käyttöönottoa. Vastaava velvoite on sisällynyt jo päätöksessä numero 10/2017/1 annettuun alkuperäiseen määräykseen 11.

Valittajan muutettavaksi esittämä kirjoitustapa tasausaltaiden kapasiteetin riittävydestä vastaa sisällöllisesti aluehallintoviraston muotoilua. Määräys ei sisällä ajankohtaa, milloin koko laskelman mukaisen tasausallaskapasiteetin on oltava käytössä. Aluehallintovirasto tekee selvityksestä päätöksen, jolla tarvittaessa täydennetään ympäristölupaa tai täsmennetään sen määräyksiä.

Valituksenalaisen päätöksen mukaisten, vielä rakentamattomien, jätelaitoksen alueella sijaitsevien jätteenkäsittelykenttien pinta-ala on yhteensä yli 10 hehtaaria. Kenttien käyttö eri jätteenkäsittelytoimintoihin ja eri laatuille jätteille jäi hakemuksen perusteella jossain määrin epäselväksi. Kenttien hulevedet on hakemuksen mukaan suunniteltu johdettaviksi joko olemassa olevaan tai uuteen rakennettavaan tasausaltaaseen. Vesien hallitun johtamisen ja käsittelyn järjestämiseksi tarvittava tasausallaskapasiteetin on oltava riittävä jo kenttien käyttöönottovaiheessa.

Toiminnanharjoittajalle on varattu selvityksen tekemiseen vähintäänkin kohtuulliseksi katsottu aika.

Lupamääräyksessä 43 määrätty kenttien jäterakenteen läpi suotautuvan veden tarkkailu on määrätty jo jätelaitoksen lupapäätöksessä numero 10/2017/1 eikä valituksenalaista päätöksessä koskevassa hakemuksessa esitetty siihen muutosta. Valituksenalaisella päätöksellä sallittu kenttärakenteissa hyödynnettävien jätteiden määrä on huomattavasti suurempi kuin päätöksessä numero 10/2017/1. Kentän rakentaminen MARA-asetuksen mukaisilla materiaaleilla ei tarkoita sitä, ettei jäterakenteista aiheudu kuormitusta ympäristöön. Kun huomioidaan hyödynnettävän jätemäärän merkittävä lisäys aiempaan sekä alapuolisen vesimuodostuman herkkyyys ja jo nykyinen

kuormittuneisuus, ei ole perusteita poistaa MARA-materiaaleilla tehtyjen rakenteiden läpi suotautuvia vesiä koskevia velvoitteita. Hakemukseen ei sisällynyt esitystä, että kentät rakennettaisiin neutseellisistä materiaaleista.

Hakemukseen liitettyssä tarkkailuohjelmassa oli virheellisiä tietoja muun muassa vesipäästöjä koskevista raja-arvoista sekä niiden tarkkailupisteistä. Nämä on tullut korjata, jotta tarkkailu kohdistuu oikein ja päästöraja-arvojen saavuttaminen voidaan todentaa.

Lupamääräyksen 43 seitsemännessä kappaleessa määrätty kaatopaikkakaasun tarkkailuvelvoite kaatopaikka-asetuksen 8 ja 43 §:iin perustuen. Hakija ei ole esittänyt kaatopaikka-asetuksen 9 §:n edellyttämiä perusteita tarkkailun lopettamiseksi. Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen tältä osin ja pysyttänyt sitä koskevan voimassa olleen määräyksen.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 10/2017/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Toiminnanharjoittajaa on veloitettu valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksellä 3b keräämään ja johtamaan vaaralliseksi luokitellun kyllästetyn puujätteen murskauksessa ja varastoinnissa mahdollisesti muodostuvat hulevedet hallitusti käsittelyyn. Kyseiseen toimintaan käytettävän kenttäalueen hulevedet tulee johtaa hallitusti jätelaitoksen tasausaltaaseen, kuitenkin siten, että muodostuvien vesien laatua ja määrää voidaan tarkkailla ennen tasausallasta. Kyllästetyn puujätteen sekä murskeen varastointi hakemuksen mukaisesti edellyttää hulevesien hallintaa ja tarkkailua siten, että vaaralliseksi luokitellusta puujätteestä hulevesiin mahdollisesti liukenevien haitallisten aineiden kulkeutuminen ympäristöön tai hulevesien sekoittuminen laitosalueella muodostuviin muihin jätevesiin ennen tasausallasta voidaan estää.

Lupamääräyksen 3b muotoilulla ei ole tarkoitettu, että kyllästetyn puujätteen varastointiin ja käsittelyyn varatun alueen hulevedet olisi tarpeen johtaa erillään muista jätelaitoksen alueella muodostuvista jätevesistä kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle asti. Aluehallintovirasto ei vastusta lupamääräyksen selventämistä tulkinnallisuuden poistamiseksi.

Lupamääräyksiä 8 ja 9 ei tule muuttaa valituksessa edellytetyllä tavalla. Aluehallintovirasto on arvioinut hakijan esittämien jätteitä, hyödyntämiskohdetta ja hyödyntämisen ympäristövaikutuksia koskevien tietojen kautta luvan myöntämisen edellytyksiä. Arvioinnissa keskeistä on sen punninta, onko kyseessä jätelain tarkoittama jätteen hyödyntäminen vai jätteen loppukäsittely. Toiminnan luonnetta on arvioitu kokonaisvaltaisesti käyttäen apuna muun muassa jätedirektiivin ja jätelain tavoitteita ja määritelmiä, EU:n komission tulkintaohjeita, hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntöä sekä unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Tällöin on tullut tarkastella muun muassa rakenteissa käytettävien jätteiden määrän ja laadun soveltuvuutta käyttötarkoitukseen, jäterakenteiden ympäristövaikutuksia sekä toiminnan suunnitelmallisuutta, mukaan lukien rakentamisen aikataulua.

Lupamääräyksessä 13 on pääosin, öljy-yhdisteitä lukuun ottamatta, pysytetty aiemmat, aluehallintoviraston päätöksen numero 71/2014/1 lupamääräyksessä 27 yhteisesti vaarallisen jätteen kaatopaikalta ja jätteenkäsittelyalueelta tulevalle vedelle asetetut päästöraja-arvot. Lisäksi on pysytetty aiempi velvoite esikäsitellä vedet tarvittaessa reaktiivisella suodattimella tai muulla sen puhdistustehoa vastaavalla tavalla ennen niiden johtamista jätekeskuksen tasausaltaaseen. Päätöksen numero 71/2014/1 mukainen vesien esikäsitelyjärjestelmä on rakennettu, mutta sitä ei ole otettu käyttöön. Lupaprosessin aikana on tullut esille, ettei järjestelmä todennäköisesti ole toimintakuntoinen ja/tai se on soveltumaton toiminnassa muodostuville vesijakeille.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (ELY-keskus) on valituksen johdosta antamassaan vastineessa todennut muun ohella seuraavaa:

Luvan tarkentaminen jätelaitoksen alueella hyödynnettävien jättemateriaalien käytön osalta

Soveltuvien jättemateriaalien käyttö muiden jätteiden stabiloinnissa on vakiintunutta toimintaa. Laitoksella on pilaantuneiden maiden ja teollisuusjätteiden käsittelykenttä, missä stabilointi pääasiassa tapahtuu. Kun stabilointi tehdään soveltuvilla jättemateriaaleilla, säästää se vastaavien tuotteiden käyttöä ja toiminta on jätelain etusijajärjestyksen mukaista. Stabiloidusta massasta tehdään tarvittavat kaatopaikkakelpoisuusanalyysit.

Vakiintunutta on myös toiminta, missä kaatopaikkakelpoisia massoja hyödynnetään kaatopaikkojen rakenteissa. Kyse on massoista, jotka joka tapauksessa soveltuisivat sijoitettavaksi kyseisen kaatopaikkaluokan kaatopaikalle, mutta niitä hyödynnetään kaatopaikan sisäisissä rakenteissa, kuten teissä ja päivittäispeitossa. Sillä, hyödynnetäänkö jätteitä kaatopaikan rakenteissa vai loppusijoitetaanko ne, on merkitystä lähinnä jäteveron kannalta, minkä takia ELY-keskus on vuosittain hyväksynyt jätelaitosten esittämän selkeän suunnitelman siitä, mitä massoja hyödynnetään ja millaisissa kaatopaikkojen rakenteissa. Hyväksytyyn hyötykäyttösuunnitelman perusteella toiminnanharjoittajan on helpompi perustella verottajalle jätteen verottomuutta. Myös tässä on huomattava se, että soveltuvien jättemateriaalien hyödyntäminen kaatopaikkojen rakenteissa on jätelain etusijajärjestyksen mukaista toimintaa ja säästää neitseellisiä materiaaleja.

Hakijan toimittama selvitys jätteiden hyödyntämisestä on riittävä. Jätteiden hyödyntäminen kaatopaikka-alueilla sekä muiden jätteiden stabiloinnissa voidaan hyväksyä.

Jättemateriaalien hyötykäyttö jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa

Aluehallintovirasto on perustellut hyvin hylkäävän päätöksensä jättemateriaalien käyttämisestä vallin rakenteissa, eikä sitä ole näillä tiedoin tarpeen muuttaa. Laitosalueen eteläpuolella ei ole asutusta tai muita erityisen

häiriintyviä kohteita lukuun ottamatta Jäppilän ja Joroisten vanhat metsät-Natura-alueita.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 71/2014/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Lupamääräyksen 2 velvoite varmistaa 99-loppuisella koodilla merkittyjen jätteen kaatopaikkasijoittamisen soveltuvuus ennakkoon ELY-keskukselta voidaan poistaa lupamääräyksestä. Kun on kyse kaatopaikkasijoittamisesta, on kaatopaikan pitäjän velvollisuus varmistaa, että kaatopaikalle sijoitetaan vain kyseiselle kaatopaikalle kelpoisia jätteitä.

Lupamääräystä 14a tulee muuttaa liikelaitoskuntayhtymän vaatimuksen mukaisesti. Loppusijoitettaessa jätteitä vaarallisen jätteen kaatopaikalle käytetään koodia D5.

ELY-keskus on puoltanut lupamääräyksen 17b muuttamista siten, että uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alapuolisessa pengerryksessä voidaan hyödyntää yleisesti jätteitä, kun ne täyttävät pysyvän jätteen kaatopaikkaluokituksen vaatimukset. Valituksenalainen lupamääräys on rajattu vain kahteen nimettyyn pysyvään jätteeseen, jotka on käytetty rakennettaessa vaarallisen jätteen kaatopaikan ensimmäistä vaihetta. Kun kaatopaikan toinen vaihe joskus tulevaisuudessa rakennetaan, on perusteltua käyttää rakentamisessa vastaavia pysyviksi jätteiksi luokiteltuja materiaaleja.

ELY-keskus on esittänyt, että valituksessa esitetty lupamääräyksen 17b ensimmäisen kappaleen sanamuoto muutetaan kuulumaan: ”Uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alapuolisessa pengerryksessä voidaan hyödyntää rakennettavuudeltaan kohteeseen soveltuvia jätteitä, kun ne täyttävät pysyvän jätteen kaatopaikkaluokituksen vaatimukset.”

Lupamääräyksen 27 muuttamiseen ei ole tarvetta. Asetetut raja-arvot ovat samaa tasoa kuin muilla vastaavilla jätevedenpuhdistamolle vetensä johtavilla jätteenkäsittelylaitoksilla. Jätevesiä on voitava tarvittaessa esikäsitellä esimerkiksi mainitulla reaktiivisella suodatuksella. Raja-arvoja tarkastellaan uudelleen 31.8.2028 mennessä laadittavan erityisen selvityksen perusteella. Valituksen kohteena olevalla päätöksellä on tarkasteltu luvan mukainen toiminta kokonaisuutena, jolloin siinä on voitu antaa myös jätteenkäsittelyn BAT-päätelmiin perustuvia määräyksiä.

Lupamääräyksen 28a selvitysmääräystä tasausaltaiden kapasiteetin riittävyttä koskevasta laskelmasta ei ole tarpeen muuttaa. Selvitysmääräyksellä lienee nimenomaan tarkoitettu, että laskelma tulee esittää tilanteesta, missä kaikki kenttäpinta-ala on rakennettu, jotta saadaan selvyys, miten tasausallastilavuus tuossa lopullisessa tilanteessa riittää. Myöskään kenttävesien tarkkailutulosten kenttäkohtaista erittelyä koskevaa selvitysmääräystä ei ole tarpeen muuttaa. On hyvin epätodennäköistä, että kenttien käyttö ennen selvityksen jättämisen määräaikaa muuttuu niin usein, etteikö tietoa kenttien käytöstä voisi esittää.

Vaarallisen jätteen kaatopaikkojen ja käsittelykentiltä muodostuvien vesien käsittelyä koskevaa määräystä ei ole tarpeen muuttaa, jos lupamääräystä 13 ei muuteta. Jos se muuttuu, on korjaus tehtävä valittajan esityksen mukaisesti.

Lupamääräyksessä 28a asetettua selvityksen määräaika voidaan muuttaa valittajan vaatimuksen mukaisesti.

Tarvetta jäterakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailulle lupamääräyksen 43 mukaisesti ei ole, mikäli jätteenkäsittelykenttien rakenteissa käytettävien materiaalien laatuvaatimukset säilyvät päätöksessä määrätyn mukaisina eli materiaalien tulee täyttää MARA-asetuksen laatuvaatimukset. Myöskään MARA-asetus ei edellytä MARA-rakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailua, joten vaatimus on kohtuuton ympäristössä, jossa muutoinkin on paljon kuormittavaa toimintaa. Jos taas rakenteisiin hyväksytään hakijan lupamääräykseen 8 (päätöksen numero 10/2017/1 muutos) esittämät muutokset eli rakenteissa käytettävät materiaalit eivät täytä MARA-asetuksen vaatimuksia, tulee jätteenkäsittelykenttien läpi suotautuvia vesiä tarkkailla.

Lupamääräyksessä 43 määrättyä kaatopaikkakaasun tarkkailua tulee jatkaa valituksenalaisen päätöksen mukaisesti.

Vaaditut muutokset päätöksen numero 10/2017/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin

Lupamääräystä 3b tulee muuttaa valituksen vaatimuksen mukaisesti. Kyllästetyn puun varastointiin ja käsittelyyn varatun alueen vesien johtaminen erillään laitoksen muista jätevesistä on erittäin hankalaa ja tarpeetonta laitoksen olosuhteissa. Kyseisen kentän hulevesiä tarkkaillaan erikseen, joten siltä osin myös kyllästetyn puun varastointialueen vesistä saadaan tieto ja tarvittaessa niille voidaan järjestää erilliskäsittely.

Lupamääräysten 8 ja 9 jätteen laatua ja määriä koskevia kohtia ei ole tarpeen muuttaa. Valittajan esittämissä laatuksiteereissa on monen parametrin liukoisuus sama kuin vaarattoman jätteen kaatopaikan kelpoisuusvaatimus. Olisi hyvin kyseenalaista käyttää pohjarakenteettomilla kenttäalueilla laajasti jätteitä, jotka muutoin tulisi sijoittaa vaarattoman jätteen kaatopaikalle.

Lupamääräyksen 9 viimeistä lausetta tulee muuttaa valittajan vaatimuksen mukaisesti. Määräys on nykyisellään tulkinnanvarainen.

Lupamääräystä 13 voidaan muuttaa valituksessa vaaditulla tavalla. Toiminnan valvonnan kannalta olisi paljon selkeämpää, että laitoksella olisi vain yhden raja-arvot tasausaltaalta viemäriin johdettavalle vedelle. Tämä ei muuta sitä, että eri kaatopaikkojen ja käsittelykenttien vesiä on edelleen tarkkailtava kutakin erikseen, mutta ehdottomia raja-arvoja niille ei ole tarpeen asettaa. Sen sijaan kyseiset raja-arvot voisivat olla peruste sille, että erilliskäsittelyn tarvetta tulee mahdollisissa raja-arvojen ylitystilanteissa selvittää.

Keski-Savon ympäristötoimen ympäristötarkastaja on Leppävirran, Joroisten ja Varkauden ympäristönsuojeluviranomaisena antanut valituksen johdosta

vastineen, jossa on viitattu hakemuksen johdosta aluehallintovirastolle annettuihin lausuntoihin sekä todettu muun ohella seuraavaa:

Keski-Savon ympäristölautakunta on aiemmissa lausunnoissaan lausunut, että pölyntorjuntaan tulisi käyttää muita tehokkaampia vähentämistapoja kuin suojavallit. Valituksessa esitetyn lisäselvityksen perusteella suojavallien rakentamista ei nähdä edelleenkaan ensisijaisena tapana pölyntorjunnassa ja roskaantumisen ehkäisyssä.

Pohjois-Savon ELY-keskukselta tulisi etukäteen varmistaa 99-loppuisten jätteiden soveltuvuus kaatopaikkasijoittamiseen. Etukäteen varmistamisella voidaan ehkäistä väärin jätemateriaalien päätyminen kaatopaikalle.

Toiminnanharjoittajan tulee olla tietoinen kaikista tasausaltaaseen tulevien jätevesien laadusta ja pystyä tarvittaessa esikäsittelemään vedet ennen niiden johtamista tasausaltaaseen. Kaatopaikkakaasujen osalta toiminnanharjoittajan tulisi olla selvillä niiden muodostumisesta ja laadusta.

Lupapäätöksen 28a mukainen laskelma tasausaltaiden kapasiteettien riittävydestä mitoitustulvan tilanteessa, jossa kaikki lupapäätösten mukainen kenttäpinta-ala on rakennettu, on suotavaa, koska kenttäpinta-ala on laajentumassa huomattavasti ja tällöin voidaan varautua ennakolta jo riittävällä tasausaltaiden kapasiteetillä.

On suotavaa, että lupapäätöksessä ja sen määräyksissä on selkeästi määritelty jätejakeet (LoW-koodein, ennen EWC-koodein). Lisäksi on kannatettavaa, että jokaiselle kentälle asetetaan määräaika, jonka sisällä kenttä on saatettava valmiiksi aloittamisesta. Määräyksellä varmistetaan kenttien rakentamisen ja valvonnan suunnitelmallisuus.

4.2 Vastaselitys hallinto-oikeudessa

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on antanut lausunnon ja vastineiden johdosta vastaselityksen, jossa se on todennut muun ohella seuraavaa:

Aluehallintoviraston lausunnon osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut jätelaitoksen alueella hyödynnettävien jätemateriaalien käytön tarkentamisesta, että hakemuksessa on esitetty hyödynnettävien jätteiden laatu ja hyödyntämiskohteet sillä tarkkuudella kuin se on toiminnan laatu huomioiden mahdollista. Tarkempien tietojen esittäminen pitkienkin aikojen päästä vastaanotettavien jätteiden laadusta tai määrästä ei ole mahdollista. Hakemuksessa esitetyssä jätteiden hyödyntämisessä on kyse vakiintuneista käytännöistä, joka säästää luonnonvaroja ja on osa kiertotalouden lisäämistä.

Aluehallintoviraston lausunnossaan mainitsema lupamääräyksen 2a tarkennus koskee jätteiden hyödyntämistä vaarattoman jätteen kaatopaikalla. Tarkennusta luvan osalta on haettu myös jätteiden hyödyntämiselle vaarallisen jätteen kaatopaikalla ja jätteiden stabiloinnissa, joita lupamääräyksen 2a tarkennus ei koske.

Suojavallin rakentamisen osalta on todettu, että jätteenkäsittelykentälle 2 sijoitetaan jätteenkäsittelyä ja jätteiden varastointia, joista voi aiheutua nykyisin käytössä olevaan kenttään ja sen toimintoihin verrattuna enemmän pölyämistä ja roskaantumista. Kentälle sijoittuvat toiminnot ovat tarkentuneet verrattuna lausunnossa mainittuun Itä-Suomen aluehallintoviraston 2.3.2017 antamaan päätökseen numero 10/2017/1 ja siitä tehdystä valituksesta Vaasan hallinto-oikeuden 29.11.2018 antamaan päätökseen numero 18/0537/3.

Lupamääräyksen 2 (päätös numero 71/2014/1) osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut, että tilanteet, joissa jätteet luokitellaan 99-loppuisiksi, voivat tulla nopeallakin aikataululla, eikä jätteenkäsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelman päivitys ja tarkistaminen näissä tilanteissa ole hakijan näkemyksen mukaan soveltuva menettely huomioiden suunnitelman päivittämiseen ja sen tarkistamiseen käytettävä aika.

Lupamääräyksen 14a (päätös numero 71/2014/1) osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut, että kaatopaikalle hyväksytään kaatopaikka-asetuksen 13 §:n 2 momentin mukaisesti vain kaatopaikan luokan mukaisia jätteitä, eikä esimerkiksi vaarallisen jätteen kaatopaikalle voida siten loppusijoittaa vaarattomaksi jätteeksi luokiteltua jätettä. Määräystä tulee siten muuttaa valituksessa esitetyn mukaisesti.

Lupamääräyksen 17b (päätös numero 71/2014/1) osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut, että aluehallintoviraston mainitsema hakemuksen täydennys vaarallisen jätteen kaatopaikan alapuolisessa rakenteessa hyödynnettävien jätteiden laadusta ja määrästä on koskenut ensimmäisessä vaiheessa rakennettavaa vaarallisen jätteen kaatopaikan osaa, ei koko vaarallisen jätteen kaatopaikkaa. Valitus ei siis ole perusteeton. Kaatopaikan ensimmäisen vaiheen rakentaminen on toteutettu valituksenalaisen päätöksen ja lausunnossa mainitun aloittamislupaa koskevan päätöksen mukaisesti. Rakentamisen toisessa vaiheessa hyödynnettäviä jättemateriaaleja ei ole voitu varastoida ja yksilöidä LoW-koodin mukaista luokitusta tarkemmin, sillä toisen vaiheen loppusijoitusalue rakennetaan vasta useamman vuoden kuluttua ja kaatopaikka-asetuksen mukainen jätteiden varastoimis aika hyötykäyttöä varten on enintään 3 vuotta. Soveltuvien jättemateriaalien hyödyntäminen kaatopaikan alapuolisessa rakenteessa luonnonmateriaalien sijaan säästää luonnonvaroja.

Lupamääräyksen 27 (päätös numero 71/2014/1) osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut, että eri alueilla muodostuvien vesien johtamisessa saman tasausaltaan kautta ei ole kyse vesijakeiden laimentamisesta. Tasausaltaiden käyttö jätevesien käsittelyssä on yleistä lähes kaikessa teollisessa toiminnassa eikä niiden käyttöä ole viranomaisten toimesta pidetty jätevesien laimentamisena. Aluehallintoviraston lausunnossa ei ole yksilöity, mihin säännökseen tai BAT-asiakirjaan vaatimus jätevesien parhaan käyttökelpoisen tekniikan osalta perustuu ja mitä yksilöityä vaatimusta tasausaltaiden suunniteltu käyttö rikkoo.

Ympäristöluvassa ei ole perusteltua asettaa teollisuusjätevesisopimuksen mukaisia raja-arvoja tiukempia raja-arvoja viemäriin johdettavalle jätevedelle.

Perusteena ei oikeusharkintaisessa lupaharkinnassa voida pitää sitä, että hakija saavuttaa raja-arvot, vaan sitä, ovatko ne ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti tarpeen haitallisten vaikutusten estämiseksi. Erityisesti kenttäalueilta kulkeutuu vesiä tasausaltaaseen vain sateiden yhteydessä. Nykyisin iso osa kenttien seurantanäytteistä joudutaan tämän vuoksi ottamaan tarkkailukaivoista ajankohtina, jolloin ei ole lainkaan virtaamaa ja pahimmillaan näytteitä on otettu kaivon pohjasakasta, mikä ei edusta tasausaltaaseen johdettavan veden laatua. Vedenkäsittelyvaatimusten tai raja-arvojen määrittäminen tällaisten mittaustulosten perusteella ei ole toiminnanharjoittajan oikeusturvan mukaista eikä myöskään täytä yhdenvertaisuusperiaatetta.

Lupamääräyksen 28a (päätös numero 71/2014/1) osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut, että on eri asia tehdä laskelma tasausaltaiden kapasiteetin riittävydestä mitoitustulvan tilanteessa tilanteelle, jossa huomioidaan vain rakennettu pinta-ala kuin tilanteelle, jossa huomioidaan kaikki lupapäätösten mukainen kenttäpinta-ala, etenkin huomioiden selvityksen tekemiselle valituksenalaisessa päätöksessä määrätty aikataulu.

Lupamääräyksessä 43 (päätös numero 71/2014/1) määrätyn kaatopaikkakaasun tarkkailun osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut, että mikäli aluehallintovirasto ei pitänyt hakemuksessa esitettyjä selvityksiä kaatopaikkakaasun tarkkailusta luopumisesta riittävinä, sen olisi tullut pyytää täydentämään niitä.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen vastineen osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut lupamääräyksestä 17b (päätös numero 71/2014/1), että se puoltaa ELY-keskuksen näkemystä määräyksen muuttamisesta ELY-keskuksen esittämällä tavalla.

Lupamääräyksen 27 (päätös numero 71/2014/1) osalta liikelaitoskuntayhtymä on todennut, että kyllästetyn puun vastaanotto ja käsittely ei ole jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa. Ympäristöministeriön muistion (Tulkintoja jätteenkäsittelytoimintojen luokittelusta direktiivilaitokseksi, 1.10.2018) mukaan toimet, joita tehdään jätteelle pelkästään sen kuljetusta varten tai muutoin sen käsittelyn helpottamiseksi (esimerkiksi palakoon pienentäminen tai paalaus), mutta joiden tarkoituksena ei ole ensisijaisesti vaikuttaa jätteen poltto-ominaisuuksiin, eivät ole ensisijaisesti direktiivilaitostoiminnaksi katsottavaa jätteen esikäsittelyä polttoa tai rinnakkaispolttoa varten. Riikinnevan jätelaitoksella kyllästetyn puujätteen käsittelyä tehdään ainoastaan sen kuljetusta varten ja muutoin sen käsittelyn helpottamiseksi. Käsittelyn tavoitteena ei siis ole vaikuttaa jätteen poltto-ominaisuuksiin, vaan ainoastaan mahdollistaa sen kustannustehokkaampi kuljetus jatkokäsittelyyn ja helpompi jatkokäsittely. Kyllästetyn puujätteen käsittely ei siten ole luokiteltavissa jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien mukaiseksi jätteen esikäsittelyksi polttoa tai rinnakkaispolttoa varten.

5 Hallinto-oikeuden ratkaisu

5.1 Ratkaisu

Hallinto-oikeus, Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän valituksen enemmälti hyläten, muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräykset 2, 14a ja 17b kuulumaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

Päätöksen numero 71/2014/1 lupamääräysten muutokset

2. Kaatopaikalle saa sijoittaa hakemuksen mukaisia, päätösasiakirjan liitteenä 1 olevaan luetteloon käsittelykoodilla D1 merkittyjä vaarattomien jätteiden kaatopaikalle soveltuvia jätteitä seuraavin rajoituksin:

Kaatopaikalle ei saa sijoittaa asetuksen (331/2013) 14 §:n mukaisia jätteitä.

Kierrätykseen tai hyödyntämiseen soveltuvien jätteiden kaatopaikkasijoittamista on vältettävä mahdollisuuksien mukaan asetuksen 14 a §:n mukaisesti. Sijoitettavien jätteiden tulee olla etusijajärjestyksen mukaisesti esikäsiteltyjä asetuksen (331/2013) 15 §:n vaatimusten täyttämiseksi.

Sijoitettavien jätteiden on täytettävä valtioneuvoston kaatopaikoista antamassa asetuksen (331/2013) 5 luvussa säädetyt vaarattoman jätteen kaatopaikkakelpoisuusvaatimukset. Kelpoisuusvaatimusten täytyminen on osoitettava asetuksen mukaisesti. Jätettä ei saa laimentaa tai sekoittaa muuhun jätteeseen tai aineeseen kaatopaikkakelpoisuuden saavuttamiseksi.

Lietteet tulee esikäsitellä vesipitoisuuden pienentämiseksi ennen niiden sijoittamista jätetäyttöön.

(Poistettu tekstiä) Kaatopaikkasijoittamiseen soveltumattomat jätteet on toimitettava viipymättä asianmukaiseen käsittelyyn.

Eläinperäisiä jätteitä sijoitettaessa tulee huomioida myös sivutuote- ja eläintautilainsäädännön vaatimukset sekä kyseistä lainsäädäntöä valvovan viranomaisen antamat ohjeet.

14a. Uusi vaarallisen jätteen kaatopaikka (pohjan pinta-ala enintään 2,5 hehtaaria) on sijoitettava päätöksen kuvan 1 mukaisesti.

Kaatopaikan jätetäytön yläpinta saa olla enintään tasolla +116 (N60) ja sen täyttötilavuus enintään 165 000 m³rtr 5.1.2024 toimitetun yleissuunnitelmapiirustuksen nro 10053_8B (päivitetty 28.11.2023) mukaisesti.

Uusi kaatopaikka luokitellaan vaarallisen jätteen kaatopaikaksi.

Kaatopaikalle saa sijoittaa vain päätösasiakirjan liitteenä 1 olevaan luetteloon käsittelykoodilla *D5* merkittyjä vaarallisia jätteitä, joiden kaatopaikkakelpoisuus on osoitettu kaatopaikka-asetuksen mukaisesti.

Kaatopaikkaa on täytettävä suunnitelmallisesti. Jätetäyttösuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ja se on toimitettava aina päivityksen jälkeen Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja Leppävirran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

17b. Uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alapuolisessa pengerryksessä voidaan hyödyntää seuraavia jätteitä, kun ne täyttävät pysyvän jätteen kaatopaikkaluokituksen vaatimukset:

– Ratapenkereiden sorapäälysteet ja sepelit (17 05 04, 17 05 08) ja lievästi pilaantuneet maa-ainekset (17 05 04).

Hyödynnettävät jätteet eivät saa vaarantaa kaatopaikan tiivistysrakenteiden tiiveyttä.

Rakenne on toteutettava hakemuksen täydennyksen 5.1.2024 liitteenä 2.2 olevan yleissuunnitelmapiirustuksen Nro 10053, 6.1 (Varastokenttä 1, leikkauspiirustus 1–1 ja 2–2) mukaisesti.

Jätettä sisältävän rakenteen etäisyys pohjaveden enimmäiskorkeudesta tulee olla vähintään yksi metri. Hyödyntämisessä on noudatettava lisäksi lupamääräystä 34a.

5.2 Perustelut

5.2.1 Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan, jos toimintaan 4 luvun mukaan tarvitaan lupa (*luvanvarainen toiminta*), toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että: 1) toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa; 2) energiankäyttö toiminnassa on tehokasta; 3) toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja vaikutuksia tarkkaillaan ja niistä sekä toiminnassa käytettävistä raaka-aineista, polttoaineista ja muista kemikaaleista,

toiminnassa syntyvistä jätteistä ja toiminnassa käsitellyistä jätteistä toimitetaan viranomaiselle tarpeellisia tietoja; 4) toiminnanharjoittajan käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

Ympäristönsuojelulain 20 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että: 1) menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaate*); 2) noudatetaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita eri toimien yhdistelmiä (*ympäristön kannalta parhaan käytännön periaate*).

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa. Toiminnan muutos on aina olennainen, jos toiminta sen seurauksena muuttuu direktiivilaitoksen toiminnaksi.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä

toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista. Pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättyä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika.

Ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Pykälän 2 momentin mukaan jätteen käsittelyä koskeva ympäristöluva voidaan rajoittaa tietynlaisen jätteen käsittelyyn.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.

Ympäristönsuojelulain 67 §:n mukaan, jos teollisuusjätevettä johdetaan yhdyskunnan jätevedenpuhdistamolle, ympäristöluvassa on tarvittaessa määrättävä jätevesien esikäsittelystä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tai jätevedenpuhdistamon toimintakyvyn turvaamiseksi.

Jätelain 6 §:n (646/2011) 1 momentin 15 kohdan tässä laissa tarkoitetaan *jätteen hyödyntämisellä* toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten. Saman momentin 16 kohdan mukaan *jätteen loppukäsittelyllä* tarkoitetaan jätteen sijoittamista kaatopaikalle, polttoa ilman energian talteenottoa tai muuta näihin rinnastettavaa toimintaa, joka ei ole jätteen hyödyntämistä, vaikka toiminnan

toissijaisena seurauksena on jätteen sisältämän aineen tai energian hyödyntäminen, mukaan lukien jätteen valmistelu loppukäsittelyä varten.

Jätelain 8 § 1 momentin mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa *etusijajärjestystä*: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Pykälän 2 momentin mukaan toiminnanharjoittajan, jonka tuotannossa syntyy jätettä tai joka ammattimaisesti kerää taikka ammatti- tai laitospäiväisesti käsittelee jätettä, ja 48 §:ssä tarkoitetun tuottajan sekä muun jätehuoltoon osallistuvan ammattimaisen toimijan on noudatettava etusijajärjestystä sitovana velvoitteena siten, että saavutetaan kokonaisuutena arvioiden lain tarkoituksen kannalta paras tulos. Arvioinnissa otetaan huomioon tuotteen ja jätteen elinkaaren aikaiset vaikutukset, ympäristönsuojelun varovaisuus- ja huolellisuusperiaate sekä toiminnanharjoittajan tekniset ja taloudelliset edellytykset noudattaa etusijajärjestystä.

Jätelain 12 §:n 2 momentin mukaan jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiseksi merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille.

Jätelain 13 §:n 1 momentin mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Pykälän 2 momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Pykälän 3 momentin mukaan jätehuollossa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatetaan ympäristön kannalta parasta käytäntöä.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014, ympäristönsuojeluasetus) 3 §:n 2 momentin 12 kohdan mukaan lupahakemuksessa on oltava, jos se on toiminnan luonne ja vaikutukset huomioon ottaen päätösharkinnan kannalta tarpeellista, selvitys suunnitelluista toimista jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, jätteiden hyödyntämiseksi ja loppukäsittelyksi jätelain 8 §:n mukaisesti, jätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta sekä siitä, mihin jätteet on tarkoitus toimittaa hyödynnettäviksi tai loppukäsiteltäviksi.

Ympäristönsuojeluasetuksen 6 §:n 1 momentin 1–5 kohtien mukaan, jos toiminta koskee jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, lupahakemuksessa

on oltava selvitys: 1) hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi aiotun jätteen laadusta ja määrästä; 2) alueesta, jolta jätettä aiotaan ottaa hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi; 3) hakijan järjestämästä jätteen keräyksestä ja kuljetuksesta; 4) jätteen hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä kaaviopiirros hyödyntämisen tai loppukäsittelyn kulusta; 5) hyödyntämisen tai loppukäsittelyn tuottaman jätteen laadusta ja määrästä sekä siinä syntyvän jätteen hyödyntämisestä tai loppukäsittelystä.

Ympäristönsuojeluasetuksen 8 §:n mukaan, jos toimintaa muutetaan siten, että siihen on haettava lupa ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella, lupahakemuksessa on oltava: 1) tieto siitä, miten muutos vaikuttaa toimintaan sekä sen ympäristövaikutuksiin; 2) 3–7 §:ssä vaadituista tiedoista ja selvityksistä vain ne, jotka koskevat toiminnan muutosta ja sen ympäristövaikutuksia.

5.2.2 Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

5.2.2.1 Jättemateriaalien hyödyntämistä jätelaitoksen alueella koskeva tarkennus

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut hallinto-oikeutta kumoamaan valituksenalaisen päätöksen siltä osin kuin aluehallintovirasto on jättänyt asian tutkimatta ja tarkentamaan liikelaitoskuntayhtymän ympäristölupaa koskien jättemateriaalien hyötykäyttöä jätelaitoksen toiminnassa. Valituksen mukaan hallinto-oikeuden tulee asiaa palauttamatta myöntää liikelaitoskuntayhtymälle ympäristölupa hyötykäyttää toiminnassaan hakemuksessa ja sen täydennyksessä tarkoitettuja materiaaleja. Asiassa on liikelaitoskuntayhtymän vaatimuksen johdosta arvioitava, onko aluehallintovirasto voinut jättää liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen mainituilta osin tutkimatta.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut hakemuksen tutkimatta jättämistä toteamalla, että hakemuksessa on tarkennettu, että betonia, tuhkia, pilaantuneita maa-aineksia, puhallushiekkoja ja -kuonia, vanhentuneita sementtejä ja laasteja sekä muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jättemateriaaleja hyötykäytetään kaatopaikka-alueilla sekä muiden jätteiden stabiloinnissa. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan toimintaa koskevista ympäristöluvista ei selvästi ilmene, että niissä olisi hyväksytty jätteiden hyödyntäminen hakemuksessa kuvatulla tavalla. Hakemusta on pyydetty selventämään tältä osin täydennyspyynnöllä 30.6.2021, mutta asiaan ei ole saatu vastausta. Hakemus on jäänyt tältä osin epäselväksi, minkä vuoksi aluehallintovirasto ei ole voinut käsitellä asiaa, joten asia on jätetty tutkimatta.

Liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen kohdassa 7.6 on esitetty, että jätelaitoksen omassa toiminnassa pyritään hyödyntämään jättemateriaaleja voimassa olevien ympäristölupapäätösten mukaisesti. Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan jätteenkäsittelykenttien rakenteissa voidaan hyödyntää soveltuvia eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017, MARA-asetuksen) vaatimukset

täyttäviä betoni- ja tuhka-jätteitä sekä pilaantuneita maa-aineksia. Jätteiden hyödyntämistä jätelaitoksen alueella on tarkennettu hakemuksen kohdassa 8.8 esitetyn mukaisesti.

Hakemuksen kohdan 8.8 mukaan jätelaitoksen alueella hyödynnettävien materiaalien käyttöä tarkennetaan yksityiskohtaisemmaksi seuraavassa kuvatus mukaisesti: Betonia, tuhkia, pilaantuneita maa-aineksia, puhallushiekkoja ja -kuonia, vanhentuneita sementtejä ja laasteja sekä muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jättemateriaaleja hyötykäytetään kaatopaikka-alueilla sekä muiden jätteiden stabiloinnissa. Kaatopaikka-alueilla jätteitä hyödynnetään pohja- ja pintarakenteeseen kuuluvien rakennekerrosten lisäksi jätteiden esipeitossa, mukaan lukien päivittäispeitto ja asbestin loppusijoitusalueen sekä haisevien ja pölyävien jätteiden peitto, suljettavan kaatopaikan muotoilussa, tuki- ja välipenkereissä, mukaan lukien jätetäyttöalueen reunavalli, sekä väliaikaisissa liikenneväylissä, kuten kaatopaikkateissä. Näissä kaatopaikan käytön kannalta olennaisissa ja välttämättömissä rakenteissa hyödynnetään muun muassa pilaantuneita ja pilaantumattomia maa-aineksia, kuonaa, valimohiekkoja, rakennusjätteen käsittelyn mineraalisia rejektejä, esimerkiksi seula-alitetta, tuhkia, betoni- ja tiilimurskeita ja muita mineraalisia sivutuotteita, kunnossapidon hiekoitushiekkaa, erotuskaivojen hiekkaa, soveltuvia teollisuuden mineraalisia sivutuotteita sekä stabiloituja/kiinteytettyjä jätteitä. Kaatopaikalla voidaan hyödyntää edellä mainitussa tarkoituksessa myös muita tarkoitukseen soveltuvia jättemateriaaleja. Kaatopaikalla hyödynnettävien materiaalien on täytettävä vähintään kaatopaikan luokituksen mukaiset kelpoisuuskriteerit. Jättemateriaalien hyödyntäminen kaatopaikan pohja- ja pintarakenteissa on kuvattu tarkemmin voimassa olevissa ympäristöluvuissa.

Hallinto-oikeus toteaa, että liikelaitoskuntayhtymän hakemuksessa on edellä kuvatulla tavalla todettu tarkennettavan jätteiden hyödyntämistä jätelaitoksen alueella. Nyt kysymyksessä olevan hakemuksen ja valituksenalaisen päätöksen perusteella asiassa on kysymys ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta toiminnan olennaista muuttamista koskevasta hakemuksesta. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan hakemuksen sisältövaatimuksista säädetään ympäristönsuojelulain 39 §:ssä sekä ympäristönsuojeluasetuksen 2 luvussa, erityisesti sen 8 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 40 §:n 1 momentin mukaan, jos hakemus on puutteellinen tai asian ratkaiseminen edellyttää erityistä selvitystä, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää hakemusta viranomaisen asettamassa määräajassa. Hakemus, jota ei ole täydennetty määräajassa, voidaan jättää tutkimatta.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Aluehallintovirasto on 30.6.2021 päivätyllä täydennyspyynnöllä pyytänyt liikelaitoskuntayhtymää täydentämään hakemuksen kohtaa 8.8 ja selventämään, miten haettu tarkennus eroaa nykyisen luvan sallimasta toiminnasta. Liikelaitoskuntayhtymä on 17.9.2021 toimittanut aluehallintovirastolle hakemuksen täydennyksen. Asiakirjojen perusteella täydennetyt hakemuksen kohta 8.8 on saman sisältöinen alkuperäisen hakemuksen kanssa. Hakemuksen täydennyksen kohdassa 15, esitykset lupamääräyksiksi, luvan hakija on esittänyt lupapäätöksen numero 71/2014/1 lupamääräyksen 2 neljännen kappaleen muuttamista.

Lupapäätöksen numero 71/2014/1 lupamääräyksen 2 neljännessä kappaleessa on määrätty, että tavanomaisen jätteen kaatopaikalla saa hyödyntää pohja- ja pintarakenteiden mineraalisten tiivistyskerrosten välisessä tavanomaisiksi jätteiksi luokiteltavia maa- ja kiviainesjätteitä, joiden sisältämien haitallisten aineiden pitoisuudet ovat alle maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) säädettyjen ylempien ohjearvojen. Maa-ainesjäte-erien, jotka sisältävät haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC), hyödyntämis- ja sijoituskelpoisuus on arvioitava maa-aineseräkohtaisesti.

Liikelaitoskuntayhtymä on hakemuksen täydennyksessä esittänyt, että kyseinen lupamääräyksen kappale korvataan kahdella kappaleella seuraavasti:

”Kaatopaikoilla saa hyödyntää hakemuksen mukaisesti pohja- ja pintarakenteiden mineraalisten tiivistyskerrosten välisissä kaatopaikan käytön kannalta olennaisissa ja välttämättömissä rakenteissa mm. pilaantuneita ja pilaantumattomia maa-aineksia, kuonaa, valimohiekkoja, rakennusjätteen käsittelyn mineraalisia rejektejä (esim. seula-alite), tuhkia, betoni- ja tiilimurskeita ja muita mineraalisia sivutuotteita, kunnossapidon hiekoitushiekkaa, erotuskaivojen hiekkaa, soveltuvia teollisuuden mineraalisia sivutuotteita sekä stabiloituja/kiinteytettyjä jätteitä sekä muita tarkoitukseen soveltuvia jätemateriaaleja. Tässä tarkoitettuja rakenteita ovat mm. jätteiden esipeitto (ml. päivittäispeitto ja asbestin loppusijoitusalueen sekä haisevien ja pölyävien jätteiden peitto), suljettavan kaatopaikan muotoilu, tuki- ja välipenkereet (ml. jätetäyttöalueen reunavalli) sekä väliaikaiset liikenneväylät (kaatopaikkatiet). Hyödynnettävien materiaalien on täytettävä vähintään kaatopaikan luokituksen mukaiset kelpoisuusstandardit.

Jätteitä, kuten betonia, tuhkia, pilaantuneita maa-aineksia, puhallushiekkoja ja -kuonia, vanhentuneita sementtejä ja laasteja sekä muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jätemateriaaleja saa hyödyntää muiden jätteiden käsittelyssä, kuten stabiloinnissa ja kuivauksessa.”

Lupamääräystä 2 koskeva muutosesitys vastaa hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan hakemuksen kohdassa 8.8 esitettyä jätteiden hyödyntämisen kuvausta.

Liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan perustellut vaatimuksiaan toteamalla muun ohella, että se, että asia on hakemuksessa esitetty nykyisen toiminnan tarkennuksena eikä toimintana, johon haettaisiin muutosta, ei voi olla peruste asian tutkimatta jättämiselle. Hallinto-oikeus toteaa, että

liikelaitoskuntayhtymällä on toiminnanharjoittajana ja luvan hakijana vastuu toimittaa lupaviranomaiselle lain mukaisesti asianmukaiset ja riittävät selvitykset asian käsittelemiseksi ja lupaharkinnan tekemiseksi. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan hakemuksen yhteydessä on toiminnanharjoittajalla hallintolain 31 §:n 2 momentin mukaisesti asian vireillepanijana velvollisuus myötävaikuttaa asian selvittämiseen. Toiminnanharjoittajan olisi hakemuksessaan ja aluehallintoviraston pyytämässä täydennyksessään tullut ilmaista selvästi ja yksilöidysti, mihin voimassa olevan ympäristöluvan luparatkaisun kohtaan tai lupamääräyksiin muutosta haetaan, tai onko kysymys uudesta osatoiminnosta.

Liikelaitoskuntayhtymä on valituksen perusteluissa lisäksi todennut, että aluehallintovirasto ei ole myöhemmissä neuvotteluissa tai täydennyspyynnöissä ottanut uudelleen esille nyt kysymyksessä olevaa seikkaa ja liikelaitoskuntayhtymä on jäänyt käsitykseen, että esitetyt selvitykset ovat tämän asian osalta olleet riittävät. Tältä osin hallinto-oikeus viittaa edellä lausuttuun ja toteaa, että aluehallintoviraston tehtävänä ei ympäristönsuojelulain 40 §:ssä, hallintolain 31 §:ssä tai ympäristönsuojeluasetuksen 13 §:n 2 momentissa säädetystä viranomaisen selvittämisvelvollisuudesta riippumatta ole täydennyttävä puutteellisesti vireille pantua hakemusta niin kauan, että se olisi hyväksyttävissä.

Liikelaitoskuntayhtymä on vastaselityksessään hallinto-oikeudelle todennut, että valituksenalaisen päätöksen lupamääräys 2a koskee jätteiden hyödyntämistä vaarattoman jätteen kaatopaikalla. Tarkennusta luvan osalta on haettu myös jätteiden hyödyntämiselle vaarallisen jätteen kaatopaikalla ja jätteiden stabiloinnissa, joita lupamääräyksen 2a tarkennus ei koske.

Hallinto-oikeus toteaa, että lupapäätöksen numero 71/2014/1 lupamääräys 2 koskee vaarattoman jätteen kaatopaikkaa ja siellä tapahtuvaa pilaantumattomien maa- ja kiviainesjätteiden hyödyntämistä pohja- ja pintarakenteiden mineraalisten tiivistyskerrosten välissä. Liikelaitoskuntayhtymä on hakemuksen täydennyksessä esittänyt muutosta tähän nimenomaiseen lupamääräykseen. Kyseinen lupamääräys ja lupamääräysosio (otsikkona ”Tavanomaisen jätteen kaatopaikka”) ei koske vaarallisen jätteen kaatopaikkaa tai jätteen stabilointia. Hallinto-oikeus toteaa, että muutosesitys ja hakemuksessa jätteiden hyödyntämisestä esitetyt tiedot tarkoittavat jätteiden hyödyntämistapojen ja -kohteiden, jätteiden käsittelymenetelmien sekä hyödynnettävien jätejakeiden laajentamista voimassa olevaan lupamääräykseen verrattuna. Hakemuksessa tai sen täydennyksessä ei ole esitetty yksilöityä selvitystä muun ohella hyödynnettäväksi aiottujen jätejakeiden laadusta ja soveltuvuudesta esitettyyn käyttötarkoitukseen tai arviota muutoksen aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Jätteiden käsittelyn ja hyödyntämisen kuvaus on yleisellä tasolla. Hallinto-oikeus toteaa, että luvan myöntämisen edellytysten arvioimiseksi olennaisia ympäristölupahakemuksen selvityksiä ei voida korvata viittaamalla yleisellä tasolla aikaisempiin toiminnalle myönnettyihin lupapäätöksiin.

Hakemusasiakirjojen ja toimintaa koskevien lupapäätösten sekä edellä lausutun perusteella ja valituksenalaisen aluehallintoviraston päätöksen perustelut huomioon ottaen asiassa on jäänyt huomattavaa epäselvyyttä siitä, mitä hakemuksessa ja sen täydennyksessä esitetty tarkentaminen, oikeastaan luvan olennainen muuttaminen, on vaarallisen jätteen kaatopaikalla ja jätteiden stabiloinnissa tapahtuvan hyötykäytön osalta koskenut. Tämän seurauksena on lupahakemuksen täydentämismenettelystä huolimatta jäänyt epäselväksi se, mitä selvityksiä hakemuksessa esitetystä jätteen hyötykäytöstä ja siitä aiheutuvista ympäristövaikutuksista olisi tullut esittää lupaharkinnan tekemiseksi ja sen ratkaisemiseksi, täyttääkö hakemuksessa esitetty toiminta jätteen hyödyntämisen tunnusmerkit vai onko kyseessä mahdollisesti jätteen loppusijoittaminen.

Hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on osittain hyväksynyt liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen täydennyksessä esittämän päätöksen numero 71/2014/1 lupamääräyksen 2 muutosesityksen ja antanut valituksenalaisessa päätöksessään jätteiden hyödyntämistä vaarattoman jätteen kaatopaikalla koskevan lupamääräyksen 2a. Edellä kuvatulla tavalla hakemukseen on sen täydentämisestä huolimatta osittain jäänyt olennaisia puutteita. Hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on ratkaisussaan tosiasiallisesti hylännyt yhtiön hakemuksen siltä osin kuin se on koskenut jätteiden hyödyntämistä vaarallisen jätteen kaatopaikalla ja jätteiden stabiloinnissa. Edellä mainituilla perusteilla ja hakemukseen sen täydentämisen jälkeenkin jääneet puutteet huomioon ottaen aluehallintovirasto on voinut olla asiallisesti hyväksymättä hakemusta näiltä osin. Asiassa ei ole aluehallintovirastossa tapahtunut valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen johtavaa menettelyvirhettä, vaan tehtyä hakemuksen täydentämismenettelyä on pidettävä riittävänä. Näin ollen valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen ei ole syytä, vaan liikelaitoskuntayhtymän valitus on tältä osin hylättävä.

5.2.2.2 Jättemateriaalien hyötykäyttö jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa

Valituksen vaatimus ja sen perusteluja

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeus asiaa aluehallintovirastolle palauttamatta myöntää hakemuksen mukaisesti ympäristöluvan hyötykäyttää jättemateriaaleja jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa.

Liikelaitoskuntayhtymä on valituksensa perusteluissa todennut muun ohella, että aluehallintoviraston perusteluissa esitetty estää ylipäättään jätteiden hyödyntämisen mahdollisuudet. On mahdotonta esittää lupahakemusvaiheessa yksityiskohtaisesti rakenteeseen käytettävien materiaalien tietoja, koska rakenteen hyväksymisestä ei ole tietoa. Rakentamisessa hyödynnettäville materiaaleille on hakemuksessa ja sen täydennyksissä esitetty riskinarviointiin perustuvat ympäristökelpoisuuskriteerit. Riskiarvioinnin perusteella on osoitettu, ettei jätteiden hyötykäytöstä suojavallin rakenteessa aiheudu haitallisia ympäristövaikutuksia.

Aluehallintoviraston perusteluja

Aluehallintovirasto on perustellut hakemuksen hylkäämistä koskevaa ratkaisua toteamalla jätteen hyödyntämisen lainsäädännöllisistä edellytyksistä, että jätteen maarakentamiskäyttöä koskevassa lupaharkinnassa tulee arvioida, onko hakemuksen mukainen toiminta katsottava jätteen hyödyntämiseksi vai loppukäsittelyksi. Se, milloin jätteen käytössä maarakentamisessa on kysymys jätteen hyödyntämisestä, ratkaistaan yksittäistapauksessa asiassa esiin tulleiden seikkojen perusteella.

Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisussa C-147/15 on todettu muun muassa, että esimerkiksi se, että toiminnanharjoittaja ostaa hyödynnettävät jätteet niiden tuottajalta tai haltijalta viittaa siihen, että kyseessä olevan toimen päätavoite on mainittujen jätteiden hyödyntäminen.

Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisussa C-6/00 kohdan 69 mukaan jätteiden hyödyntämistoimen olennainen ominaispiirre on, että sen pääasiallisena tavoitteena on korvata jätteillä muiden materiaalien käyttö, mikä mahdollistaa luonnonvarojen säästämisen. Vastaavasti jätelain 6 §:n 1 momentin 23 kohdan mukaan jätteen hyödyntämisellä tarkoitetaan toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä. Tässä arvioinnissa on korkeimman hallinto-oikeuden jo vakiintuneen ratkaisukäytännön (muun muassa KHO:2022:22 ja KHO:2022:23) mukaisesti otettava myös huomioon, onko rakennettavilla kohteilla aito hyötykäyttötarkoitus, onko hyödynnettävän jätteen määrä mitoitettu oikein, onko jäte teknisiltä ominaisuuksiltaan sellaista materiaalia, jolla voidaan korvata vastaava luonnonrakennusmateriaali sekä ovatko jätteen käytöstä aiheutuvat ympäristövaikutukset kokonaisuutena arvioiden vähäisemmät kuin jätteen loppukäsittelystä aiheutuvat vaikutukset. Mainituista seikoista on tehtävä tapauskohtainen kokonaisarvio.

Ympäristönsuojeluasetuksen 6 §:n 1 momentin mukaan jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä koskevassa lupahakemuksessa on oltava muun muassa selvitys hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi aiotun jätteen laadusta ja määrästä, jätteen hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä kaaviopiirros hyödyntämisen tai loppukäsittelyn kulusta. Luvan hakijan tehtävänä on riittäväillä selvityksillä osoittaa, että jätteiden käytämisellä on hyödyntämistarkoitus.

Yksin sillä seikalla, että jätettä sisältävä valmis rakenne on otettavissa hakemuksessa esitettyyn käyttöön, ei ole ratkaisevaa merkitystä arvioitaessa hankkeen ensisijaista tavoitetta ja luonnetta. Rakenteen aitoa käyttötarveluonnetta tukee toiminnan suunnitelmallisuus. Suunnitelman tulee perustua rakenteen tulevaan käyttöön ja jätteen määrän on oltava mitoitettu oikein kyseistä käyttöä varten. Loppukäsittelystä voi olla kyse silloin, kun jätettä käytetään rakenteessa tarpeettoman paljon tai jos rakennetta ei tehdä valmiiksi normaalia maarakennusurakointia noudattavan aikataulun mukaisesti, vaan rakentaminen on sidottu jätteen alkuperäisen haltijan aikatauluun. Myöskään toiminnasta aiheutuvien päästöjen vähäisyys tai

yleinen hyväksyttävyyys ei suoraan vaikuta siihen, että hanketta olisi pidettävä jätteen hyödyntämisenä. Hyödyntämistarkoitus edellyttää myös, että jätteen käytön on muutoinkin oltava ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaista.

Aluehallintovirasto on todennut jätteiden hyödyntämisen edellytysten täyttymisestä hakemuksen mukaisissa vallirakenteissa muun ohella, että hakemus hyötykäyttää jätteitä suojavallin rakenteissa on hylätty. Hakija on perustellut jätelaitoksen varastokenttäalueen 2 etelä- ja länsipuolille rakennettavaksi suunnitellun suojavallin tarvetta sillä, että jätelaitoksen kenttäalueelta 2 on mahdollista levitä tuulen mukana pölyä ja roskia varastoitavista ja käsiteltävistä jätemateriaaleista. Voimassa olevan ympäristöluvan numero 71/2014/1 mukaan jätteiden varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua jätelaitoksen ympäristön roskaantumista.

Jotta vallin rakenteissa käytettäväksi esitettyjen jätemateriaalien käyttö olisi jätteiden hyödyntämistä, tulisi edellä esitettyjen kriteereiden täytyä. Nämä kriteerit eivät kuitenkaan tässä tapauksessa täyty muun muassa siltä osin, että hyödynnettäväksi esitetyn jätteen laadusta ja määrästä ei ole esitetty tarpeellisia tietoja, eikä vallin tarpeellisuutta esitetyllä paikalla pölyn tai roskaantumisen estämiseksi ole uskottavasti perusteltu. Näin ollen luvan myöntämisen edellytykset eivät ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin säännös huomioon ottaen täyty.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on hallinto-oikeudessa liikelaitoskuntayhtymän valituksessa esitetyt perustelut huomioon ottaen kysymys ensisijaisesti siitä, onko ympäristö lupa jätteen hyödyntämiseen maarakentamisessa voitu hylätä, kun hakemuksessa ei ole esitetty tietoja hyödynnettävän jätteen laadusta, mutta luvan hakija on ilmoittanut jätteen laadun pysyvän tiettyjen parametrien osalta esitetyllä tasolla.

Hakemusasiakirjojen mukaan suojavalleihin tarvittavien materiaalien määrä on yhteensä noin 13 500 m³rtr. Suojavallien pengerryksessä hyödynnetään teknisesti soveltuvia hyötykäyttömateriaaleja, kuten voimalaitostuhkia ja ylijäämämaa-aineksia tai muita rakentamiseen teknisesti soveltuvia materiaaleja. Se, mitä jätemateriaaleja rakenteessa hyödynnetään, riippuu materiaalien teknisistä ominaisuuksista sekä eri materiaalien saatavuudesta. Ennen rakentamisen aloittamista vallien rakentamisesta laaditaan yksityiskohtaiset rakennussuunnitelmat, joissa muun muassa yksilöidään käytettävät jättejakeet, niiden tarkat määrät sekä tekninen soveltuvuus rakenteeseen.

Hallinto-oikeus toteaa, että hakemusasiakirjoissa ei ole esitetty yksityiskohtaisia tietoja vallin koosta, perustamistavasta, rakenteista tai rakentamisen aikataulusta, erilaisten hyödynnettävien jättejakeiden määrästä jätenimikkeittäin, jätteiden laadusta tai sijoittamisesta vallirakenteeseen eikä tietoja hyödynnettävän jätteen alkuperästä. Hakemuksen täydennyksenä toimitetussa hyödynnettävien jätteiden luettelossa on esitetty yli 70

jätenimikettä. Hakemuksessa esitettyä vallin rakentamisessa mahdollisesti hyödynnettävien jätteiden luetteloa on pidettävä viitteellisenä eikä yksityiskohtaisena ja toteutettavana jätteiden hyödyntämissuunnitelmana. Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristölupahakemuksessa on oltava riittävät tiedot jätteiden hyödyntämistä koskevan maarakentamishankkeen sisällöstä sen varmistamiseksi, että toiminnassa on tosiasiallisesti kysymys jätteiden hyödyntämisestä. Luvan myöntämisen edellytykset arvioidaan lupaviranomaisen toimesta ennakolta eikä yksityiskohtaisia tietoja vallin rakentamisesta tai vallirakenteesta hyödynnettävistä jätteistä voida jättää myöhemmin toimitettavan selvityksen varaan.

Hakemusasiakirjoissa on esitetty riskinarviointiin perustuen liikelaitoskuntayhtymän omat laatuvaatimukset hyödynnettäville jätteille. Hallinto-oikeus toteaa, että jätteiden laatu, haitalliset ominaisuudet ja merkitykselliset haitta-aineet vaihtelevat huomattavasti jätteiden syntyperästä ja -prosessista riippuen. Hakemusasiakirjoissa esitetty riskinarviointi on käsitteellinen ja teoreettinen perustuen muun ohella säädöksissä oleviin eri haitta-aineiden pitoisuusraja-arvoihin eikä todellisiin hyödynnettävien jätteiden tiedossa oleviin haitta-aineisiin ja niiden pitoisuuksiin. Tämä seikka on todettu myös riskinarvioinnin epävarmuustarkastelussa. Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristölupahakemuksessa on esitettävä tiedot hyödynnettäväksi esitettävän jätteen laadusta. Tätä velvoitetta ei voi korvata esittämällä jätteestä yleisiä laatukriteereitä, jotka eivät perustu jätteen synty- tai käsittelypaikalla tehtyyn jätteen laadun seurantaan. Liikelaitoskuntayhtymän hakemus ei ole sisältänyt analyysituloksiin perustuvaa tietoa jätteen haitallisten aineiden kokonaispitoisuuksista tai liukoisuuksista. Aluehallintovirasto on pyytänyt luvan hakijaa täydentämään hakemustaan tältä osin. Luvan hakija on tällöin ilmoittanut, ettei vastaanotettavien jätteiden laatua voi esittää hakemusvaiheessa tarkemmin.

Hallinto-oikeus katsoo, että edellä mainituilla perusteilla hakemus perustuu puutteellisiin tietoihin eikä se näin ollen täytä ympäristönsuojelulain 39 §:ssä tai ympäristönsuojeluasetuksen 2 luvussa säädettyjä vaatimuksia. Hakemukseen liitetyn riskinarvioinnin osalta hallinto-oikeus lisäksi viittaa jäljempänä lupamääräysten 8 ja 9 (päätöksen numero 10/2017/1 muutos) muutosvaatimuksista lausuttuun.

Hakemusasiakirjoissa ja aluehallintovirastolle annettussa vastineessa esitetty perustelu kenttäalueen 2 laajentumisen ja puunhaketuksen lisääntymisen mahdollisesti aiheuttamasta lisääntyvästä pölyämisestä ja roskaantumisesta ovat jääneet asiassa tarkemmin selvittämättä esimerkiksi polttolaitoksella havaittujen pölyvaikutusten ja roskaantumisen laajuuden osalta. Kun otetaan huomioon hakemuksessa esitetty vallin suunniteltu sijoituspaikka, erityisesti sen asumaton ympäristö, sekä vallia koskevien suunnitelmien ja selvitysten puutteellisuus kokonaisuutena, vallin todellista tarvetta ei ole uskottavasti perusteltu.

Edellä mainituilla perusteilla sekä aluehallintoviraston päätöksen perustelut huomioon ottaen aluehallintovirasto on voinut hylätä liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen siltä osin kuin se on koskenut jättemateriaalien hyötykäyttöä

jätteenkäsittelykentän 2 etelä- ja länsipuolelle suunnitellun suojavallin rakentamisessa. Valituksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden johdosta asiaa olisi arvioitava toisin kuin aluehallintovirasto on tehnyt. Valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen ei ole siten ole syytä, vaan liikelaitoskuntayhtymän valitus on tältä osin hylättävä.

5.2.2.3 Päätöksen numero 71/2014/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin vaaditut muutokset

5.2.2.3.1 Lupamääräys 2

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on vaatinut lupamääräyksen 2 kuudennen kappaleen ensimmäisen virkkeen eli 99-loppuisella koodilla merkittyjen jätteiden kaatopaikkasijoittamisen soveltuvuuden ennakkollisen varmistamisvelvoitteen kumoamista. Liikelaitoskuntayhtymä on perustellut vaatimustaan toteamalla muun ohella, että loppusijoitettavien jätteiden on jättekoodista riippumatta täytettävä kaatopaikka-asetuksen ja lupamääräyksen 2 mukaiset muut vaatimukset.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut lupamääräystä 2 toteamalla muun ohella, että määräyksellä 2 on hyväksytty hakemuksen mukaisten jätteiden sijoittaminen vaarattoman jätteen kaatopaikalle määräyksen mukaisin rajoituksin. Muilta osin määräystä 2 on ajantasaistettu vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä. Kaatopaikalle voidaan hyväksyä vain sen luokan mukaisia jätteitä. Kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013, kaatopaikka-asetus) 14 §:ssä ja 27–31 §:ssä säädetään, minkälaista jätettä voidaan vaarattoman jätteen kaatopaikalle ottaa vastaan. Asetuksella on säädetty muun muassa kaatopaikkasijoittamiseen soveltumattomista jätteistä.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojeluasetuksen 16 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesti kaatopaikkaa koskevassa lupapäätöksessä on oltava määräykset kaatopaikalle sijoitettavaksi hyväksytyyn jätteen määrästä ja lajista jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) 4 §:ssä tarkoitetun luettelon mukaisesti. Aluehallintovirasto on hyväksynyt vaarattoman jätteen kaatopaikalle sijoitettavat jätteet valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 2 todetusti päätöksen liitteenä 1 olevan luettelon mukaisesti, 99-loppuisella koodilla merkittyjen jätteiden osalta kuitenkin sillä edellytyksellä, että niiden soveltuvuus on ennakoita varmistettu Pohjois-Savon ELY-keskukselta. Kun kuitenkin otetaan huomioon, mitä kaatopaikka-asetuksen 14 §:ssä säädetään kaatopaikalle soveltumattomista jätteistä, 16–23 §:issä jätteen kaatopaikkakelpoisuuden arvioinnista ja 27–31 §:issä vaarattoman jätteen kaatopaikalle hyväksyttävän jätteen kelpoisuusvaatimuksista, ei mainittujen 99-loppuisella jätenimikkeellä nimettyjen vastaanotettavien jätteiden erillisestä valvontaviranomaisen hyväksymismenettelystä ole ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti tarpeen määrätä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. ELY-keskus toiminnan valvontaviranomaisena on antanut hallinto-oikeudelle vastineen, jossa se on puoltanut määräyksen muuttamista valituksessa esitetyin tavoin. Näin ollen Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän valitus on tältä osin

hyväksyttävä ja valituksenalaisen päätöksen lupamääräys 2 muutettava kuulumaan hallinto-oikeuden ratkaisukohdasta ilmenevällä tavalla.

5.2.2.3.2 Lupamääräys 14a

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on vaatinut lupamääräyksen 14a kolmannen kappaleen muuttamista siten, että uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan jäteasetuksen liitteen 2 mukainen loppukäsittelytoimen koodi on valituksenalaisessa päätöksessä määrätyn koodin D1 (sijoittaminen maahan tai maan päälle, kuten kaatopaikalle) sijaan D5 (erityisesti suunniteltu kaatopaikka). Vaatimusta on perusteltu toteamalla muun ohella, että käsittelykoodi D5 koskee jätteen sijoittamista vaarallisen jätteen kaatopaikalle, mistä nyt on kysymys.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut lupamääräystä 14a toteamalla muun ohella, että kaatopaikalla voidaan loppukäsitellä vain sen luokan mukaisia jätteitä.

Pohjois-Savon ELY-keskus on vastineessaan hallinto-oikeudelle todennut, että loppusijoitettaessa jätteitä vaarallisen jätteen kaatopaikalle käytetään D-koodia D5.

Hallinto-oikeus toteaa, että vakiintuneen käytännön mukaisesti vaarallisen jätteen kaatopaikkasijoittamisen D-koodina käytetään jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021, jäteasetus) 2 §:ssä ja asetuksen liitteessä 2 nimettyä koodia D5. Näin ollen Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän valitus on tältä osin hyväksyttävä ja valituksenalaisen päätöksen lupamääräys 14a muutettava kuulumaan hallinto-oikeuden ratkaisukohdasta ilmenevällä tavalla.

5.2.2.3.3 Lupamääräys 17b

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on vaatinut lupamääräyksen 17b ensimmäisen kappaleen muuttamista siten, että nimettyjen ratapihojen toiminnasta syntyneiden soran ja hiekan (17 05 04) ja ratasepin (17 05 08) sijaan uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alapuolisessa pengerryksessä voidaan hyödyntää yleisesti ratapenkereiden sorapäällysteitä ja sepeliä (17 05 04, 17 05 08) ja lievästi pilaantuneita maa-aineksia (17 05 04) sekä betoni- ja tiilijätteitä (palakoko alle 150 mm) (10 12 08, 10 13 14, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 07, 19 12 12). Lisäksi liikelaitoskuntayhtymä on vaatinut hyödynnettävän jätteen enimmäismäärää koskevan määräyksen kumoamista.

Liikelaitoskuntayhtymä on perustellut vaatimuksiaan toteamalla muun ohella, että hyödynnettävien materiaalien rajaamiselle vain syntypaikaltaan yksilöityihin jäte-eriin ei ole laillista perustetta ja määräys ei ole ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi tarpeellinen annetussa muodossaan. Valituksenalaisen päätöksen sanamuoto tarkoittaa kertaluonteista hyödyntämishanketta kahden kohteen jätteillä, mitä ei oltu hakemuksessa tarkoitettu.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut lupamääräystä 17b toteamalla muun ohella, että hakijan esitys koskien hakemuksen mukaisten pysyvien jätteiden hyödyntämistä kaatopaikkarakenteissa on hyväksytty esityksen mukaisesti.

Liikelaitoskuntayhtymä on 23.3.2022 päivättyssä vastineessaan aluehallintovirastolle todennut, että uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan ensimmäisen vaiheen ensimmäinen osa rakennetaan arvion mukaan vuonna 2023 ja toinen osa vuonna 2028. Vaarallisen jätteen loppusijoitusalueen ensimmäisen vaiheen, noin 3,2 ha alueelle rakennetaan kaatopaikka-asetuksen mukainen vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenne suoraan tasatun ja pengerrytyn pohjamaan päälle. Vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteen alapuolisessa pengerryksessä hyödynnetään jätemateriaaleja hakemuksen mukaisesti. Pengerryksessä käytettävien maamassojen määrä on noin 25 000 m³. Ensimmäisen vaiheen rakentaminen toteutetaan kahdessa yhtä suuressa 1,6 ha kokoisessa osassa. Liikelaitoskuntayhtymän 7.6.2022 päivätyn vastineen mukaan uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan vaiheen 1 viereen rakennetaan 1,3 ha kokoinen kenttäalue (kenttä 1), joka otetaan myöhemmin kaatopaikkakäyttöön. Tällöin vaarallisen jätteen kaatopaikan lopullinen pinta-ala on 4,5 ha.

Liikelaitoskuntayhtymä on 5.1.2024 toimittamassaan hakemuksen täydennyksessä muuttanut hakemusta käsittelykentän 1 ja uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan osalta. Suunnitelmaa on päivitetty siten, että alueesta 2,5 ha esitetään rakennettavaksi kahdessa vaiheessa vaarallisen jätteen kaatopaikaksi, jonka täyttötilavuus on 165 000 m³. Toinen osa 2,0 ha rakennetaan hakemuksen mukaisesti kenttäalueeksi (kenttä 1). Kenttäaluetta ei haeta myöhemmin rakennettavaksi loppusijoitusalueeksi. Kenttä rakennetaan hakemuksen mukaisilla rakenteilla. Päivitetyt suunnitelmapiiirustukset 10053_4B, 10053_6.1B ja 10053_8B on esitetty täydennyksen liitteenä.

Liikelaitoskuntayhtymä on 8.1.2024 toimittamassaan hakemuksen täydennyksessä todennut, että uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alle tulevaan pengerrykseen ei ole tarkoitus käyttää kenttärakenteisiin esitettyjä materiaaleja, vaan siihen esitetään käytettäväksi maa-aineksia, joiden laatu täyttää kaatopaikka-asetuksessa asetetut pysyvän jätteen vaatimukset. Mainitut materiaalit ovat liikelaitoskuntayhtymällä jo tuolloin olleet hallussa. Liikelaitoskuntayhtymän 2.2.2024 päivätyn hakemuksen täydennyksen mukaan maa-ainekset ovat olleet nimettyjen ratapihojen kunnostustoimista peräisin olevaa ratasepeliä (17 05 08) sekä soraa ja hiekkaa (17 05 04). Jätteiden kaatopaikkakelpoisuudesta on esitetty selvitys.

Hallinto-oikeus toteaa, että hakemus tarkoittaa pysyväksi jätteeksi luokitettavan maa- ja kiviaineksen hyödyntämistä uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alapuolisissa pengerryksissä. Hakemuksessa ja sen täydennyksissä esitetysti uusi vaarallisen jätteen kaatopaikka rakennetaan kahdessa vaiheessa. Liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen ja valituksen perusteella mainittuja maa- ja kiviaineksia on tarkoitus käyttää kaatopaikan molempien vaiheiden rakentamisessa. Aluehallintovirasto on valituksenalaisella päätöksellään hyväksynyt nimetyistä kohteista peräisin

olevien pysyväksi jätteeksi luokittuvien maa- ja kiviainesten (jätenimikkeet 17 05 04 ja 17 05 08) hyödyntämisen mainituissa rakenteissa.

Liikelaitoskuntayhtymän valituksen ja vastaselityksen perusteella nimettyjä ratapihoja koskevasta hakemuksen täydennyksestä on erheellisesti jäänyt pois maininta kyseisten jätteiden hyödyntämisestä uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan ensimmäisen vaiheen rakentamisessa. ELY-keskus on valvovana viranomaisena puoltanut valituksessa esitettyä muutosta lupamääräykseen 17b.

Hallinto-oikeus katsoo, että liikelaitoskuntayhtymän valituksessa valituksenalaisen päätöksen lupamääräykseen 17b lisättäväksi esitetyt lievästi pilaantuneet maa-ainekset (17 05 04) vastaavat ennalta arvioiden jo hyödynnettäväksi hyväksytyjen pysyvien jätteiden laatua. Vastaavan laatuksen pysyväksi jätteeksi luokittuvan maa- ja kiviaineksen hyödyntämiselle nyt kysymyksessä olevissa rakenteissa myös uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan rakentamisen toisessa vaiheessa ei ole ympäristönsuojelullista estettä. Hyödynnettävän jätteen määrä on sidottu hakemuksen täydennyksessä esitettyihin ja lupamääräyksessä 17b nimettyihin suunnitelmapiirustuksiin sekä muihin hakemusasiakirjoissa esitettyihin tietoihin. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 34a on lisäksi määrätty hyödynnettävää jätettä koskevien yksityiskohtaisten tietojen toimittamisesta Pohjois-Savon ELY-keskukselle ennen jätteiden hyödyntämistä. Näin ollen hallinto-oikeus katsoo, että nyt kysymyksessä olevan uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan pohjarakenteiden alapuolisissa pengerryksissä voidaan tässä tapauksessa hyödyntää myös muita kuin nimetyistä kohteista peräisin olevia pysyväksi jätteeksi luokiteltavia maa- ja kiviaineksia (jätenimikkeet 17 05 04 ja 17 05 08).

Liikelaitoskuntayhtymän valituksessa on lisäksi vaadittu valituksenalaisen päätöksen lupamääräykseen 17b lisättäväksi betoni- ja tiilijäte (palakoko <150 mm) (10 12 08, 10 13 14, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 07, 19 12 12) hyödynnettäväksi sallittujen jätejakeiden joukkoon. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että hakemukseen ei sisälly yksilöityä selvitystä betoni- ja tiilijätteiden laadusta, alkuperästä ja hyödyntämisestä mahdollisesti aiheutuvista ympäristövaikutuksista. Ennalta arvioiden betoni- ja tiilijätettä ei voida pitää aluehallintoviraston valituksenalaisella päätöksellään hyväksymiä pysyviä maa- ja kiviainesjätteitä vastaavina aineksina, kun erityisesti otetaan huomioon betonijätteen jätetäyttöön mahdollisesti aiheuttama pH-muutosten riski ja siitä edelleen seuraava haitallisten aineiden liukoisuuden lisääntyminen. Jätekeskuksen alapuolisessa vesistössä jo havaittu jätekeskuksen toiminnasta aiheutuva kuormittuneisuus sekä hakemuksessa esitetyn selvityksen puutteellisuus huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että edellytyksiä betoni- ja tiilijätteen hyödyntämisen hyväksymiselle ei näillä tiedoin ole.

Edellä mainituilla perusteilla hallinto-oikeus Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän valituksen enemmälti hyläten muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 17b kuulumaan hallinto-oikeuden ratkaisukohdasta ilmenevällä tavalla.

5.2.2.3.4 Lupamääräys 27

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut lupamääräyksen 27 muuttamista siten, että laitoksen tasausaltaasta viemäriin johdettavien jätevesien raja-arvot asetetaan voimassa olevan teollisuusjätevesisopimuksen mukaisesti valituksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla. Jätevesien esikäsittelyvaatimuksen on koskettava tasausaltaasta viemäriin johdettavaa jätevettä tasausaltaaseen johdettavan jäteveden sijaan.

Liikelaitoskuntayhtymä on perustellut vaatimuksiaan toteamalla muun ohella, että jätteenkäsittelyn BAT-päätelmiä ei sovelleta valituksenalaisen päätöksen mukaisiin Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan muutoksiin.

Aluehallintovirasto on 21.12.2021 antamassaan päätöksessä numero 118/2021 todennut Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan olevan jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien mukaista. On kohtuutonta ja perustelematonta muuttaa jätelaitokselta viemäriin johdettavien jätevesien raja-arvoja valituksenalaisen päätöksen mukaisesti. Kun viemäritävät jätevedet täyttävät teollisuusjätevesisopimuksen vaatimukset, ei niiden johtamisesta viemäriin aiheudu haittaa viemäriverkolle, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai jätevedenpuhdistamon purkuvedelle. Liikelaitoskuntayhtymä on lisäksi hallinto-oikeudelle antamassaan vastaselityksessä todennut, että kyllästetyn puun vastaanotto ja käsittely ei ole jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa.

Aluehallintovirasto on todennut valituksenalaisen päätöksen lupamääräysten yleisissä perusteluissa, että jätelaitoksen ympäristölupien lupamääräykset on tarkistettu vastaamaan WT BAT-päätelmiä päätöksellä numero 118/2021. Päätelmien vaatimukset on huomioitu siltä osin kuin ne ovat liittyneet nyt kysymyksessä olevassa päätöksessä ratkaistuihin asioihin.

Aluehallintovirasto on perustellut lupamääräystä 27 toteamalla muun ohella, että aiemmin voimassa olleet raja-arvot on muutettu vastaamaan jätteenkäsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelmän BAT 20 taulukon 6.2. mukaisia epäsuorien päästöjen raja-arvoja. Muutetut raja-arvot on annettu pääosin taulukon vaihteluvälien ylärajoja vastaavina, mutta kadmiumille asetettu päästöraja on sama kuin jätelaitoksen teollisuusjätevesisopimuksessa. Kadmiumin ja elohopean päästörajat ovat myös samat kuin vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteessä 1 B säädetyt suurimmat sallitut päästöraja-arvot. Koska hakemukseen liitettyssä päästöinventaariossa ei ole riittäviä tietoja epäsuorien vesipäästöjen sisältämien aineiden (erityisesti metallit ja metalloidit) merkityksellisyyden arvioimiseksi erityisesti, kun huomioidaan jätelaitoksen muuttuva toiminta, päästörajat on annettu kaikille laitoksen prosesseihin sovellettaville päätelmän BAT 20 mukaisille aineille. Päästöinventaarion päivityksestä ja jätelaitoksella muodostuvia jätevesiä koskevasta selvityksestä on määrätty erikseen. Selvityksen perusteella lupaviranomainen arvioi myöhemmin uudelleen päästörajoiden tarkistamistarpeen.

Aluehallintovirasto on edelleen todennut, että päätöksessä numero 71/2014/1 määrätty vesien esikäsittelyvelvoite on pysytetty ja esikäsittelyjärjestelmän toimintavalmiuden säilyttämisestä on määrätty Pohjois-Savon ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla. Vesien tarkkailutulosten perusteella määräytyy, voidaanko vedet johtaa kaatopaikan tasausaltaaseen ilman esikäsittelyä. Raja-arvon alittavat haitta-aineiden pitoisuudet vedessä eivät ennalta arvioiden aiheuta haittaa jätevedenpuhdistamon toiminnalle.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on 21.12.2021 antamansa päätöksen numero 118/2021 ratkaisun perusteluissa todennut muun ohella, että Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän Riikinnevan jätelaitos on direktiivilaitos ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohtien 13 d), e), f), g) ja h) perusteella, ja että Riikinnevan jätelaitoksen pääasialliseen toimintaan sovelletaan jätteenkäsittelyn BAT-päätelmiä (WT BREF). Lupamääräyksiä ei ole annettu jätelaitoksen suorille eikä epäsuorille päästöille vesistöön uusien BAT-päätelmien perusteella, koska laitoksella ei synny kyseisiä päästöjä jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalaan kuuluvista toiminnoista.

Nyt käsiteltävän hakemuksen ja valituksenalaisen päätöksen mukainen Riikinnevan jätelaitoksen toiminnan olennainen muuttaminen tarkoittaa muun ohella kyllästetyn puun (17 02 04*) välivarastointia enintään 5 000 tonnia vuodessa. Välivarastoitu ja jätelaitoksen alueella murskattu kyllästetty puu toimitetaan luvanvaraiselle toimijalle energiahyötykäyttöön. Hallinto-oikeus toteaa, että mainitussa toiminnassa on kysymys ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 13 h mukaisesta vaarallisen jätteen väliaikaisesta varastoinnista ennen taulukon 1 kohdassa 13 a tarkoitettua toimintaa, ja välivarastoinnin kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 50 tonnia. Kysymys on näin ollen direktiivilaitoksen osatoiminnosta, johon jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalan rajauksen perusteella sovelletaan mainittuja BAT-päätelmiä. Sama tulkinta on todettu myös liikelaitoskuntayhtymän hallinto-oikeudelle antamassa vastaselityksessä viitatussa ympäristöministeriön 1.10.2018 päivätyssä muistiossa ”Tulkintoja jätteenkäsittelytoimintojen luokittelusta direktiivilaitoksiksi”. Liikelaitoskuntayhtymä on hakemuksen kohdassa 11.1 todennut, että vaarallisten jätteiden väliaikaiseen varastointiin sovelletaan jätteenkäsittelyn BAT-päätelmiä edellä mainitun lainkohdan perusteella, sekä viitannut hakemuksessa haettuun kyllästetyn puun käsittelymäärän muutokseen.

Hakemuksessa on lisäksi haettu ympäristölupaa uusille ja laajennettaville jätteen käsittelykentille. Hakemuksen mukaan päällystetyillä kentillä käsitellään myös vaarallisia jätteitä. Hakemuksessa on esitetty käsittelykenttien laajentamisen johdosta likaantuneiden hulevesien johtamisjärjestelyihin tarvittavat muutokset, kuten viemäröinti ja erillisen tasausaltaan rakentaminen, sekä arvioitu johtamisjärjestelyiden muutoksista aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Aluehallintovirasto on valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa myöntänyt liikelaitoskuntayhtymälle ympäristöluvan muun ohella vesien johtamisen ja käsittelyn olennaiselle muutokselle.

Hallinto-oikeus toteaa edellä lausutun perusteella, että asiassa on kysymys ympäristönsuojelulain 29 §:n 2 momentin mukaisesta direktiivilaitoksen

toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Ympäristönsuojelulain 73 §:n mukaan sen lisäksi, mitä 6 luvussa säädetään, direktiivilaitoksen ympäristölupa-asiaa käsiteltäessä sovelletaan direktiivilaitoksen lupaharkintaa koskevaa lain 7 lukua. Hallinto-oikeus toteaa, että tähän nähden myös direktiivilaitoksen olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen on täytettävä ympäristönsuojelulaissa säädetyt luvan myöntämisen edellytykset.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa. Välivarastoitavan kyllästetyn puun enimmäismäärä tulee kasvamaan 250 tonnista vuodessa 5 000 tonniin vuodessa. Kyllästetyn puun murskaus on uutta toimintaa alueella. Ulkona päällystetyllä kentällä tapahtuva vaarallisen jätteen välivarastointi ja käsittely vaikuttaa erityisesti jätteen huomattava määrä sekä haitta- ja vaaraominaisuudet huomioiden toiminnassa muodostuvia jätevesipäästöjä lisäävästi. Uusien kenttien rakentaminen aiheuttaa myös tarpeen rakentaa uusia jätevesien johtamisjärjestelyitä ja tasausaltaita. Aluehallintoviraston on siten ympäristönsuojelulain 48 §:n 4 momentin mukaisesti tullut ottaa lupaharkinnassaan huomioon muuttuvan toiminnan vaikutus toiminnasta aiheutuviin jätevesipäästöihin.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n 1 momentin mukaan direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava päätelmiin. Jätelaitoksen toiminnassa muodostuvat jätevedet johdetaan tasausaltaasta kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien kohdan BAT 20 taulukossa 6.2 on esitetty parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukaiset BAT-päästötasot epäsuorille päästöille vastaanottavaan vesistöön. Liikelaitoskuntayhtymä on hakemuksen liitteenä olevassa BAT-selvityksessä tarkastellut BAT-päätelmien kohdan BAT 20 sisällön huomiointia nykyisessä luvassa ja todennut muun ohella, että jätelaitoksen käsittelyalueilla sekä loppusijoitusalueella muodostuvat likaiset vedet johdetaan samaan tasausaltaaseen ja edelleen jätevedenpuhdistamolle. Jätevedenpuhdistamolle johdettaville vesille on annettu viemärointisopimuksessa raja-arvot, jotka veden laadun tulee täyttää ennen puhdistamolle johtamista. Riikinnevan jätelaitoksessa seurataan tasausaltaaseen kerättävien vesien laatua erikseen vaarallisen jätteen käsittelykentältä ja pilaantuneiden maiden varastointi- ja käsittelykentältä. Liikelaitoskuntayhtymä on tältä osin lisäksi viitannut muun ohella päätöksen numero 71/2014/1 lupamääräykseen 27 ja todennut, että toiminta on BAT-päätelmien mukaista.

Hakemuksen liitteenä olevassa BAT-selvityksessä on lisäksi esitetty viemäroitävien vesien tarkkailutulokset vuodelta 2017, BAT-päätelmien kohdan BAT 3 mukainen päästöinventaarior ja arvio merkityksellisistä haitta-aineista sekä BAT-päätelmien kohdan BAT 20 mukaisten päästötasojen vertailu asetettuun raja-arvoon. Selvityksen mukaan jätevesissä esiintyvien metallien ja metalloidien pitoisuudet ovat vuonna 2017 olleet alhaisia ja selvästi alle viemäroinnin raja-arvon ja BAT-päästötason. Aineita ei siten

liikelaitoskuntayhtymän mukaan ole pidettävä merkityksellisinä. Hakemuksessa on todettu, että uusilta kenttäalueilta tulevan veden määrä on laskennallisesti enimmillään noin 66 500 m³ vuodessa, kun vuonna 2019 viemäriin johdettu jätevesimäärä oli 51 748 m³. Hakemuksen mukaan vesimäärien arvioinnissa ei ole otettu huomioon kentillä mahdollisesti käsiteltävien tai varastoitavien jättemateriaalien vaikutusta vesimääriin eikä vesien hyödyntämistä jätteiden käsittelyssä.

Liikelaitoskuntayhtymän valituksen vaatimus tarkoittaa muun ohella jätevesien sisältämän elohopean, arseenin, kokonaiskromin, kuparin, lyijyn ja sinkin pitoisuuksia koskevien raja-arvojen korottamista. Liikelaitoskuntayhtymä on perustellut vaatimustaan toteamalla, että kyseiset parametrit eivät tarkastelun perusteella ole merkityksellisiä. Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksessa tai siihen liitettyssä päästöinventaariorissa ei ole arvioitu muuttuvan ja laajenevan toiminnan vaikutuksia toiminnassa muodostuvien jätevesien määrään ja laatuun. Hakemuksessa esitettyä vaarallisen jätteen käsittely- ja varastointimäärän sekä arvioitua jätevesimäärän muutosta on pidettävä huomattavana. Asiassa ei näin ollen voida luotettavasti arvioida, täyttyvätkö BAT-päätelmien kohdan BAT 20 taulukon 6.2 alaviitteessä 3 tarkoitetun metallien ja metalloidien päästötasoille säädetyn poikkeuksen myöntämisen edellytykset. Jätevesien johtamista viemäriin koskevat raja-arvot on siten ympäristönsuojelulain 75 §:n 1 momentin ja 67 §:n nojalla tullut määrätä jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien kohdan BAT 20 mukaisesti myös metalleille ja metalloideille näiden aineiden haitallisuus sekä ympäristönsuojelulain 20 §:n mukainen varovaisuusperiaate huomioon ottaen.

Edellä lausutuilla perusteilla ja lupamääräyksessä 28a määrätty jätevesien käsittelyn tehostamista koskeva teknis-taloudellinen selvitysvelvoite huomioon ottaen ei lupamääräyksessä 27 asetettujen viemäroitäviä jätevesiä koskevien raja-arvojen muuttamiseen ole syytä valituksessa esitetyillä perusteilla.

Liikelaitoskuntayhtymä on vielä vaatinut lupamääräyksen 27 kolmannen kappaleen ensimmäisen virkkeen muuttamista siten, että jätevesien esikäsittelyvelvoite muutetaan koskemaan tasausaltaasta viemäriin johdettavaa jätevetä nyt määrätyn tasausaltaaseen johdettavan jäteveden sijaan. Tältä osin hallinto-oikeus toteaa, että vastaava määräys jätevesien esikäsittelystä tarvittaessa on annettu jätelaitoksen voimassa olevan ympäristölupapäätöksen 71/2014/1 lupamääräyksessä 27. Lupamääräys on siten katsottu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeelliseksi jo voimassa olevassa lupapäätöksessä eikä asiaa ole syytä arvioida toisin nyt kysymyksessä oleva muuttuva ja laajeneva toiminta sekä osin asiassa saadun selvityksen puutteellisuus huomioon ottaen.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan päästöraja-arvolla tarkoitetaan laimentamattoman päästön arvoa. Asiakirjojen perusteella tasausaltaalla tapahtuu haitta-aineiden laimenemista ennen jätevesien johtamista viemäriin. Laimentamattomien jätevesien esikäsittely tarvittaessa vastaa ympäristön kannalta parasta ja tehokkainta käytäntöä. Kun edellä

lausutun lisäksi otetaan huomioon valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 28a määrätty jätevesiä koskeva selvitysvelvoite, ei lupamääräyksen 27 muuttamiseen ole syytä tältäkkään osin.

5.2.2.3.5 Lupamääräys 28a

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut useita muutoksia aluehallintoviraston päätöksen lupamääräykseen 28a, joka koskee jätelaitoksen alueella muodostuvien viemäroitävien jätevesien ja ympäristöön johdettavien hulevesien johtamisen ja käsittelyn järjestelyjä sekä esikäsittelyn tehostamista koskevaa ympäristönsuojelulain 54 §:ssä tarkoitettua erityistä selvitystä. Liikelaitoskuntayhtymä on lisäksi vaatinut selvityksen toimittamiselle asetetun määräajan muuttamista.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut lupamääräystä 28a toteamalla muun ohella, että jätteenkäsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelmän BAT 19 mukaisesti jätteenkäsittelyn parasta käyttökelpoista tekniikkaa on eri laatuisten vesivirtojen erotus, asianmukainen veden keräily- ja viemärintijärjestelmä ja asianmukainen puskurikapasiteetti.

Aluehallintovirasto on päätöksessään todennut, että vesien hallittu kerääminen ja käsittely edellyttää suunnittelua, kun uudet kentät sekä tasaus- ja käsittelyjärjestelmät saadaan käyttöön ja kenttien käyttö täsmentyy. Käsittelyä edellyttävien hule- ja suotovesien määrä tulee kasvamaan, kun alueelle rakennetaan toinen vaarallisen jätteen loppusijoitusalue sekä useita uusia jätteenkäsittelykenttiä. Uutena käyttöönotettavat jätteenkäsittelytoiminnot, erityisesti vaaralliseksi jätteeksi luokitellun kyllästetyn puun murskaus, voivat aiheuttaa haitta-aineiden päästöjä hulevesiin.

Aluehallintovirasto on edelleen todennut, että määräys soveltuvien esikäsittelymenetelmien selvittämiseksi on annettu sen varmistamiseksi, että kaikissa tilanteissa voidaan vesistä poistaa epäpuhtauksia tasolle, jolla luvassa asetetut pitoisuudet eivät ylity. Selvityksessä tulee määräyksen mukaisesti hyödyntää myös päästötarkkailun tuloksia (erityisesti metallit ja metalloidit) sekä lupamääräyksessä 43b velvoitettuja tarkkailutuloksia asetuksen 1022/2006 mukaisista haitta-aineista. Selvitysmääräyksen mukaisilla toimenpiteillä saadaan nykyistä tarkempaa tietoa laitoksen erityyppisten vesien keräilystä ja käsittelytarpeesta ennen kuin ne johdetaan joko epäsuorasti tai suoraan vesiin. Selvitystä varten kerätyt tiedot ja tasausaltaaseen johdettavien vesien ainepitoisuuksille määräyksessä 13 asetetut raja-arvot soveltuvat osaltaan myös laitoksen jätevesien esikäsittelyn tehostamista koskevan suunnittelun tavoitetasoksi.

Liikelaitoskuntayhtymä on ensinnä vaatinut, että laskelma tasausaltaiden kapasiteetin riittävydestä on tehtävä vain rakennetulle kenttäpinta-alalle, ei koko lupapäätöksen mukaisesti hyväksytyille kenttäpinta-alalle. Vaatimusta on perusteltu kenttien vaiheittaisella rakentamisella.

Hallinto-oikeus toteaa, että kysymyksessä olevassa lupamääräyksessä 28a on kyse teknis-taloudellisen selvityksen tekemisestä ja selvityksen toimittamisesta lupaviranomaiselle määräaikaan mennessä. Lupamääräyksessä ei ole määrätty jäte- ja hulevesijärjestelmän rakentamistoimenpiteistä. Hallinto-oikeus katsoo, ottaen huomioon valituksenalaisen päätöksen mukaisesti sallittu jätteenkäsittelyn kenttien pinta-alan kasvu ja kenttien tuleva kokonaispinta-ala, että laskelma riittävästä tasausalaiden kapasiteetista lupamääräyksen mukaisesti muotoiltuna on ympäristönsuojelulain 52 ja 54 §:ien mukaisesti tarpeen toiminnan vesienhallinnan varmistamiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Liikelaitoskuntayhtymä on lisäksi vaatinut, että selvitysveloitteesta on kumottava vaatimus kenttien käyttötarkoituksen selostamisesta sekä tarkkailutulosten vertaamisesta lupamääräyksessä 12 asetettuihin tavoitearvoihin. Vaatimusta on perusteltu toteamalla, että kenttien käyttötarkoitus ja varastoitavien jätteiden laatu voi vaihdella nopeallakin aikataululla, jolloin tarkkailutulosten vertailu toiminnoittain ei ole perusteltua. Jos kentillä on käytössä jätteenkäsittelyprosesseja, ei kentiltä lähtökohtaisesti ole mahdollista johtaa hulevesiä ympäristöön, jolloin vertailu hulevesien tavoitearvoihin ei ole tarpeen. Mikäli kentillä ei ole käytössä toimintoja tai varastointia, niiltä ei muodostu vesiä, joiden laatua tarvitsisi seurata.

Hallinto-oikeus toteaa, että toiminnanharjoittajaa koskee ympäristönsuojelulain 6 §:n mukainen selvilläolovelvollisuus ja 7 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista. Kysymyksessä oleva selvitysveloitteen kohta on ympäristönsuojelulain 52 ja 54 §:ien mukaisesti tarpeen toiminnan vesienhallinnan asianmukaisen järjestämisen suunnittelemiseksi ja tarpeellisten ympäristövaikutusten vähentämistoimenpiteiden selvittämiseksi. Vastaava hulevesien raja-arvoja koskeva lupamääräys on sisältynyt myös liikelaitoskuntayhtymän voimassa olevaan lupapäätökseen numero 10/2017/1 ja tuota lupamääräystä on muutettu valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksellä 12 (pätöksen numero 10/2017/1 muutos). Valituksessa ei ole vaadittu kyseisen lupamääräyksen 12 muuttamista.

Liikelaitoskuntayhtymä on edelleen vaatinut, että vaatimus lupamääräyksen 13 mukaisten raja-arvojen käyttämisestä vaarallisen jätteen kaatopaikoilta ja käsittelykentiltä muodostuvan jäteveden käsittelymenetelmien puhdistustavoitteiden perusteena kumotaan. Vaatimusta on perusteltu toteamalla, että jätevedet johdetaan tasausaltaasta viemäriin. Viemäriverkoston ja jätevedenpuhdistamon kannalta on olennaista se, minkä laatuista vettä viemäriin johdetaan, eikä se, minkä laatuista vettä jätelaitoksen eri osaprosesseissa muodostuu.

Liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut muutosta myös mainittuun valituksenalaisen päätöksen lupamääräykseen 13 (pätöksen numero 10/2017/1 muutos). Hallinto-oikeus jäljempänä lausutuun perusteiden hylkää liikelaitoskuntayhtymän vaatimuksen valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 13 muuttamiseksi. Tähän nähden lupamääräyksen 28a muuttamiseen ei ole syytä valituksessa esitetyillä perusteilla.

Liikelaitoskuntayhtymä on vielä vaatinut selvityksen toimittamiselle asetetun määräajan pidentämistä siten, että selvitys on toimitettava neljän vuoden kuluessa lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Määräajassa on huomioitava muutoksenhakuun kuluva aika.

Hallinto-oikeus katsoo, että kun otetaan huomioon valituksen käsittelyyn kulunut aika sekä lupamääräyksessä 28a asetettu määräaika 31.8.2028 ja lupaviranomaiselle toimitettavan selvityksen sisältö, on selvityksen tekemiselle annettu ympäristönsuojelulain 54 §:n 2 momentin mukaisesti riittävä aika.

5.2.2.3.6 Lupamääräys 43

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut useita muutoksia aluehallintoviraston päätöksen lupamääräykseen 43, joka koskee jätelaitoksen toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailua.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut lupamääräystä 43 toteamalla muun ohella, että jätelaitoksen toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailua ja niistä raportointia koskevassa määräyksessä 43 on pysytetty ne päätöksen numero 71/2014/1 velvoitteet, jotka ovat edelleen ajantasaisia. Lisäksi määräykseen on sisällytetty päätöksen numero 10/2017/1 määräykseen 14 aiemmin sisältynyt jätteenkäsittelykenttien suotovesien tarkkailua koskeva velvoite. Tarkkailua on määrätty täydentämään tarpeellisilta osin päätöksellä hyväksytyjen jätelaitoksen toiminnan muutosten vuoksi, muun muassa uuden vaarallisen jätteen kaatopaikan ja jätteenkäsittelykenttien sisällyttämiseksi tarkkailuun.

Liikelaitoskuntayhtymä on ensinnä vaatinut, että uusien jätteenkäsittelykenttien jäterakenteen läpi suotautuvien vesien tarkkailu on määrättävä koskemaan vain niitä jäterakenteita, joissa hyödynnetyt jätemateriaalit eivät täytä MARA-asetuksen vaatimuksia. Vaatimusta on perusteltu toteamalla muun ohella, että MARA-asetuksen mukaisessa jätteiden hyödyntämisessä suotautuvien vesien tarkkailua ei edellytetä.

Hallinto-oikeus toteaa, että liikelaitoskuntayhtymän hakemus ja valituksenalainen päätös koskevat jätteen hyödyntämistä kenttärakenteessa. Asiassa ei ole liikelaitoskuntayhtymän valituksessa esittämällä tavalla kyse neitseellisen materiaalin käyttämisestä kenttien rakentamisessa. Huomattavien jätemäärien käyttäminen paksuina kerroksina lisää kenttärakenteesta ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta. Ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten tarkkailemiseksi tarvittavia lupamääräyksiä arvioidaan tapauskohtaisesti ympäristönsuojelulain nojalla eikä tässä arvioinnissa ole valituksessa esiin tuoduilla MARA-asetuksen säädöksillä oikeudellisesti ratkaisevaa merkitystä, vaikka kyseistä asetusta voidaan käyttää asiassa saatuna selvityksenä. Valituksenalaisella päätöksellä on muun ohella hyväksytty rakennettavaksi MARA-asetuksesta poikkeavia jätteen kerrosaksuuksia sekä poikkeus MARA-asetuksen mukaisesta jätekerroksen vähimmäisetaisyudesta pohjaveden pintaan. Toiminnan laajuus, luonne ja

alapuolisessa vesistöissä jo todettu jätelaitoksen toiminnasta aiheutuva kuormitus huomioon ottaen myös jätteenkäsittelykenttien läpi suotautuvien vesien tarkkailu on ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaisesti tarpeen toiminnasta aiheutuvien päästöjen ja vaikutusten tarkkailemiseksi.

Liikelaitoskuntayhtymä on lisäksi vaatinut, että määräys kaikkien päästöraja-arvojen, joihin vesipäästöjä verrataan, korjaamisesta päätöksen mukaiseksi on kumottava. Vaatimusta on perusteltu toteamalla, että vesipäästöjen raja-arvojen asettamiselle jätelaitoksen eri osaprosesseille ei ole perusteita.

Hallinto-oikeus toteaa, että kysymyksessä oleva lupamääräyksen kohta koskee tarkkailusuunnitelmassa esitettyjen vanhentuneiden tai puutteellisten tietojen korjaamista valituksenalaisen päätöksen mukaisiksi. Määräyksen muuttamiseen ei ole syytä valituksessa esitetyillä perusteilla.

Liikelaitoskuntayhtymä on vielä vaatinut, että lupamääräyksen 43 seitsemäs kappale vaarattoman jätteen kaatopaikalla muodostuvan kaatopaikkakaasun tarkkailusta on kumottava. Vaatimusta on perusteltu toteamalla muun ohella, että suljetun kaatopaikan kaatopaikkakaasujen tarkkailulle ei ole vähäisen kaasumäärän vuoksi tarvetta. Käytössä olevan vaarattoman jätteen kaatopaikan kaatopaikkakaasun muodostus on orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon vuoksi vähäistä, joten kaatopaikkakaasun tarkkailulle ei ole tarvetta. Vaatimus on liikelaitoskuntayhtymän hakemuksessa esitetyn mukainen.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa hylännyt liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen tavanomaisen kaatopaikan kaatopaikkakaasujen tarkkailuvelvoitteen poistamiseksi. Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään tältä osin toteamalla muun ohella, että kaatopaikka-asetuksen (331/2013) 8 ja 43 §:ien mukaan kaatopaikkakaasun kertymistä ja purkautumista on tarkkailtava. Asetuksen 9 §:n mukaan lupaviranomainen voi päätöksellään lieventää kaatopaikkakaasun hallintaa koskevia asetuksen vaatimuksia, jos kaatopaikan pitäjä kaatopaikan terveys- ja ympäristövaikutusten kokonaisarviointin perusteella luotettavasti osoittaa, ettei kaatopaikasta ja jätteiden sijoittamisesta sille voi aiheutua pitkänkään ajan kuluessa jätelaissa tai ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Hakija ei ole esittänyt perusteita esitetyn tarkkailun lopettamiseksi. Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen tältä osin.

Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksessa esitetyt tiedot kaatopaikkakaasun keräilystä ja tarkkailusta ovat yleisellä tasolla. Hakemuksessa ei ole esitetty kaatopaikka-asetuksen 9 §:ssä tarkoitettua terveys- ja ympäristövaikutusten kokonaisarviointiin perustuvaa luotettavaa selvitystä kaatopaikkakaasun tarkkailun lopettamiseksi. Kaatopaikkakaasun tarkkailun lopettamiselle ei siten ole edellytyksiä ja aluehallintoviraston on tullut hylätä liikelaitoskuntayhtymän hakemus tältä osin. Valituksessa esitetyt perustelut eivät anna aihetta arvioida asiaa toisin kuin aluehallintovirasto on tehnyt. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 43 muuttamiseen ei näin ollen ole syytä.

5.2.2.4 Päätöksen numero 10/2017/1 lisättyihin ja muutettuihin lupamääräyksiin vaaditut muutokset

5.2.2.4.1 Lupamääräys 3b

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 3b viimeisen kappaleen muuttamista siten, että vaatimus kyllästetyn puun käsittelykentiltä muodostuvien jätevesien johtamisesta erillään laitoksen muista jätevesistä muutetaan siten, että jätevedet on johdettava jätelaitoksen tasausaltaaseen. Vaatimusta on perusteltu toteamalla muun ohella, että mainittujen jätevesien johtaminen erillään laitoksen muista jätevesistä ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua. Muutosvaatimus vastaa liikelaitoskuntayhtymän näkemyksen mukaan lupamääräyksen perusteluissa todettua.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut lupamääräystä 3b toteamalla muun ohella, että kyllästetyn puujätteen sekä murskeen varastointi kattamattomana ulkotiloissa edellyttää hulevesien hallintaa ja tarkkailua niin, että estetään puujätteestä hulevesiin mahdollisesti liukenevien haitallisten aineiden kulkeutuminen ympäristöön. Murskaus lisää kyllästetyn puujätteen päästöpotentiaalia sen suuremman pinta-alan vuoksi, minkä takia murskatun puujätteen varastointiaika on tarpeen pitää mahdollisimman lyhyenä. Varastointi ja käsittely on tästä syystä määrätty toteutettavaksi tiivisasfaltoidulla kenttäalueella, jonka hulevedet kerätään ja johdetaan käsittelyyn.

Hallinto-oikeus toteaa, että jätelaitoksen alueella muodostuu useita erilaisia jätevesijakeita eri osatoiminnoista. Eri laatuisten ja erilaisia haitta-aineita sisältävien jätevesien johtaminen erillään siten, että niiden tarkkailu erikseen ja esikäsittely tarvittaessa ennen tasausaltaaseen johtamista ovat mahdollisia, on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja lain 62 §:ssä tarkoitetun tarkkailun mahdollistamiseksi. Aluehallintoviraston hallinto-oikeudelle antama lausunto ja ELY-keskuksen antama vastine huomioiden valituksenalainen lupamääräys ei tarkoita kyseisten jätevesien erillään johtamista jätevedenpuhdistamolle tai edes tasausaltaalle saakka. Valituksen vaatimus ja sen perustelut sekä asiassa hallinto-oikeudessa lausuttu huomioon ottaen lupamääräys 3b ei ole epäselvä tai lainvastainen eikä sen muuttamiseen ole syytä.

5.2.2.4.2 Lupamääräykset 8 ja 9

Valituksen vaatimukset ja niiden perusteluja

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 8 ensimmäisessä kappaleessa kenttien 1, 2 ja 4 rakenteissa hyödynnettäväksi sallittujen yksilöityjen jätteiden luettelon kumoamista. Määräys on muutettava koskemaan kenttiä 1 ja 2 sekä hakemuksen mukaisia maanrakentamiseen teknisesti soveltuvia jätteitä. Kentän 4 rakenteissa on sallittava hakemuksen mukaisesti käytettäväksi MARA-asetuksen mukaisia jätteitä. Liikelaitoskuntayhtymä on lisäksi vaatinut

lupamääräyksen 8 toisen kappaleen kumoamista ja jätteiden ympäristökelpoisuuden raja-arvojen määräämistä valituksessa esitetyn mukaisesti MARA-asetuksen vaatimusten sijaan.

Liikelaitoskuntayhtymä on vaatinut lupamääräyksen 9 hyödynnettävien jätteiden enimmäismäärää koskevan toisen kappaleen ja sen taulukon kumoamista sekä lupamääräyksen 9 viimeisen kappaleen viimeisen virkkeen muuttamista siten, että kentät 1, 2 ja 4 voidaan rakentaa vaiheittain ja kukin kenttä tulee toteuttaa käyttökuntoon kahden vuoden aikana rakentamisen aloittamisesta nyt määrätyn kuuden vuoden rakentamisaikataulun sijaan.

Liikelaitoskuntayhtymä on perustellut vaatimuksiaan toteamalla muun ohella, että kenttien 1 ja 2 rakenteissa hyödynnettävien materiaalien rajaaminen vain MARA-asetuksen mukaisiin materiaaleihin ei ole perusteltua. Riikinnevan jätelaitoksen alue ei ole herkkä ympäristö, vaan pitkään jätteenkäsittelytoiminnassa ollut alue. MARA-asetuksen mukaisten kriteerien käyttäminen alueelle rakennettavien kenttien osalta ei ole siten perusteltua. Eri kenttien rakentamisessa hyödynnettävien materiaalien enimmäismäärää ei ole tarpeen rajata, sillä hakemuksessa esitetty määrä voi muuttua tarkemman suunnittelun yhteydessä. Määräys kaikkien kenttien rakentamisesta kuuden vuoden kuluessa ei ole tarpeen eikä mahdollista toteuttaa. Lupamääräys liikelaitoskuntayhtymän vaatimuksen mukaisesti muutettunakin varmistaa, että kenttärakenteet päällystetään järjestelmällisesti ja jäterakenteet pidetään avoimina mahdollisimman lyhyen aikaa.

Aluehallintoviraston perusteluja

Aluehallintovirasto on valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa osittain hylännyt liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen hyötykäyttää hakemuksessa esitettyjä jätemateriaaleja jätteenkäsittelykenttien rakentamisessa. Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään tältä osin toteamalla muun ohella, että hakemuksen täydennykseen liitetty riskinarviointi osoittaa, että jo käytettäessä MARA-asetuksen laatuvaatimukset täyttäviä jätteitä kenttärakenteissa eräiden haitta-aineiden (erityisesti kromin ja kuparin) pitoisuudet valituissa kuormituspisteissä olisivat lähellä ympäristölle haitallisena pidettyä tasoa tai asetuksen 1022/2006 mukaista ympäristölaatu normia (AA-EQS). Jäterakenteista aiheutuva naftaleenin pitoisuuslisäys voisi ylittää viitearvon Iso-Paalasessa ja purkuojissa, ja suopisteellä se ylittäisi asetuksen 1022/2006 mukaisen ympäristölaatu normin (AA-EQS). Kun pitoisuuslisäyksiä ohella huomioidaan myös Iso-Paalasen tarkkailussa todetut taustapitoisuudet, nousevat nämä yhteenlasketut teoreettiset pitoisuudet kuparilla, lyijyllä ja nikkelillä yli asetuksen 1022/2006 mukaisen ympäristölaatu normin sekä sinkillä yli SYKE:n ehdottaman ympäristölaatu normin. Myös kadmiumin pitoisuus on lähellä ympäristölaatu normia. Ympäristölaatu normeihin verrattaessa on huomioitava, että niitä ei sovelleta noroihin tai ojiin ja että metallien osalta ne on määritetty metallien biosaatavalle pitoisuudelle. Vertailu ilmentää kuitenkin jäterakenteista aiheutuvaa haitta-aineiden kuormitus potentiaalia.

Aluehallintovirasto on todennut, että hakemus ei sisältänyt ympäristönsuojeluasetuksen 6 §:n 1 momentin edellyttämiä riittäviä tietoja haettujen jätteiden laadusta, jotta niiden käytön aiheuttamien ympäristöriskien arviointiin olisi ollut riittävät edellytykset eikä näitä täydennyspyynnöstä huolimatta saatu. Koska hakemukseen ei saatu selvityksiä käytettäviksi esitettyjen jätteiden laadusta, asiassa ei voitu arvioida, olisivatko ympäristöluvan myöntämisen edellytykset hakemuksen mukaisille rakenteille täyttyneet ja millaisia määräyksiä luvassa olisi ollut tarpeen asettaa, jotta esitetyt jätteet olisi voitu hyväksyä. Hakemukseen liitetyn riskinarvion perusteella on myös ilmeistä, että oikeuskäytännössä jo vakiintuneesti todettu jätteiden hyödyntämisen tunnusmerkki, jonka mukaan jätteen hyödyntämisen ympäristövaikutukset ovat kokonaisuutena arvioiden vähäisemmät kuin jätteen loppukäsittelystä aiheutuvat ympäristövaikutukset, ei hakemuksen mukaisessa toiminnassa täyty.

Aluehallintovirasto on todennut, että se, että hakijalla ei ollut käytettävissään tietoja hyödynnettävien jätteiden laadusta, suunnitelma lukuisten eri jätelajien käyttäminen rakenteissa sekä tavoite maksimoida hyödynnettäville jätteille sallittavat haitta-ainepitoisuudet riskinarvioinnin perusteella viittaa ennemminkin jätteiden loppusijoittamiseen kuin hyödyntämiseen. Edellä esitetty huomioiden edellytyksiä myöntää lupa hakemuksen mukaisten jätteiden hyödyntämiselle Riikinnevan jätelaitoksen kenttärakenteissa ei ole.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessä perustellut lupamääräyksiä 8 ja 9 toteamalla muun ohella, että päätöksellä on muutettu kenttärakenteita koskevia määräyksiä 8 ja 9 hyödynnettäviksi sallittujen jätemateriaalien, niiden laatuvaatimusten ja kenttien sijoittelun osalta. Lisäksi uutena on sallittu jätteen hyödyntäminen kentän 4 rakentamisessa. Ratkaisu poikkeaa merkittävästi hakemuksesta. Hakijan esitystä rakenteissa hyödynnettävien jätteiden laadusta ei ole voitu hyväksyä edellä esitetyistä syistä. Aiempaa lupaa on kuitenkin päivitetty siten, että hyödynnettävien jätteiden laatuvaatimukset ja niiden arviointiperusteet on sidottu voimassa olevaan MARA-asetukseen (843/2017). Ratkaisu antaa toiminnanharjoittajalle mahdollisuuden hyödyntää muitakin asetuksen mukaisia jätteitä kuin aiemman päätöksen sallimat tuhka- ja betonijätteet. Vaikka asetusta ei suoraan sovelleta ympäristöluvanvaraiseen toimintaan, sitä käytetään vakiintuneesti tietoaaineistona asetettaessa vaatimuksia ympäristöluvanvaraiselle jätteen hyödyntämiselle. Hakemukseen liitetyn riskinarvion perusteella asetuksen 843/2017 mukaiset raja-arvot voidaan hyväksyä, kun suotovedet kerätään ja johdetaan käsittelyyn jätevedenpuhdistamolle määräyksen mukaisesti.

Edelleen aluehallintovirasto on todennut, että jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) 28 §:n mukaan maantäytössä hyödynnettävän jätteen on sovelluttava teknisesti ja ympäristövaikutuksiltaan kyseiseen käyttötarkoitukseen. Jätettä voidaan käyttää vain se määrä, joka on ehdottoman tarpeellista maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta. Kenttärakenteissa hyödynnettävää jätemäärää koskeva rajoitus määräytyy ensisijaisesti asetuksen vaatimuksen mukaisesti ja toissijaisesti määräyksessä 9 olevan taulukon mukaisesti.

Aluehallintovirasto on todennut, että jätteiden varastoinnista ja keskeneräisistä kenttärakenteista pölyämisen ja hulevesien mukana kulkeutuvia päästöjä voidaan estää muun muassa peittämällä jätteet ja pitämällä jäterakenteet avoimina mahdollisimman lyhyen aikaa. Kenttien rakentamiselle on annettu kohtuullinen rakentamisaika huomioiden hakemuksessa esitetty arvioitu aikataulu ja hakemuksen käsittelyyn kulunut aika.

Oikeudellinen arviointi

Liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut, että jätteenkäsittelykenttien 1 ja 2 rakenteissa tulee voida käyttää hakemuksen mukaisia maanrakentamiseen teknisesti soveltuvia jätteitä pelkkien MARA-asetuksen mukaisten jätteiden sijaan. Hakemuksen täydennyksessä on todettu muun ohella, että kenttien rakenteissa hyödynnetään jätemateriaaleja, kuten betonimursketta, tuhkia, kuonia, asfalttimursketta, pilaantuneita maa-aineksia tai muita rakentamiseen teknisesti soveltuvia materiaaleja. Se, mitä jätemateriaaleja rakenteissa hyödynnetään, riippuu materiaalien teknisistä ominaisuuksista sekä eri materiaalien saatavuudesta. Liikelaitoskuntayhtymä on aluehallintovirastolle antamassaan 23.2.2022 päivätystä vastineesta muuttanut hakemustaan siten, että kenttärakenteissa ei hyödynnetä vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavia jätteitä. Kaikki rakenteissa hyödynnettävät jätteet luokitellaan vaarattomiksi tai pysyviksi jätteiksi.

Liikelaitoskuntayhtymä on 5.1.2024 päivätystä hakemuksen täydennyksessä todennut muun ohella, että hakemuksessa ei voida yksilöidä, mitä jätteitä tulevaisuudessa tulee tarjolle vastaanotettavaksi. Tämän vuoksi hakemuksessa lähtökohtana halutaan pitää ympäristönsuojelulliset vaatimustasot yksityiskohtaisten eri jäteluokkien mukaisten jätejakeiden sijaan.

Hallinto-oikeus toteaa, että liikelaitoskuntayhtymän 23.2.2022 päivätyn vastineen liitteenä olevassa hyödynnettävien jätteiden luettelossa on yhteensä yli 70 jätenimikettä. Luettelossa on esitetty hyödynnettäväksi laajasti myös muita kuin MARA-asetuksen liitteessä 1 mainittuja asetuksen soveltamisalaan kuuluvia jätteitä. Ympäristönsuojeluasetuksen 6 §:n 1 momentin mukaan, jos toiminta jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, lupahakemuksessa on oltava muun ohella selitys hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi aiotun jätteen laadusta ja määrästä sekä alueesta, jolta jätettä aiotaan ottaa hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi. Hyödynnettäväksi suunniteltujen jätteiden alkuperästä tai laadusta ei ole hakemuksessa tai sen täydennyksissä esitetty yksilöityjä tietoja.

Hallinto-oikeus toteaa, että erilaisten jätejakeiden sisältämät haitta-aineet ja niiden pitoisuudet vaihtelevat jätteen alkuperästä ja syntyprosessista riippuen. Näin ollen edellä mainittuja velvoitteita ei voi korvata esittämällä jätteestä yleisiä laatukriteereitä, jotka eivät perustu jätteen synty- tai käsittelypaikalla tehtyyn jätteen laadun seurantaan. Liikelaitoskuntayhtymän hakemus ei ole sisältänyt analyysituloksiin perustuvaa tietoa jätteen haitallisten aineiden kokonaispitoisuuksista tai liukoisuuksista. Aluehallintovirasto on pyytänyt luvan hakijaa täydentämään hakemustaan tältä osin. Luvan hakija on tällöin ilmoittanut, ettei vastaanotettavien jätteiden laatua voi esittää yleisiä ympäristönsuojelullisia vaatimustasoja tarkemmin. Koska aluehallintoviraston

käytettävissä ei siten ole ollut riittävää selvitystä lupaharkinnan tekemiseksi, se on voinut osittain hylätä hakemuksen jätteenkäsittelykenttien 1 ja 2 kenttärakenteissa käytettävistä jätteistä.

Ympäristönsuojelulain 58 §:n 2 momentin mukaisesti jätteen käsittelyä koskeva ympäristölupa voidaan rajoittaa tietynlaisen jätteen käsittelyyn. Hallinto-oikeus katsoo, että jätteenkäsittelykenttien 1 ja 2 kenttärakenteissa hyödynnettäväksi sallittuja jätteitä on tullut rajata aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksessä 8 todetulla tavalla ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, kun vielä otetaan huomioon hakemuksessa esitetyt ja valituksenalaisella päätöksellä hyväksytyt jätettä sisältävän rakennekerroksen vähimmäisetäisyydet pohjavedestä sekä jätettä sisältävän rakenteen enimmäiskerrosrakenteisuus.

Liikelaitoskuntayhtymä on lisäksi vaatinut lupamääräyksen 8 toisen kappaleen kumoamista ja kenttärakenteessa hyödynnettävien jätteiden ympäristökelpoisuuden raja-arvojen määräämistä valituksessa esitetyn mukaisesti MARA-asetuksen vaatimusten sijaan. Muutosvaatimus tarkoittaa hyödynnettävien jätteiden sisältämän arseenin, bariumin, kadmiumin, kromin, lyijyn, molybdeenin, nikkelin, sinkin, vanadiinin, elohopean, kloridin, sulfaatin ja fluoridin suurimman sallitun liukoisuuden pitoisuuden korottamista vaarattoman jätteen kaatopaikalle loppusijoitettavan jätteen liukoisuuskriteerien mukaisiksi MARA-asetuksen liitteen 2 taulukon 1 mukaisten vaatimusten sijaan. Hakemuksen täydennykseen liitettyssä 23.3.2022 päivätyssä jätteiden hyödyntämistä valli- ja kenttärakenteissa koskevassa riskinarviossa on käytetty jäterakenteista muodostuvista suotovesistä aiheutuvan ympäristökuormituksen laskennan perusteena MARA-asetuksen mukaisia suurimpia jätteille sallittuja haitta-aineiden liukoisia pitoisuuksia.

Hallinto-oikeus toteaa, että riskinarvioinnin laskennan tulosten perusteella jäterakenteiden suotovesien sisältämien kuparin, lyijyn, nikkelin ja naftaleenin aiheuttamat pitoisuuslisäykset olisivat Iso-Paalasessa sekä alueen purkuojissa ja suoalueella taustapitoisuus huomiodien lähellä ympäristölle haitallisia pitoisuuksia jo MARA-asetuksen mukaisia jätemateriaaleja käytettäessä, kuten aluehallintovirastokin on valituksenalaisen päätöksen perusteluissa todennut. Hakemukseen liitettyjen pinta- ja pohjavesitarkkailuiden tulosten perusteella jätelaitoksen toiminnan aiheuttama kuormitus näkyy nykyiselläänkin ympäristön pinta- ja pohjavedessä, erityisesti kohonneina typen yhdisteiden, kloridin ja sulfaatin pitoisuuksina sekä kohonneena sähköjohtavuutena, vaikka toiminnassa muodostuvat suoto- ja jätevedet sekä likaantuneet hulevedet on määrätty kerättäväksi ja johdettavaksi käsittelyyn. Hakemusasiakirjojen mukaan jätteenkäsittelykenttien 1 ja 2 kenttärakenteisiin ei rakenneta tiiviitä pohjarakenteita. Laajentuva toiminta ja lisääntyvä jätteiden hyötykäyttö kenttärakenteissa lisää toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja pilaantumisen vaaraa. Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaisesti toiminnanharjoittajan on rajoitettava päästönsä ympäristöön mahdollisimman vähäiseksi sekä ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 kohdan ja 20 §:n 2 kohdan ja jätelain 13 §:n 2 momentin mukaisesti käytettävä toiminnassaan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ja ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä.

Mainitut velvollisuudet koskevat toiminnanharjoittajaa riippumatta siitä, että alueella on pitkään harjoitettu jätteenkäsittelytoimintaa.

Liikelaitoskuntayhtymän hakemus ei ole sisältänyt analyysituloksiin perustuvaa tietoa jätteen haitallisten aineiden kokonaispitoisuuksista tai liukoisuuksista. Yksityiskohtaisia hyödynnettäväksi aiottujen jätteiden laatua ja ominaisuuksia koskevien tietojen puuttuessa asiassa ei voida arvioida valituksessa esitettyjen haitta-aineiden liukoisten pitoisuuksien raja-arvojen oikeellisuutta tai riittävyttä ympäristön pilaantumisen ehkäisemisessä. Ympäristölupaharkinnassa ei lähtökohtaisesti ole kysymys MARA-asetuksessa säädettyjen pitoisuusarvojen noudattamisesta tai yksittäisten haitta-ainepitoisuuksien korottamisesta. Lupaharkinnassa arvioidaan liikelaitoskuntayhtymän hyödynnettävästä jätteestä esittämien tietojen, hyödyntämiskohteen ja ympäristövaikutusten kautta luvan myöntämisen edellytyksiä. Ympäristönsuojelulain ja jätelain edellä mainitut velvollisuudetkin huomioon ottaen ympäristönsuojelulain mukaisessa lupaharkinnassa ei voida lähteä siitä lähtökohdasta, että ilman tiiviitä pohjarakenteita rakennettavassa kenttärakenteessa hyödynnettäisiin hakemuksessa ja siihen liitettyssä riskinarvioinnissa esitetyn mukaisesti mahdollisimman korkeita pitoisuuksia haitta-aineita sisältäviä jätteitä, myös ympäristön olosuhteet ja jo havaitut ympäristövaikutukset huomioon ottaen.

Edellä mainituilla perusteilla ja jätteiden alkuperää ja laatua koskevien tietojen puutteellisuus huomioon ottaen hyödynnettävien jätteiden haitta-aineiden liukoisuudesta määrääminen aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksessä 8 todetusti on ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 ja 3 momenttien mukaisesti tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Liikelaitoskuntayhtymän vaatimus hyödynnettävien jätteiden sisältämän arseenin, bariumin, kadmiumin, kromin, lyijyn, molybdeenin, nikkelin, sinkin, vanadiinin, elohopean, kloridin, sulfaatin ja fluoridin suurimman sallitun liukoisuuden pitoisuuden korottamisesta on hylättävä.

Liikelaitoskuntayhtymä on vaatinut lupamääräyksen 9 hyödynnettävien jätteiden enimmäismäärää koskevan toisen kappaleen ja sen taulukon kumoamista. Hallinto-oikeus toteaa, että jäteasetuksen 28 §:n 1 momentin mukaisesti jätettä voidaan käyttää maantäytössä vain se määrä, joka on ehdottoman tarpeellista maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta. Lupamääräyksen 9 toisen kappaleen taulukko koskee kenttien rakentamisessa hyödynnettävien jätteiden enimmäismäärää. Valituksessa viitatuissa massanvaihdossa on lupamääräyksen 9 kolmannessa kappaleessa määrätty käytettäväksi pilaantumattomia maa- ja kiviaineksia. Jätteiden hyödyntämisen enimmäismäärän rajaaminen on ympäristönsuojelulain 52 §:n ja jätelain 13 §:n 2 momentin mukaisesti tarpeen jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sen varmistamiseksi, että jätteiden hyötykäytössä on tosiasiallisesti kyse jätelain (646/2011) 6 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettusta jätteen hyödyntämisestä. Lupamääräyksessä 9 määrätty jätteiden hyödyntämisen enimmäismäärä vastaa liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen täydennyksessä 5.1.2024 esitettyä.

Liikelaitoskuntayhtymä on vielä vaatinut lupamääräyksen 9 viimeisessä kappaleessa määrätyn jätteen käsittelykenttien 1, 2 ja 4 rakentamisaikataulun muuttamista siten, että kentät 1, 2 ja 4 voidaan rakentaa vaiheittain ja kukin kenttä tulee toteuttaa käyttökuntoon kahden vuoden aikana rakentamisen aloittamisesta. Liikelaitoskuntayhtymä on hakemuksen täydennyksessä esittänyt, että kenttä 1 rakennetaan vuosina 2023–2025, kenttä 2 vuosina 2026–2027 ja kenttä 4 vuosina 2028–2029. Kenttäalueet rakennetaan yksi kerrallaan valmiiksi ennen seuraavan kenttäalueen rakentamisen aloittamista.

Hallinto-oikeus toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti arvioitaessa sitä, onko hankkeessa kysymys jätteen hyödyntämisestä vai loppukäytöstä, on muun ohella otettava huomioon toiminnan suunnitelmallisuus. Loppukäsittelystä voi olla kyse silloin, jos rakennetta ei tehdä valmiiksi normaalia maarakennusurakointia noudattavan aikataulun mukaisesti, vaan rakentaminen on esimerkiksi sidottu jätteen alkuperäisen haltijan aikatauluun. Lisäksi valituksessa esitetty sanamuoto jättää avoimeksi, onko kentät myös päällystettävä aikataulun puitteissa, millä on merkitystä muun muassa pölyämisen ja hulevesien hallinnan kannalta.

Aluehallintoviraston on siten ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisia luvan myöntämisen edellytyksiä harkitessaan tullut arvioida myös luotettavana pidettävää kenttien rakentamisaikataulua jätteiden hakemuksessa esitetty hyötykäyttötarkoitus huomioiden. Hakemuksen mukaan jätelaitoksen alueen nykyiset jätteen käsittely- ja varastointikentät ovat täynnä, liian pieniä tai ahtaita olemassa olevalle ja laajentuvalle toiminnalle, jolloin uusien kenttien rakentamiselle on perusteltu tarve. Hakemuksessa esitetyt tiedot ja edellä lausuttu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, ettei lupamääräyksen 9 viimeisen kappaleen muuttamiseen ole syytä valituksessa esitetyillä perusteilla.

5.2.2.4.3 Lupamääräys 13

Valituksen vaatimukset ja niiden perusteluja

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on valituksessaan vaatinut lupamääräyksen 13 muuttamista kokonaisuudessaan siten, että vaarallisen jätteen kaatopaikkojen suotovesille ja jätteenkäsittely- ja varastokenttien hulevesille ei määrätä erillisiä raja-arvoja eikä esikäsittelyvelvoitetta. Mainitut jätevedet on esikäsiteltävä tarvittaessa. Esikäsitelyn tarvetta tarkastellaan kaatopaikka- ja kenttäkohtaisesti otettujen edustavien kokoomanäytteiden perusteella.

Vaatimusta on perusteltu toteamalla muun ohella, että jätelaitoksen alueen sisäisissä osaprosesseissa muodostuville, tasausaltaaseen johdettaville vesille ei ole perusteltua asettaa erillisiä raja-arvoja. Merkityksellistä on se, minkä laatuista vettä johdetaan viemäriin. Tarvittaessa eri toiminta-alueilla muodostuvat vedet esikäsitellään, mikäli sille on tarvetta otettavien näytteiden ja niiden analyysitulosten perusteella. Kaatopaikat eivät kuulu jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalaan. Hakemuksessa on esitetty perustelut vaarallisen jätteen kaatopaikan suotovesien erillisistä raja-arvoista luopumiselle.

Aluehallintoviraston perusteluja

Aluehallintovirasto on valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa hylännyt liikelaitoskuntayhtymän hakemuksen siltä osin kuin se on koskenut jätelaitokselta vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavia jätevesiä koskevien päästöraja-arvojen ja esikäsittelyvelvoitteen poistamista. Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään tältä osin toteamalla muun ohella, että jätelaitoksen ympäristölupapäätöksen numero 71/2014/1 lupamääräyksessä 27 oli asetettu vaarallisen jätteen kaatopaikan suotovesiä ja vaarallisen jätteen käsittelyalueelta jätelaitoksen tasausaltaaseen johdettavia vesiä koskevat päästörajat ja esikäsittelyvelvoite. Määräyksessä mainittu esikäsittelyjärjestelmä on rakennettu, mutta sitä ei ole otettu käyttöön. Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien kohdan BAT 19 mukaista tekniikkaa on muun muassa vesivirtojen erotus niin, että kukin vesivirta kerätään ja käsitellään erikseen sen epäpuhtausisällön ja käsittelymenetelmien yhdistelmän mukaan.

Aluehallintovirasto on todennut, että jätelaitoksessa on useita jätteenkäsittelyn parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelmien soveltamisalaan kuuluvia toimintoja, jotka sijoittuvat käsittelykentille. Tällaisia toimintoja ovat ainakin tällä päätöksellä sallittu vaarallisen puujätteen käsittely ja varastointi sekä aiemmilla päätöksillä sallitut vaarallisen jätteen väliaikainen varastointi, vaarattoman jätteen fysikaalis-kemiallinen käsittely ja tuhkan käsittely. Kaikkia lupapäätösten sallimia toimintoja ei ole vielä otettu käyttöön. Hakemuksen perusteella ei ole varmuutta siitä, mille kentille päätelmien mukaiset toiminnot sijoittuvat, joten arviota eri kenttien hulevesien laadusta, käsittelytarpeesta ja ainepäästöjen merkityksellisyydestä ei ollut käytettävissä.

Aluehallintovirasto on edelleen todennut, että Riikinnevan jätelaitoksella muodostuu pääosin epäsuoria, vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavia päästöjä. Tarkkailutulosten perusteella osa jätevesivirroista on varsin väkeviä, mutta ne laimenevat huomattavasti eri jätevesivirtojen sekoittuessa tasausaltaassa. Laimeneminen tulee edelleen lisääntymään kenttäpinta-alan ja altaaseen johdettavien hulevesien määrän kasvaessa. Päätöksellä jätelaitokselle sallitaan perustettavaksi uusi vaarallisen jätteen kaatopaikka sekä vaarallisen puujätteen käsittely kenttäalueella, jotka omalta osaltaan lisäävät jätelaitoksen vesipäästöjä. Viemäriin johdettavien vesien päästöraja-arvojen ja esikäsittelyvelvoitteen poistaminen haetun mukaisesti olisi merkinnyt selkeästi aiempaa suurempien ainepitoisuuksien viemäriin johtamisen sallimista. Tätä ei voida pitää ympäristönsuojelun kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisena ratkaisuna. Määräystä 27 on kuitenkin muutettu osittain hakijan pyynnön mukaisesti. Eri jätevesijakeiden esikäsittelytarvetta ja pitoisuusraja-arvojen tarpeellisuutta tarkastellaan tarkemmin lupamääräyksessä 28a asetetun ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaisen erityisen selvityksen perusteella.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisessa päätöksessään perustellut lupamääräystä 13 toteamalla muun ohella, että lupamääräyksessä on esikäsittelyvelvoitteen laukaisevina pitoisuustasoina pääosin pysytetty aiemmat, päätöksessä numero 71/2014/1 määrätyt tasausaltaaseen johdettavien vaarallisen jätteen kaatopaikkojen suotovesien ja jätteen käsittely- tai

välivarastointikenttien vesien ainepitoisuuksien raja-arvot. Vain öljy-yhdisteiden pitoisuutta on muutettu vastaamaan BAT-vaatimustasoa. Väkevien vesien esikäsittely ennen niiden laimentumista tasausaltaassa on edelleen perusteltua muun muassa jätevedenpuhdistamon toimintaedellytysten turvaamiseksi. Määräyksen mukaisten jätevesien laatua koskevien tietojen puutteellisuus, jätelaitoksella käsiteltävien jätteiden laaja kirjo ja hakijan esille tuoma epävarmuus esikäsittelyjärjestelmän toimintakyvystä ja puhdistustehokkuudesta edellyttävät tarkkailutiedon keräämistä ja vesien laatu- ja määrätietoihin perustuvaa suunnitelmaa esikäsittelyn tehostamiseksi. Määräyksen mukaiset pitoisuustasot soveltuvat myös esikäsittelyjärjestelmän puhdistustehokkuuden tavoitetasoiksi. Vesien esikäsittelysuunnitelmat on määrätty sisällytettäväksi määräyksen 28a mukaiseen jätelaitoksen vesien hallintaa koskevaan selvitykseen. Selvityksestä annettavassa päätöksessä tarkastellaan tarvetta määräysten täydentämiseen ja päästörajojen tarkentamiseen.

Oikeudellinen arviointi

Hallinto-oikeus toteaa, että liikelaitoskuntayhtymän toimintaa koskevan voimassa olevan lupapäätöksen numero 71/2014/1 lupamääräyksessä 27 on määrätty vaarallisen jätteen kaatopaikkojen suotovesien ja jätteenkäsittely- ja varastokenttien hulevesien esikäsittelystä tarvittaessa ja esikäsittelyn tarpeen määrävistä raja-arvoista, kuten aluehallintovirastokin on perusteluissaan todennut. Valituksenalaista lupamääräystä vastaavat osatoiminnoista muodostuvien jätevesien esikäsittelyä koskevat raja-arvot on siten katsottu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeelliseksi jo aikaisemmassa luvassa. Liikelaitoskuntayhtymä on hakemuksessaan hakenut mainittujen velvoitteiden poistamista ympäristöluvasta. Liikelaitoskuntayhtymä on aluehallintovirastolle antamassaan 23.2.2022 päivätyssä vastineessa todennut, että nykyinen vaarallisen jätteen kaatopaikan vesille tarkoitettu puhdistamo eli reaktiivinen suodin on vanhaa tekniikkaa, eikä se todennäköisesti toimi enää tarkoitustaan vastaavasti. Puhdistamo ei ole pidetty käyttökunnossa, koska sitä ei ole tarvinnut käyttää. Mikäli erilliskäsittelyn tarve ilmenee tarkkailun perusteella, hakija esittää suunnitelman vaarallisen jätteen kaatopaikan vesien esikäsittelyn toteuttamisesta nykyaikaisella käsittelymenetelmällä.

Hakemuksen mukaan Riikinnevan jätelaitokselta johdettiin vuonna 2019 viemäriin vettä noin 51 700 m³. Mikäli kaikki hakemuksen mukaiset kenttäalueet (1, 2 ja 4) otetaan käyttöön, lisääntyy viemäriin johdettu vesimäärä noin 66 500 m³/a. Lisäksi vaarallisen jätteen loppusijoitusalueen laajennusalueella muodostuvan suotoveden määräksi on arvioitu noin 6 500 m³/a. Yhteensä viemäroitävien vesien kokonaismäärä voi valituksenalaisen päätöksen mukaisessa toiminnassa jatkossa olla enimmillään noin 124 700 m³. Hakemukseen liitettyjen tarkkailutulosten perusteella vuonna 2019 vaarallisen jätteen kaatopaikan suotovesien tarkkailupisteeltä P7 otetuissa näytteissä vesi on ollut ravinteikasta ja suolapitoista ja sisältänyt yleisesti raskasmetalleja. Haitta-aineiden pitoisuudet ovat alittaneet valituksenalaisessa lupamääräyksessä asetetut raja-arvot kadmiumpitoisuutta lukuun ottamatta. Stabiiloitujen maiden käsittelykentän tarkkailupisteeltä P12 otetuissa näytteissä vesi oli kiintoainepitoista, ravinteikasta ja suolapitoista. Useiden

raskasmetallien maksimipitoisuudet todettiin tarkkailupisteeltä P12. Tarkkailutulosten perusteella tasausaltaasta lähtevän veden (tarkkailupiste P1) haitta-aineiden pitoisuudet ovat olleet huomattavasti edellä mainittuja tarkkailupisteiden pitoisuuksia alhaisemmat.

Kun otetaan huomioon toiminnassa muodostuvien jätevesien määrä ja laatu sekä nyt kysymyksessä olevien haitta-aineiden haitallisuus ympäristölle, valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 13 asetetut jätevesien esikäsittelyn kynnsarvot ja esikäsittelyvelvoite tarvittaessa ovat ympäristönsuojelulain 52 ja 67 §:ien mukaisesti tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Lupamääräys 13 on tarpeen toiminnassa muodostuvien jätevesien riittävän käsittelyn varmistamiseksi. Laimentamattomien jätevesien esikäsittely tarvittaessa vastaa myös ympäristön kannalta parasta käytäntöä ja esikäsittelytarpeen kynnyksestä on lupamääräyksen yksiselitteisyyden varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi määrättävä raja-arvoin. Asetetut raja-arvot saavutetaan jo nykyisellään pääosin. Kun lisäksi otetaan huomioon, mitä valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 28a on määrätty jätevesien käsittelyä ja esikäsittelyn tehostamista koskevan selvityksen tekemisestä, ja jota lupamääräystä koskevat vaatimukset hallinto-oikeus ratkaisusta ilmenevästi hylkää edellä esitetyillä perusteilla, ei lupamääräyksen 13 muuttamiseen ole syytä.

5.2.3 Lopputulos

Edellä mainituilla perusteilla, asiakirjoista saatava selvitys sekä valituksenalainen päätös ja sen perustelut huomioon ottaen hallinto-oikeus Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän valituksen johdosta muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä 2, 14a ja 17b ratkaisusta ilmenevällä tavalla. Muilta osin aluehallintoviraston päätöksen kumoamiseen tai muuttamiseen ei ole syytä, vaan liikelaitoskuntayhtymän valitus on enemmälti hylättävä.

6 Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

7 Päätöksestä ilmoittaminen

Leppävirran kunnanhallituksen, Joroisten kunnanhallituksen sekä Varkauden kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

8 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **8.12.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

9 Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Reko Vuotila ja Laura Portin, tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Jenni Korpeinen sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen. Asian on esitellyt Jenni Korpeinen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä

Jäljennös maksutta

Leppävirran kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Leppävirran kunnan terveydensuojeluviranomainen

Leppävirran kunnanhallitus

Joroisten kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Joroisten kunnan terveydensuojeluviranomainen

Joroisten kunnanhallitus

Varkauden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Varkauden kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Varkauden kaupunginhallitus

Keski-Savon Vesi Oy

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualuePohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
KalatalousviranomainenItä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>